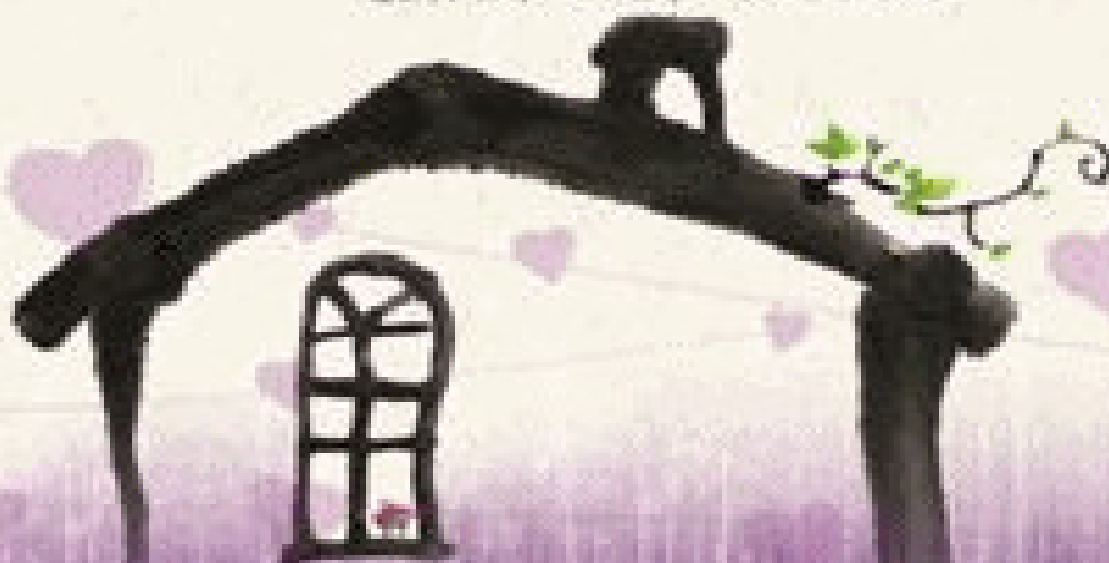

H O A N G A N H T U

**anh sẽ
cưới em
thêm
nhiều
lần
nữa**

Đọc thêm đi chọn đến trái tim!

Table of Contents

[Giá trị hôn nhân](#)

[Ràng buộc và tự do](#)

[Anh sẽ cưới em thêm nhiều lần nữa!](#)

[Vài chuyện phù phiếm](#)

[Bình Yên Của Anh!](#)

[“...Anh đã mơ về ngôi nhà và những đứa trẻ...”](#)

[Một cái nhà – Một mái ấm – Một gia đình – Một cuộc hôn nhân – Một người đàn bà – Một](#)

[Nghĩ mà thấy khó lắm thay!](#)

[Tháng Hai thiếu Nghĩ về chữ “Đủ”](#)

[Chọn vợ bên bàn bia](#)

[Nghĩ về hạnh phúc](#)

[Lại nói chuyện hôn nhân](#)

[Cưới, sao phải cưỡng?](#)

[Sẻ chia cuộc sống](#)

[Sống để kể lại](#)

[If you can](#)

[Kể tội con gái nhân ngày 20/11](#)

[Có một người phụ nữ sau lưng tôi...](#)

[Bình yên](#)

[Dành dụm yêu thương](#)

[Bao giờ cho đến ngày xưa?](#)

[Người phụ nữ xấu duy nhất trên thế giới](#)

[Người đang yêu nói như say rượu](#)

[Vạn sự khởi đầu nan – Gian nan bắt đầu nản](#)

[Nếu không có điều ta muốn Hãy muốn điều ta có](#)

[Ngày mai chưa tận thế!](#)

[Nuôi lửa](#)

[Sống là mình!](#)

Định mức khuây khỏa
Nghĩ đầu năm
Một tình yêu đã chết
Người thứ ba và 365 nỗi nhớ chưa đặt tên
Cuộc sống sẽ đẹp hơn nếu...
Hương Đầu Mùa một thuở
In love we trust
Xa tận chân trời, gần ngay trước mặt
Tiếc công, yêu
Tim để trên đầu
Cây cầu không tay vịn
Sự ích kỷ ngu si
Tình cũ nhạt rồi
Thiên thần bay về trời
Viết cho con
Bán cho tôi một đơn vị hạnh phúc
Lấp đầy
Sợ
Thương lấy lũ nhỏ
Những ông bố, bà mẹ đáng thương
Đặt tay lên ngực trái
Hãy vỗ tay khi bạn có thể

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

HOÀNG ANH TÚ

Sinh ngày 3/10/1978

Hiện là Trưởng ban biên tập báo Sinh viên Việt Nam – Hoa Học Trò; Chủ biên hai ấn phẩm Chuyên đề 2! Và Tạp chí 2! Đẹp, giữ mục Công ty Divu với tên gọi Chánh Văn trên tuần báo Hoa Học Trò từ năm 2000 đến 2010.

Các tác phẩm đã xuất bản:

- Người yêu đi mượn (NXB. Trẻ)
- Hoa Hồng không cô đơn (NXB. Kim Đồng)
- Một cuộc chiến dữ dội (NXB. Kim Đồng)
- Một cuộc hẹn hôn (NXB. Phụ Nữ)
- Làm mai cho bố (NXB. Kim Đồng)
- Tội, lỗi hồn nhiên (tập phóng sự, NXB. Kim Đồng)
- Mắc kẹt ở Thiên đường (NXB. Văn học & Thái Hà Books)

Tác giả kịch bản của các phim:

- Chiến dịch trái tim bên phải (phim nhựa, 2004)
- Tuổi dậy thì (phim sitcom, 2011)

Nếu bạn đi tìm những lời khuyên về hôn nhân, hạnh phúc, giáo dục con cái... thì hãy gấp cuốn sách này lại và trả nó lên kệ ngay. Bởi những câu chuyện được viết trong cuốn sách này không nhằm mục đích dạy dỗ hay cho lời khuyên đâu. Nó chỉ đơn giản là những ghi chép từ lòng nhiệt tâm của một người ham sống, rất sến và luôn tin rằng mình hạnh phúc. Cuốn sách này dành tặng những người như tôi.

Hoàng Anh Tú

Giá trị hôn nhân

Ràng buộc và tự do

Bạn có đang tự do hay bạn đang bị ràng buộc? Ai đang ràng buộc bạn? Liệu công cuộc khát đòi tự do của bạn là chính đáng và bạn cần tôi phải ủng hộ bạn? Nực cười khi bạn cho là bạn cần tự do trong khi bạn đang thừa thãi sự tự do, bạn kêu ca bạn bị ràng buộc trong khi hàng tỉ người đang thèm có được sự ràng buộc của bạn.

Bạn thân mến của tôi!

Trong cuộc rượu đến 3h sáng hôm nọ, bạn rượu vào và bạn nói bạn đang đau khổ cùng cực vì sự mất tự do của bạn. Bạn bảo bạn đang đấu tranh cho sự tự do. Bạn bảo bạn không phải cái thứ phụ nữ ngu ngốc chỉ biết chiều chồng yêu con và từ bỏ mọi sở thích, thói quen cũng như những thú vui lành mạnh của bạn. Bạn dẫn chứng ra hàng loạt những con người đang được tự do trong khi bạn phải bó chân buộc tay trong cuộc hôn nhân đến hồi thoái trào của mình. Lý tưởng và ý tưởng về tự do của bạn được dẫn chứng đầy đủ bằng cô A, chị B có chồng rồi song vẫn bay nhảy đi chơi khắp hang cùng ngõ hẻm. Rồi bạn cũng lại cho rằng bạn không cần bất cứ một hình mẫu nào so sánh khi tôi đưa ra cho bạn 20 ví dụ khác về những người phụ nữ đủ tự do không theo cách bỏ chồng ở nhà lúc 1, 2h sáng để đi chơi với bạn bè. Tức là với bạn, tự do đồng nghĩa với việc được làm những gì mình muốn. Không cần biết điều đó có ảnh hưởng đến người khác hay không. Ồ không, nếu nói thế chẳng hóa ra tôi cũng đang áp đặt bạn ư?

Bạn thân mến!

Tôi – người đàn ông 30 tuổi. Trước kia, tôi cũng không thua bạn về mức độ khát đòi tự do. Suốt 10 đến 15 năm trước khi lấy vợ, tôi không bao giờ về nhà trước 6h chiều. Không buổi tối nào ở nhà. Và luôn về nhà lúc 11h là sớm nhất còn nếu không sẽ đi xuyên đêm. Tôi còn ác liệt hơn bạn ở chỗ, cả khi đã lấy vợ rồi, thời gian đầu, tôi còn hoang mang đến độ tự hỏi liệu mình có khả năng sống chung không? Khi mà tôi bắt đầu nhận ra tôi đang thu hẹp không gian sống của mình. Nhưng rồi tôi hiểu, tự do không phải là muốn làm gì cũng được. Tự do không phải là không có những ràng buộc bắt buộc. Tự do càng không phải là đặt bản thân lên trên cảm xúc của người thân. Bởi sẽ không có tự do đâu nếu bạn muốn đánh một ai đó và bạn đánh họ được ngay. Từ ý muốn đến việc thực hiện được ý muốn đó còn một khoảng cách. Khoảng cách mang tên: Con Người. Nếu ý muốn của bạn chống lại cộng đồng, ý muốn của bạn xâm hại đến lợi ích chung của cộng đồng thì ý muốn đó là ý muốn phát xít, ích kỷ. Giống như Hitler giết người Do Thái vì ý muốn có những người Đức thuần chủng. Cái tự do ấy gọi là tự do tội ác. Bạn nên nhớ, giết một con người không chỉ là cầm đao tước đoạt cuộc sống của họ mà khi bạn dùng ý muốn của mình tước đoạt quyền được sống tử tế của người khác cũng chính là bạn giết họ. Giết một thực thể là tàn ác song giết một tâm hồn, một cuộc hôn nhân, một tính cách, một lòng ham sống của người khác còn kinh khủng hơn nhiều.

Tự do càng không phải là không có những ràng buộc. Không phải là cứ làm đủ trách nhiệm của mình rồi thì bạn có thể làm bất cứ điều gì mình muốn. Nếu hôn nhân là những trách nhiệm không thôi thì cuộc hôn nhân đó chí nguy rồi. Vì nếu hôn nhân chỉ là trách nhiệm của người này với người kia thì khác nào những người đang sống trong một nhà tù? Hôn nhân cần nhiều hơn những trách nhiệm. Hôn nhân tức là khi hai con người tự nguyện về sống với nhau, mong ước được sống với nhau. Hôn nhân là bạn ký văn bản cho một cuộc đời chung mà trong đó bên nào cũng có thể sẽ khiến đối phương của mình đau đớn. Hôn nhân có những ràng buộc nhất định. Ràng buộc không phải theo trách nhiệm mà là theo nhu cầu tương lai, theo sự thỏa mãn hiện tại cho đủ cả hai bên. Những cuộc hôn nhân chỉ làm cho đủ

trách nhiệm người vợ, người chồng thì khác nào đi làm phải có trách nhiệm với công việc được giao phó? Hôn nhân không giống công sở bạn thân mến ạ! Trong hôn nhân không có sếp và cũng không có công việc hoàn thành theo chỉ tiêu. Nếu bạn cho là bạn đã đủ trách nhiệm với con cái và chồng mình thì phỏng có hôn nhân để làm gì? Một cô ô-sin mới cần những chỉ tiêu đẹp lòng ông bà chủ nhà chứ một người vợ hay một người chồng mà nói “Tôi thấy tôi hoàn thành trách nhiệm với gia đình” thì xin lỗi, anh đã bị sa thải khỏi cuộc hôn nhân này. Hôn nhân phải là cơ nghiệp trọn đời của hai người chứ không phải một công việc nhất thời.

Bạn thân mến!

Có lẽ bạn đã không ý thức một cách đầy đủ và hoàn chỉnh về GIA ĐÌNH. Đó là nơi mà sự tha thứ có thể lặp lại cả triệu lần cho cùng một lỗi sai phạm. Đó là nơi mà sự tha thứ có thể lặp lại cả triệu lần cho cùng một lỗi sai phạm. Đó là nơi mà cái đẹp của người vợ hay người chồng không nằm trong cách cư xử hay hình thể. Nó nằm trong sự tự tin của mỗi người khi đứng trước cuộc đời. Tức là một người vợ đẹp là người khiến chồng mình tự tin, tự hào mỗi khi kể với mọi người về vợ. Và ngược lại, người chồng giỏi là khi vợ anh ta không than phiền với bạn bè hoặc than phiền với bạn bè một cách ngây thơ và trách yêu về những lỗi của chồng.

Đó là nơi mà người ta sống đời ở kiếp với nhau chứ không phải là so đo xem sống với người này có ổn không? Tức là họ dù đang giận điên lên với chồng (hoặc vợ) nhưng sẽ xù lông nhím nếu ai có ý xấu với vợ hoặc chồng mình.

Đó là nơi tình yêu thực tế. Người ta yêu nhau không chỉ vì những cử chỉ lãng mạn hay sự quan tâm, thấu hiểu. Không chỉ vì thế mà còn và chắc chắn là vì con cái của họ có một ông bố tốt, một bà mẹ tốt. Tức là không may mắn nghi ngờ chồng mình là lựa chọn duy nhất và số một cho vị trí cha của

con mình. Và ngược lại. Tức là cảm thấy yêu vợ mình hơn qua cách vợ mình chăm sóc và yêu con của mình. Và ngược lại.

Đó là nơi bạn muốn trở về mỗi ngày khi bạn đã mỏi gối chùn chân. Không phải là để có ai đó xoa bóp cho bạn (nếu có thì quá tốt) mà là vì đó là nơi bạn an toàn nhất.

Đó là nơi bạn muốn đi tiếp con đường xa hút phía trước mà không phải đắn đo về khả năng bạn mất nó.

Bạn có thể yêu gia đình mình theo cách của bạn song chắc chắn, bạn sẽ chỉ là kẻ nói láo nếu bạn bảo bạn đã làm đủ trách nhiệm với gia đình. Bạn thân mến ạ, với gia đình không bao giờ là đã làm đủ trách nhiệm. Và nếu ai đó đòi hỏi bạn phải có trách nhiệm với gia đình thì chứng tỏ bạn đã không có gia đình từ lâu lắm rồi hoặc người đó cũng chẳng biết thế nào là gia đình, anh ta chỉ nghĩ gia đình tức là một cái nhà có vợ anh ta ngồi chồm hồm ở đó.

Bạn thân mến!

Bạn tranh cãi với tôi về quan điểm của bạn. Bạn cho rằng đấy là cách nghĩ quá ư cổ hủ, truyền thống và không phù hợp với xu hướng phụ nữ hiện đại ngày nay? Bạn kêu đòi bình đẳng giới. Đàn ông phải trông con, rửa bát, quét nhà như phụ nữ. Đàn bà đâu phải chỉ biết rúc vào xó bếp mà còn phải mở rộng giao tiếp và lăn lê quán xá. Ôi, bạn khiến tôi chạnh lòng nghĩ đến việc một mai, theo bạn, đàn ông sẽ son phấn ra đường và ngồi chờ cơm vợ. Bạn ơi, chức năng giới tính quyết định sự phân công xã hội chứ không phải đàn ông làm được thì đàn bà cũng làm được. Tức là người đàn ông không thể đủ tỉ mỉ, khéo léo và nhạy cảm vì nhiệm sắc thể của họ, vì đặc trưng giới tính của họ. Cái ngu si nhất của phụ nữ là muốn giống như đàn ông. Giống như đàn ông là chuyện ngu ngốc vì đàn ông chẳng hơn đàn bà.

Giống như họ tức là muốn chồng người khác làm chồng mình đẩy bạn thân mền ơi!

Bạn thân mền!

Bạn khóc đòi một tự do cho bạn bằng cách tước đoạt cuộc hôn nhân của bạn những cơ hội để nó được sống. Bạn quên mất rằng bạn đang có tự do. Bạn tự do lựa chọn chồng. Bạn tự do trong cái ăn, cái mặc. Bạn tự do trong cách suy nghĩ. Bạn tự do trong chính cuộc hôn nhân này của bạn. Bạn muốn nó đi tiếp hay chấm dứt là quyền của bạn. Còn cái gọi là tự do mà bạn đang khát đòi kia thực sự ra chỉ là những bao biện ham chơi. Vì sự nghiệp đi chơi vĩ đại của bạn. Bạn hợp thức hóa cho nó bằng việc bạn stress, bạn cần phải thư giãn bằng những cuộc đi chơi. Bạn thuyết phục chính bạn rằng bạn chỉ đi chơi với những người bạn gái thân của bạn, với chồng của bạn thân của bạn. Tức là bạn an toàn. Bạn đi chơi lành mạnh. Nhưng nó sẽ lành mạnh và đúng chỉ khi chồng bạn không phải lúng túng nói dối với con bạn là bạn đang đi công chuyện. Nó sẽ chỉ đúng nếu như bạn độc thân. Nó sẽ chỉ đúng khi bạn chắc rằng cuộc đi chơi đó không gây ảnh hưởng cho người đầu gối tay ấp với bạn. Và nếu chồng bạn cũng nghĩ như bạn thì liệu ngôi nhà của hai bạn có thành nhà trọ không? Và nếu anh ta cũng bỏ đi chơi với bạn bè của anh ta thì hai bạn có còn là một gia đình? Hay đó lại là cuộc đua của những kẻ hiếu thắng? Bạn về nhà sớm hơn chồng thì bạn sẽ thấy ngôi nhà của bạn trống trải đến nhường nào? Và nếu bạn về muộn hơn chồng bạn, bạn sẽ ôm một gã say hôn rình chứ? Và nếu sự việc tiếp diễn liên tục trong một khoảng thời gian dài thì bạn sẽ thế nào? Có lẽ hôn nhân sẽ đẹp tiệt. Vậy thì sự hiếu thắng kia chẳng hóa ra là để có lý do cho cuộc hôn nhân này tan vỡ ư? Vậy thì việc gì phải thế? Hãy cho nó tan đi mà không cần phải tạo cớ. Tôi đã từng nghe một người phụ nữ chửi chồng không ra gì và tôi tự hỏi, đến lúc nào bạn sẽ chửi chồng bạn như thế một khi cuộc hôn nhân này tan vỡ?

Bạn thân mến!

Đừng chơi trò tìm kiếm cái quý giá sau khi đã đánh mất nó. Đây là trò chơi sến nhất của cuộc đời. Trớ trêu rằng con người vẫn thường hay mắc phải nó khi đã quá đầy đủ. Giống như tủ lạnh thừa mứa đồ thì không ăn, đến khi mở tủ lạnh ra thấy không có đồ ăn thì bụng lại réo đói. Có 1 lại muốn có 2. Có 2 lại đòi có 3. Có 3 lại đòi có 4 và chấp nhận bỏ đi 1, 2 hoặc thậm chí 3 để có được cái 4 ấy. Rồi khi sụp đổ xuống rồi lại trách tiếc mình đã bỏ đi 1, 2, 3.

Ràng buộc là để vững chắc mà đi xa hơn. Càng có nhiều những ràng buộc càng chứng tỏ bạn đang có nhiều đồ mang theo.

Còn tự do. Bạn càng tự do bao nhiêu thì bạn sẽ càng cảm thấy cô đơn bấy nhiêu.

Bởi thế mà dù nặng trĩch và xấu xí, cái mỏ neo vẫn là thứ cần thiết cho một con tàu. Con tàu nặng bao nhiêu thì cái mỏ neo càng lớn và nặng bấy nhiêu. Thì mới có thể neo đậu lại.

Bởi thế mà người độc thân nhìn vào cuộc hôn nhân bạn bè mà thèm muốn trong khi người trong cuộc lại mong muốn chạy bổ ra ngoài.

Bởi thế mà rượu hôm nay càng uống vào mà càng thấy chẳng say cho nổi. Nước mắt thì mặn sao chỉ chảy ngược vào trong? Lòng khát thì nước nào đủ ngouì?

Bởi thế mà tôi cũng chẳng muốn về nhà để ngồi đây cùng bạn chờ trời sáng. Đâu phải cứ sau cơn mưa trời mới sáng? Bởi sau mưa, nếu mưa quá lớn, trời sáng càng lộ ra nhiều rác rưởi và tiêu điều. Mong trời sáng thì cần gì phải viện đến cơn mưa? Bởi thời gian tuần hoàn, trời sẽ sáng vì đến lúc nó phải sáng. Như hôm nay, như ngoài kia, như bạn, như tôi.

Anh sẽ cưới em thêm nhiều lần nữa!

Không chỉ một lần. Anh muốn được cưới em mỗi năm ta còn ở bên nhau. Cưới em thêm nhiều lần nữa. Cưới đuôi mắt chân chim. Cưới cái bụng xệ vì đã sinh con cho anh. Cưới mái đầu hoa râm. Cưới ngón tay gầy guộc. Cưới em cho đến khi chúng mình nắm tay nhau chia biệt âm dương...

Bởi hôn nhân nào phải chiếc váy cưới em mặc ngày chúng mình về với nhau. Váy cưới bạc màu theo thời gian.

Bởi hôn nhân nào phải tiệc vui. Tiệc vui nào cũng có lúc tàn .

Bởi hôn nhân nào phải hai người yêu nhau về ở với nhau. Tình yêu có hôm chớp tắt.

Bởi hôn nhân dù ví với ngàn năm đá núi cũng sẽ rêu phong, gió bạt, mưa mòn.

Bởi hôn nhân dù ví với điều gì thì cũng chẳng chống lại nổi thời gian.

Anh muốn nghĩ, hôn nhân là rượu.

Rượu càng lâu năm càng nồng đượm.

Anh muốn nghĩ, hôn nhân là gieo trồng và nuôi lớn.

Gieo em vào anh và trồng anh vào em.

Nuôi sự bền vững bằng những hạt mầm Thương.

Anh đã nói với em chưa, rằng, hôn nhân phải là như thế!

Chúng ta đã có những tháng năm sóng gió và bão bùng như thế chẳng bao giờ đứng dậy nổi nữa. Vậy mà chúng ta vẫn có thể đứng dậy và đi vững dẫu thôi. Cái gì không giết được chúng ta, nó sẽ khiến chúng ta mạnh hơn.

Anh sẽ cưới em thêm nhiều lần nữa.

Anh sẽ cưới em mỗi năm ta sống bên nhau.

Anh sẽ cưới em mỗi ngày ta sẽ đi qua.

Anh sẽ cưới em bằng nụ hôn, vòng tay ôm và mê mãi nhớ.

Mỗi ngày được sống bên nhau sẽ phải là một lớp phủ để dày dặn thêm cho cuộc hôn nhân này. Lớp phủ kết tinh không chỉ bằng niềm vui mà còn bằng cả những âu lo cho một tương lai phía trước.

Em mang trên vai trách nhiệm với cuộc đời anh.

Anh mang trên vai trách nhiệm với cuộc đời em.

Chúng ta sẽ mang sức mạnh của cả hai chứ không phải chỉ là mình em hay mình anh.

Em sẽ yên an khi ngồi sau lưng anh.

Anh sẽ an yên khi gối đầu lên chân em.

Rồi cuộc đời sẽ nở bùng hoa trái cho chúng mình phải không em?

Phía trước, dẫu còn bao toan lo thì chúng mình cũng vẫn nắm tay nhau thật chặt để bước đi em nhé! Bằng 2 đôi chân, bằng 2 đôi tay và bằng những tha thiết gìn giữ nhau. Sẽ không buông tay cho đến khi nhắm mắt ... Được không em?

Vài chuyện phù phiếm

Có những thứ, ngỡ tưởng giá trị vĩnh cửu, bỗng một hôm, sau nhiều năm, nghĩ lại, thấy phù phiếm quá đỗi. Có những chuyện, bởi ta lý tưởng hóa, mẫu mực hóa quá mức, rồi nhận ra, cũng chỉ vậy thôi.

Bảy năm về trước, tôi đã từng có những ngày sống phù phiếm. Những cuộc tình chớp nhoáng, những giá trị bị quẳng vào hố rác. Nơi trái tim khi ấy, vết thương chưa kịp lên da non. Vết thương từ lòng tin đổ vỡ. Vết thương từ sự ra đi của những điều ngỡ rằng ở lại bên ta vĩnh cửu. Vết thương từ sự lý tưởng, mẫu mực bị treo cổ. Những cuộc tình lấp mãi chẳng đầy được chỗ trống của lòng tin. Hồi đó, tôi ngỡ tưởng rằng chỉ cần một ai đó yêu mình và mình yêu họ, là sẽ đủ cho một trái tim. Mà đâu biết, tình yêu chỉ là cảm xúc vô hình, lòng tin mới là thứ có thể lấp đầy được trái tim. Khi bạn yêu một ai đó mà không tin họ, bạn sẽ vẫn cô đơn. Chỉ khi bạn tin họ, bạn mới có họ thực sự. Những cuộc tình như giống lúa ngắn ngày. Gieo rồi gặt. Để lòng tôi vẫn hoài như đồng rạ khô. Những buổi chiều về như con thuyền mất lái, cứ quay vòng vòng mà lênh đênh ngay cả khi rúc vào ổ chuột quen thuộc của mình. Những buổi chạy lên gần nghĩa trang Mai Dịch chỉ để trốn vào cái nhìn trong leo lẻo của những đứa trẻ trong một trường mẫu giáo gần đó. Hay những buổi tối chẳng biết giấu vào đâu sự khát khao có một ai đó cho riêng mình. Bảy năm trước, tôi như thế!

Bảy năm trước, giấc mơ của tôi vẫn chỉ là những giấc mơ vụn và theo xu thế. Đôi khi, những giấc mơ của tôi lại là bằng được ai đó, hơn một người này, nhiều hơn người kia. Nghĩ về tương lai chẳng khác nào một đứa trẻ mơ mộng sau này lớn lên sẽ làm siêu nhân. Phù phiếm. Những ước mơ phù

phiếm. Bảy năm trước trong cuốn sổ ghi chép của tôi là những mục tiêu: Tivi, xe máy, trả nợ và mua sắm.

Bảy năm trước, tôi là một anh chàng phù phiếm.

Và đến tận bây giờ, tôi vẫn là anh chàng phù phiếm, chỉ có điều, sự phù phiếm đã bị giới hạn.

Sự phù phiếm đã bị giới hạn bởi trách nhiệm.

Bạn sẽ không thể đi đâu nếu bạn biết nếu bạn đi, con bạn sẽ ở nhà một mình.

Có những cơn phù phiếm nổi lên, tôi muốn được nghe nhạc sống trong một quán nhỏ hoặc một buổi cà phê bên một cô gái thơm nức mũi, đôi mắt chớp chớp trong veo nhìn tôi, nghe tôi huyền thuyên. Hoặc giả chỉ đơn giản, ngồi cùng lũ bạn chén chú chén anh, tán chuyện gái, xe, chính trị và... gái. Nhưng. Nhưng có một ai đó đang chờ tôi.

Chờ tôi về để nấp sau cánh cửa ú òa tôi.

Để leo lên xe tôi và bảo: Khi nào con lớn, bố cho con xe tăng của bố nhé! Bao giờ bố say rượu, con đi xe tăng đến đón bố về.

Để giật giật tay tôi nói: Bố ơi, mình đi xem đồ chơi một chút xíu xem có đồ chơi nào mới không bố nhé! Rồi bố xem có cái gì nhỏ nhỏ xinh xinh thì bố mua cho con!

Để bảo tôi: Mình về lấy xe đạp đi Thảo Trà bố nhé!

Để ôm vít lấy cổ tôi và nói: Bố đã đầu hàng con chưa? Con đê bẹp bố nhé!

Có một ai đó luôn chờ tôi.

Và mãi mãi như vậy.

Để tôi biết rằng cuộc rượu kia, cô gái kia, quán nhỏ kia... chỉ là phù phiếm.

Tôi về thôi.

Tôi cũng có đôi mắt trong veo nhìn tôi và nghe tôi, da thịt thơm phức và đủ khiến tôi say hơn bất cứ loại rượu nào. Cậu ấy của tôi!

Hay một ngôi nhà.

Nó được mua bằng sự chắt chiu tích góp của cả hai vợ chồng trong suốt nhiều năm (đến bây giờ vẫn chưa trả hết).

Nó là nơi tôi gạ vợ mình về mỗi ngày.

Nó là nơi vợ tôi khóc và tôi thấy rõ trái tim mình tan chảy.

Nó là nơi con tôi bắt đầu những bước đi đầu tiên, những câu nói liên mạch đầu tiên và cả một thế giới của riêng nó.

Chúng tôi đã gắn vào căn nhà này biết bao kỷ niệm. Vui có. Buồn có. Đau đớn có. Ước mơ có. Chạy vào đâu cũng bật tóe lên kỷ niệm ở đó.

Tôi về thôi.

Những phù phiếm bị giới hạn.

Và từ đó, tôi biết rằng, cuộc đời không dài như chúng ta nghĩ. Cuộc đời ngắn ngủi và nhiều tuyệt vọng luôn rình rập quanh chúng ta. Chỉ cần một cái sảy chân, ta sẽ rơi vào thất vọng. Và sự thất vọng sẽ dẫn chúng ta đến sự tuyệt vọng nếu chúng ta che kín mắt mình bởi những điều phù phiếm. Tình

yêu chính là thứ gần với sự phù phiếm nhất. Bởi tình yêu cũng dễ đưa ta đến sự tuyệt vọng một khi ta thất vọng về nó. Chỉ có tình thương mới là vĩnh cửu. Như một bà mẹ thương con mình vĩnh viễn. Ở đó có tình yêu không? Không! Bởi tình yêu thì nhiều biến động. Bởi tình yêu thì thất thường mưa nắng. Còn bà mẹ thì có tình cảm vĩnh viễn với con mình dù cho nó có thế nào đi nữa.

Sẽ nói như Jamal nói với Latika trong phim *Triệu phú khu ổ chuột*^[1]: Đó là ĐỊNH MỆNH. Chẳng có gì lý giải được ngoài hai chữ: ĐỊNH MỆNH.

Bình Yên Của Anh!

Bình Yên Của Anh!

Anh cũng đã nói với em rồi phải không? Tình yêu không phải điều bất biến. Hôn nhân xây dựng trên tình yêu nhưng tình yêu không thể nuôi dưỡng một cuộc hôn nhân bền vững được. Vì nếu hôn nhân chỉ trông đợi vào tình yêu, một ngày, như những chớp tắt giữa hai lần sáng, tình yêu ấy tàn lụi để chuẩn bị tái sinh trở lại, hôn nhân sẽ nguy kịch. Không ai có tình yêu không ngừng nghỉ được suốt đời. Vậy thì điều gì sẽ nuôi dưỡng cuộc hôn nhân? Trách nhiệm ư? Không! Trách nhiệm sẽ thành gánh nặng một khi người ta đã hết yêu nhau. Con cái ư? Không! Con cái cũng sẽ không bao giờ hạnh phúc nổi nếu cha mẹ chúng không hạnh phúc. Bao nhiêu đứa con mong bố mẹ ly dị để chúng đừng đau đớn khi thấy bố mẹ không hạnh phúc. Tình yêu của những đứa con với cha mẹ không phải vì có cha có mẹ đầy đủ mà là cha mẹ hạnh phúc. Thế nên, chẳng phải trách nhiệm hay con cái có thể giữ cuộc hôn nhân đó tồn tại đâu em ạ! Mà đó là tình thương, là tình nghĩa vợ chồng. Cái đó mới là vĩnh cửu.

Bình Yên Của Anh!

Anh cũng đã nói với em rồi phải không? Da thịt này đã hòa làm một. Khi anh đi vào em, khi chúng ta đã cùng sinh ra một đứa trẻ thì đó là một phần tinh túy nhất của anh đã nằm trong em. Chúng đã kết hợp với máu thịt của em để khai hoa nở nhụy thành một đứa trẻ. Em vẫn giữ lại trong cơ thể của mình phần cơ thể của anh. Phải vì thế mà em cũng đau với nỗi đau của anh? Phải vì thế, đàn ông vô tâm? Phải vì thế, đàn bà rút ruột khi yêu? Anh không vô tâm. Anh hiểu thấu được điều đó. Khi anh đau đớn, anh biết, ở nơi khác, em cũng đau đớn như anh. Một người chịu đau đớn cùng mình thì

sao anh hờ hững được? Anh yêu em nhiều hơn sau mỗi trải nghiệm khôn lớn đó.

Bình Yên Của Anh!

Đừng hỏi ngày mai chúng ta sẽ thế nào? Hãy nghĩ: Ngày mai chúng ta sẽ làm gì để cả hai hạnh phúc?

Bình Yên Của Anh!

Ngày mai của chúng ta không phải là thứ Ba, thứ Tư hay thứ Năm.

Ngày mai của chúng ta cũng không phải là ngày nào hết.

Ngày mai của chúng ta chính là những gì chúng ta đang làm cho nhau ngày hôm nay.

Thế có nghĩa là hôm nay, hãy gieo hạt mầm cho nhau.

Gieo hạt mầm mỗi ngày để ngày mai của ngày mai thành trái ngọt.

Để ngay cả khi tình yêu kia bất trắc thì cây hôn nhân cũng không vì thế mà héo gầy.

Để mỗi ngày ta có trái ngọt mà lớn khôn.

Tài sản chúng ta có không phải là để dành được bao nhiêu?

Tài sản của chúng ta chính là chúng ta đã giành được bao nhiêu hạt mầm cho ngày mai em ạ!

Bình Yên Của Anh!

Ngay cả khi đau đớn nhất, anh cũng không tin vào đổ vỡ.

Có thể đó là vì anh sống lạc quan và mơ mộng.

Có thể đó là vì anh cả tin và suy nghĩ tích cực.

Nhưng sự thật là vì anh nghĩ đến cuộc đồng hành của anh và em.

Đó không phải là cuộc đồng hành đến một đích nào cả.

Không có cái đích nào để ta đi tới đó.

Nó cũng như ngày và đêm nối tiếp nhau.

Chẳng ai nói được đêm là kết thúc của ngày hay đêm là mở đầu ngày mới.

Như trứng với vịt.

Chẳng ai nói được trứng có trước hay vịt có trước.

Hôn nhân đại thể cũng vậy.

Cuộc đồng hành đến chết.

Người ta chỉ dừng lại khi người ta nằm xuống.

Anh và em.

Không có điểm kết thúc nào cả.

Và vì thế, kể cả khi đau đớn nhất, anh cũng chỉ coi đó như những thử thách mà chúng ta buộc phải vượt qua nếu như còn muốn đi tiếp.

Còn muốn đi tiếp. Đó chính là lý do để anh vượt qua những đau đớn.

Bình Yên Của Anh!

Em vẫn cứ mãi là Bình Yên Của Anh!

Dù có thể, sự Bình Yên đó, có một lúc nào đó, bị xáo trộn, nhưng nó sẽ Bình Yên trở lại.

Như đêm tối qua đi, bình minh lại rực rỡ.

Không ai có thể lấy đi ánh nắng của bình minh ấy.

Bởi em là mặt trời của anh.

Bởi anh chính là mặt trời của em.

Chúng ta chỉ có thể tự tắt đi mà thôi.

Nhưng anh tin, cả anh và em đều đang nỗ lực đã giữ ánh mặt trời cho nhau.

Bởi em còn biết đau với nỗi đau của anh.

Bởi anh còn biết mình yêu em đến nhường nào.

Bình Yên Của Anh!

Anh vẫn cứ muốn gọi em như thế!

Muốn gọi em như thế.

Cho đến tận cùng cuộc đời của mình.

Tận cùng.

Đến chết.

“...Anh đã mơ về ngôi nhà và những đứa trẻ...”

Giấc mơ ấy đã thành hiện thực. Nhưng hiện thực ấy có ngọt ngào như ý nghĩ từ giấc mơ? Hiện thực vốn xù xì. Thế nên đôi khi, giấc mơ là thế, thành hiện thực nhưng lại mang vị đắng chat dẫu trái chín đỏ au...

Có bao nhiêu trái chín nhưng không mang vị ngọt?

Giấc mơ thì luôn ngọt ngào song khi nó thành hiện thực như giấc mơ muốn thì nó lại không ngọt ngào như giấc mơ có.

Bởi hiện thực xù xì.

Bởi giấc mơ khi đã thành hiện thực mà dừng lại và thỏa mãn thì đó sẽ là một hiện thực chết.

Như bạn mơ làm bác sỹ để cứu giúp mọi người nhưng rồi bạn thành bác sỹ, bạn lại mãi mê kiểm phong bì sau mỗi lần thăm khám.

Như bạn mơ lớn lên sẽ thành một doanh nhân nhưng khi bạn là doanh nhân, bạn không đủ tài năng lèo lái công ty của bạn.

Vậy thì em ơi, giấc mơ ngôi nhà và những đứa trẻ kia không bao giờ ngừng lại.

Ngôi nhà sẽ phải là một mái ấm.

Những đứa trẻ sẽ phải là những đứa con được sinh ra và lớn lên bằng dinh dưỡng tình yêu.

Một khi ngôi nhà chỉ mang tính trú ẩn tránh mưa nắng thì đó chỉ là căn nhà trọ miễn phí.

Một khi những đứa trẻ do mình sinh ra mà không nuôi dưỡng chúng bằng tình yêu thì lớn lên cũng chỉ là một con người như mọi con người khác. Và thậm chí, có thể nó chỉ là gánh nặng cho xã hội mà thôi.

Cũng như trái chín nào phải trái nào cũng ngọt nếu nguồn nước, phần đất nuôi nó không ngọt.

May mà anh có em.

Hiểu những lý lẽ ấy.

Để giục anh chăm sóc cây cối sau nhà.

Để tỉ mỉ chăm lo cho con, chặt chiu từng hơi ấm cho chồng.

Để gieo những nụ cười cho từng góc nhà.

Để khi anh trở về căn nhà mình, đụng đâu cũng thấy em, thấy hình bóng em.

Em tranh thủ từng buổi đi làm muộn một chút, sớm một chút để phá tình yêu của em vào căn nhà đó, vào đứa con đó.

Tranh thủ từng lời yêu thương để anh chạm vào và run bắn mình lên vì hạnh phúc.

Dù khi anh giận dỗi đến nhường nào, tủi thân đến nhường nào về cảnh hai bố con lang thang quán xá, ngồi luẩn quẩn chơi cùng nhau, thì em cũng không vì thế mà bỏ mặc anh với nỗi tủi thân nghẹn họng ấy.

Em đã nói: ***Nếu cả hai cứ tranh nhau phần thắng thì kẻ thua chính là cuộc hôn nhân này chứ không phải anh, cũng chẳng phải em.***

Đúng em ạ! Mọi cuộc hôn nhân thua trong tình yêu đều không mang lại bền vững nào hết.

Chúng ta hơn nhau cái này hay cái kia sao bằng chúng ta để tình yêu của mình hôm nay hơn tình yêu của mình hôm qua?

Anh có một ngôi nhà.

Anh có những đứa trẻ.

Giấc mơ ấy đã thành hiện thực.

Cho anh tự tin bước trên đường đời.

Nhưng hơn cả thế, anh có một người vợ, các con anh có một người mẹ và ngôi nhà này có một bà chủ.

Em còn nhớ không, ngày chưa xa, chúng mình thèm đến mị mị người một không gian riêng để yêu nhau thỏa thích.

Em còn nhớ không, những ngày chúng mình yêu nhau, cứ buồn mỗi khi phải chia tay nhau để ai về nhà nấy.

Em còn nhớ không, khi mùa Xuân tới, chúng mình đã hân hoan đến nhường nào?

Em còn nhớ không, mùa Đông, rúc vào nhau ấm sức.

Anh xem lại những bức ảnh cũ mà rưng rưng.

Chúng ta đã đi qua tuổi thanh xuân của nhau bằng tất cả trọn vẹn từng ý nghĩ, hơi thở của mình.

Và bây giờ, ngọt ngào hơn nữa, khi ta có nhiều hơn, khi ta hiện thực hóa được giấc mơ của mình.

Anh nâng niu và trân trọng mỗi ngày được sống bên em.

Và anh biết, em cũng vậy, phải không?

Em ơi, ban nãy em hỏi anh: Chiều nay anh muốn ăn gì?

Em ạ, anh muốn ăn em.

Lúc nào cũng vậy.

Anh muốn ăn em.

Ăn từng hơi thở.

Ăn từng ý nghĩ.

Ăn từng nỗi âu lo.

Ăn từng cái thở dài.

Ăn từng nỗi hờn hờ.

Ăn đến cả những nỗi nhớ khi không có em.

Ăn đến cả những giấc mơ của em.

Ăn đến cả những mê mải ký ức tình của chúng ta đã vun vén, chặt chiu.

Khi anh ngồi cùng con xếp một ngôi nhà.

Anh nghĩ về em, về cuộc đời của chúng ta đã và đang đi qua.

Mà rưng rưng.

Mà bồi hồi bồi hồi.

Mà hân hoan.

Mà ghen ngào.

Anh xếp cho con một ngôi nhà bằng tình yêu của anh dành cho chính cuộc hôn nhân này.

Anh xếp cho con một ngôi nhà bằng tất cả những đau đáu về hạnh phúc mà chúng ta đang nuôi lớn mỗi ngày.

Muốn biết ai đó quan trọng thế nào với bạn, hãy thử nghĩ xem nếu họ biến mất, bạn sẽ cảm thấy thế nào?

Anh sẽ thấy anh cô độc.

Anh sẽ thấy anh rưng rức khóc khi gặp ai đó gọi nhớ đến em.

Anh sẽ thấy anh ngơ ngác đến tội nghiệp giữa bọn bè nổi nhớ.

Anh sẽ thấy em trong từng cái ăn, cái mặc của anh.

Anh sẽ thấy em cả trong anh.

Anh làm sao sống tiếp được nếu không có em?

Anh làm sao ngủ được nếu không có em?

Anh làm sao thở được nếu không có em?

Anh yếu đuối và ủy mị đến nhường nào, em biết không?

Chỉ nội ý nghĩ mất em đã đủ khiến anh run rẩy muốn khóc.

Huống chi!

Nhưng nghĩ đến mất em làm gì bởi chẳng cần nghĩ đến mất em anh đã luôn thấy đói em ngay cả khi có em.

Anh đói em.

Luôn đói khát em.

Cả khi ở bên em.

Như một con hổ dữ dằn.

Như một tên cướp tham lam. Như một lái buôn keo kiệt.

Anh đói em cả khi em trọn vẹn trong anh.

Bởi có ai than nhiều tiền quá, nhiều oxy quá đâu bao giờ?

Anh vẫn muốn được yêu em nhiều hơn cả ý nghĩ và khả năng của mình.

Yêu em đến tận cùng cuống tim.

Anh viết những lời này không hơn một tâm trạng đang yêu em đến cực đoan.

Đến hụt cả hơi vì ý muốn đi nhanh và xa hơn cả năng lực anh có.

Chưa bao giờ hết yêu em cả trong từng ý nghĩ thoáng vụt qua.

Em ạ!

Một cái nhà – Một mái ấm – Một gia đình – Một cuộc hôn nhân – Một người đàn bà – Một người đàn ông – Một người vợ – Một người chồng

Một cái nhà luôn khác với một mái ấm. Một gia đình luôn khác với một cuộc hôn nhân. Và trách nhiệm với gia đình, mái ấm không phải là trách nhiệm với cá nhân người vợ hay người chồng.

Gia đình cần nhiều nguyên tắc để tồn tại nhưng cũng có khi nó chẳng cần nguyên tắc nào. Vấn đề là ở ý thức của người trong gia đình đó. Với ý thức có gia đình sẽ chẳng cần một nguyên tắc nào bổ trợ. Nhưng với người thiếu ý thức gia đình thì cả mớ nguyên tắc cũng chỉ khiến gia đình ấy trông giống một gia đình.

Một cái nhà. Có một cái giường, hai cái gối, một cái chăn. Có đầy đủ những vật dụng khiến người ta nhận biết rằng cái nhà có người ở và người ở là một cặp vợ chồng. Nhưng cái nhà đó chưa chắc được coi là mái ấm. Cũng giống như “Chiếc áo không thể làm nên thầy tu” vậy. Để được thấy là một mái ấm, căn nhà đó phải có sức sống. Cái gọi là sức sống thì chỉ có người ở trong căn nhà đó làm ra được. Mà cũng không phải chỉ có người chồng, người vợ. Nó đòi hỏi sự quan thiết giữa hai cá thể đó với nhau. Nó đòi hỏi tình cảm của hai người đó với nhau. Tin không, bạn có thể cảm thấy ngay được một gia đình hạnh phúc hay không hạnh phúc khi bạn bước vào căn nhà đó. Ngôi nhà hạnh phúc không phải là một căn nhà đầy đủ tiện nghi hay lộng lẫy. Tiện nghi và lộng lẫy nằm ở con người sống trong căn nhà đó dành cho nhau. Dành cho nhau. Là phải dành cho nhau chứ không phải dành cho căn nhà.

Một cuộc hôn nhân. Hai con người đến với nhau bằng tình yêu, cưới nhau bằng một đám cưới. Có hôn thú rõ ràng. Có hai bên nội ngoại đầy đủ. Thậm chí, có cuộc sống sung túc. Nhưng cuộc hôn nhân đó chưa chắc được coi là một gia đình. Nó giống như giữa mùa Hạ có một ngày se lạnh. Ngày se lạnh ấy do bão rút chứ không phải là mùa Thu. Không có mùa Thu trong mùa Hạ. Để có được một gia đình thì chỉ có người trong cuộc hôn nhân đó làm ra được. Cái đó gọi là sự thiêng liêng. Cái đó gọi là sự trân trọng cuộc sống chung này. Là người chồng dù giận vợ cũng không giận gia đình. Là người vợ dù đang ghét chồng cũng không ghét cuộc sống chung này. Tôi thích ý nghĩa của câu nói: *Dù em đang rất giận chồng nhưng tuyệt đối em không muốn chồng em đi qua đêm.* Không phải cô ta sợ chồng đi qua đêm gặp cảm dỗ. Mà cô ta giữ cho gia đình này đầy đủ người, đầy đủ tình, đầy đủ sự trọn vẹn. Hay khi giận vợ đến đâu đi nữa, tôi cũng không bao giờ muốn bỏ vợ tôi ở nhà một mình suốt đêm. Dù rằng có thể tôi chỉ ngồi với những người bạn thân của mình. Cái đó gọi là gia đình chứ không phải cuộc hôn nhân. Vì ý nghĩa của hôn nhân là có một gia đình chứ không phải là hôn nhân bền vững. Nó đòi hỏi cả hai có trách nhiệm với cuộc sống chung chứ không phải chỉ trách nhiệm với nhau là đủ. Gia đình khác thời kỳ đang yêu ở điểm đó. Trách nhiệm với cuộc sống chung là hy sinh những sở thích cá nhân nếu sở thích đó tổn hại đến mối quan hệ chung, tổn hại đến cuộc sống chung. Mặc dù đòi hỏi sự hy sinh là điều rất khó khăn nhưng nếu vì một gia đình, tại sao không thể hy sinh? Nó giống như để đi thẳng bằng trên đây, họ sẽ phải hy sinh đáng đi uyển chuyển. Nếu chưa sẵn sàng cho sự hy sinh, hãy dừng ngay chuyện kết hôn lại.

Một người đàn ông. Anh ta có thể là một ai đó với vị trí xã hội cao ngất trời. Anh ta có thể nuôi sống những người xung quanh mình. Anh ta có thể là một người đàn ông cực kỳ đàn ông. Nhưng anh ta sẽ không thể là một người chồng nếu anh ta không có một người vợ. Tự nhiên là vậy. Có một người vợ tức là anh ta ý thức rằng anh ta có vợ. Anh ta có vợ tức là anh ta phải hy sinh những cô bồ. Anh ta có thể không yêu vợ như yêu người tình nhưng không có nghĩa là anh ta có thêm một người tình để so sánh với vợ

anh ta. Tức là anh ta cần phải ý thức rằng có một người đàn bà của anh ta. Người đàn bà đó là hiện tại và tương lai của anh ta. Anh ta phải sống thế nào để thấy được người đàn bà đó kể cả khi xấu nhất cũng vẫn là vợ mình. Kể cả khi anh ta ghét vợ anh ta nhất thì anh ta vẫn phải giới thiệu với mọi người bằng sự tự hào: Đây là vợ tôi. Một cách thật tâm không giả dối. Vợ chồng không phải là quần áo. Vợ chồng là máu mủ, ruột thịt. Thậm chí còn hơn cả máu mủ ruột thịt. Là bởi đó sẽ là người sinh ra cho anh ta một bản sao hoàn hảo. Là bởi đó sẽ là người quyết định cuộc đời anh ta đến tận cuối đời. Người sẽ quyết định mua quan tài cho anh ta theo đúng sở thích ngày anh ta còn sống. Và người sẽ mang tên: Bà quả phụ. Tức là đến tận cùng sau cả cái chết của anh ta. Một người chồng đã phải vậy thì một người chồng tốt còn khó thế nào? Không thể làm chồng suốt đời với một người phụ nữ xa lạ. Có thể bạn không bao giờ biết chuyện quá khứ của người phụ nữ ấy song bạn phải biết tương lai và hiện tại của người phụ nữ ấy. Phải lo lắng và sống còn với những gì xung quanh người phụ nữ ấy. Bởi cô ta là vợ bạn. Bởi bạn là chồng của cô ta.

Một người đàn bà. Cô ta có thể có sắc đẹp. Cô ta có thể dịu dàng hoặc hung dữ. Cô ta có thể khiến hàng chục người đàn ông mê mải. Nhưng khi cô ta đã là một người vợ thì mọi thứ phải khác. Cô ta không thể tùy tiện đi mua quần lót cho người đàn ông nào khác ngoài chồng mình, anh ruột mình, cha mình, con mình. Cô ta cũng không thể tùy tiện qua đêm với người đàn ông nào khác ngoài chồng mình. Cô ta càng không thể tùy tiện đem thân mình đi đánh đổi bất cứ một điều gì. Vì cuộc đời của cô ta đã gán kết với người đàn ông cô ta gọi là chồng. Vì danh dự của người đàn ông đó gắn liền với hành động của cô ta. Vì cô ta đã là vợ của một người đàn ông. Vì máu thịt của cô ta đã hòa quyện cùng người đàn ông đó trong thân xác của người con. Làm một người vợ thông thường nhất đã khó huống chi làm người vợ tốt. Trách nhiệm với người đàn ông đó chính là trách nhiệm với danh từ VỢ. Không thể có một người vợ nếu cô ta không xác định nổi đâu là chồng mình. Không thể là một người vợ nếu như cô ta bỏ mặc anh chồng để tự do sống với người tình. Nếu cô ta nói cô ta đã làm hết trách nhiệm thì

có nghĩa là cô ta đã muốn kết thúc nhiệm kỳ làm vợ của cô ấy. Bởi cũng như chồng cô ta, trách nhiệm kéo dài đến hết cuộc đời.

Vợ – Chồng. Tự nhiên là cần một người đàn bà phải kết hợp với một người đàn ông. Nhưng không phải là hai cuộc sống riêng. Mà là một cuộc sống chung. Không phải là một cuộc hôn nhân. Mà là một gia đình. Không phải là mua một căn nhà. Mà là một mái ấm. Không phải sẽ sinh ra một đứa con. Mà là cho tình yêu có một kết quả đúng. Không phải ràng buộc nhau. Mà là gắn kết và hòa quyện. Là nước với nước chứ không phải nước với dầu. Mà là dành cho nhau chứ không phải phân công nhiệm vụ.

Nghĩ về gia đình, mái ấm, vợ chồng là cái nghĩ suốt đời. Muốn nó ăn vào máu và thành như hơi thở. Chứ không phải cứ xảy ra chuyện mới nghĩ. Dù mỗi gia đình một hoàn cảnh thì mục đích mà ai cũng muốn mong hưởng tới vẫn là hạnh phúc của gia đình đó. Họ có thể làm nhiều cách song nếu người chồng hoặc người vợ không cảm thấy hạnh phúc thì cách làm đó bị coi là thất bại. Cũng giống như khi khát nước, rất nhiều thứ đồ uống giúp người ta giải khát nước mắt, nước biển thì không thể uống được vậy. Để tồn tại thì chỉ cần người chồng bị điếc, người vợ bị đui. Còn muốn hạnh phúc bền vững thì người chồng cần thính tai nhất có thể và người vợ cần sáng mắt nhất có thể. Để lắng nghe thấy hết mọi nhu cầu của người vợ. Để thấy xa hơn nữa những điều cần thiết cho chồng mình. Để nghe thấy cả những điều vợ mình chưa nói và để thấy hết cả những điều chồng mình đã làm. Chỉ hiềm nỗi, đàn ông trời ban cho đôi mắt còn phụ nữ lại chỉ có lợi thế về đôi tai. Thế nên mới có câu “Gái yêu bằng tai, trai yêu bằng mắt.” Thế nên người chồng biết đủ chuyện thiên hạ nhưng mãi chẳng hiểu hết vợ mình. Còn người vợ chỉ nhìn thấy điều chồng mình không làm cho mình mà không bao giờ thấy được những điều người chồng đã làm trong thâm lặng.

Nghĩ mà thấy khó lắm thay!

Mong manh. Đạo này cứ bị ám ảnh bởi hai chữ mong manh. Cuộc đời mong manh. Tình cảm mong manh. Có những người sớm mai thức giấc, tự nhiên thấy hết yêu một người. Vì tình yêu vốn đã rất mong manh như vậy. Có những người vừa mới hôm qua vui vẻ hôm sau đã ra đi vĩnh viễn. Cuộc đời mong manh là vậy. Hay cũng có những gia đình tưởng chừng là vĩnh cửu khi họ đến với nhau bằng tình yêu, vượt qua hàng ngàn hàng vạn khó khăn để cưới được nhau, nhưng rồi một hôm, cuộc hôn nhân ấy như ly thủy tinh rơi xuống nền đá, vỡ tan tành. Hôn nhân mong manh là vậy. Tình yêu mong manh là vậy. Sự bền vững ở đâu?

Có ai đó hỏi tôi. Gia đình bền vững nhờ điều gì?

Tôi cũng đã từng có biết bao đáp án cho câu hỏi đó.

Như: Tình yêu.

Nhưng tình yêu thì rất mong manh.

Như: Niềm tin.

Nhưng cảm xúc cũng rất mong manh.

Như: Kinh tế.

Nhưng cuộc đời thì cũng rất mong manh.

Như: Những đứa con.

Nhưng những đứa con không phải thuộc quyền sở hữu của mình. Những đứa con do mình sinh ra, mình hy sinh cho nó chứ không thể biến nó thành công cụ đảm bảo hạnh phúc của mình được.

Vậy hôn nhân bền vững do điều gì?

Phải chăng do chính sự mong manh và người ta phải trân trọng, nâng niu và giữ gìn nó?

Tôi nghĩ là vậy.

Một khi người ta không giữ gìn, không ý thức về việc phải giữ gìn nó thì dù yêu bao nhiêu cũng có khi lạc bước, dù tin bao nhiêu cũng có khi lầm đường, dù giàu có thế nào cũng có khi lòng tham vượt giới hạn và những đứa con, sẽ đau.

Thế nên sự mong manh đôi khi lại là cần thiết.

Thế nên sự lặp lại trở thành vững bền.

Tháng Hai thiếu Nghĩ về chữ “Đủ”

Dành cho những ai còn thấy mình THIẾU.

Và cho Pi – My – Nguyễn mai này!

Thế nào là ĐỦ?

Và thế nào là THIẾU?

Tháng Hai chỉ có 28 ngày thì là ĐỦ hay THIẾU?

Bạn đã ĐỦ hay bạn còn đang THIẾU?

Mỗi người sẽ có một câu trả lời cho những câu hỏi trên, chắc chắn vậy!

Còn với tôi, tôi nghĩ...

ĐỦ

Là khi lòng thỏa mãn và hạnh phúc.

Là khi nghĩ đến những ngày kế tiếp mà không phải cuống cuồng, tân toan.

Là khi ngoảnh lại phía sau mà không phải nói giá như.

Là khi bạn thấy lòng không vướng bận.

Và chính xác, bạn không đánh đổi hiện tại của bạn cho bất cứ một điều gì.

Bởi bạn đang ĐỦ.

Nhưng lòng người tham lam.

Nhưng cuộc đời vẫn còn xiết bao cám dỗ.

Và đôi khi, bạn bảo mình: Chưa ĐỦ đâu!

Bạn còn muốn nhiều hơn những gì bạn đang có.

Càng mở rộng ham muốn, bạn càng cảm thấy THIẾU.

Và nguy hiểm hơn, bạn sẽ nhìn thấy hiện tại của mình sút mẻ.

Là khi bạn thấy chiếc xe máy chỉ có hai bánh, bạn muốn thêm hai bánh nữa cho nó.

Là khi bạn thấy người yêu của bạn không bằng người yêu của người khác.

Là khi bạn thấy, bạn có thể làm tốt hơn nữa, nhiều hơn nữa và hưởng thụ hơn thế nữa.

Và bạn bắt đầu thay đổi những thứ đang có bằng những ước mơ về những thứ sắp có, sẽ có, muốn có.

Một căn phòng nhỏ không thể bằng một căn phòng to.

Một căn phòng to không thể bằng một căn hộ riêng.

Một căn hộ riêng không thể bằng một ngôi nhà riêng.

Và cứ thế, bạn muốn nhiều hơn nữa.

Vì nhu cầu của bạn tăng lên.

Và vì bạn nghĩ bạn cần phải có nhiều hơn nữa.

Bạn không sai!

Chỉ là bạn sẽ phải đánh đổi.

Vì cuộc đời vốn chật hẹp, nó không thể cùng chất chứa quá nhiều thứ.

THIẾU

Là khi bạn cảm thấy không tự chủ được cuộc đời mình.

Bạn bị phụ thuộc vào nhiều thứ.

Bạn muốn nhiều hơn những gì bạn có.

Bạn cảm thấy khó chịu khi trời mưa mà bạn phải hì hụi chạy xe máy.

Bạn cảm thấy khó chịu khi người yêu của bạn không có được những điều tối thiểu nhất mà bạn thấy ở những người xung quanh bạn.

Và bạn cảm thấy mình cần nỗ lực nhiều hơn nữa (nếu bạn là người tích cực).

Hoặc bạn cảm thấy mình thật bất hạnh (nếu bạn là người tiêu cực).

Và ví dụ tôi nhé!

Tôi THIẾU – ví dụ như tôi đang trong trạng thái THIẾU.

Tôi sẽ thấy:

Tại sao vợ tôi lùn quá khiến con tôi cũng bị lùn theo?

Tại sao vợ tôi lúc nào cũng mặt cau mày có khó chịu với tôi trong khi những cô gái tôi gặp, tôi yêu trước kia, cô nào cũng rất ngọt ngào?

Tại sao cùng một hành động của tôi, vợ tôi lại nhăn nhó và khó chịu trong khi nếu là cô gái khác, cô ta sẽ ôm cổ tôi và hôn tôi chiu chít?

Tại sao vợ tôi chỉ biết nấu vài món và bữa cơm nào cũng nấu đi nấu lại như thế?

Tại sao vợ tôi không giỏi như những cô gái tôi biết? Họ nói tiếng Anh nhanh như gió, họ hiểu biết, họ lúc nào cũng chịu khó học hỏi và không ngừng nâng cao hiểu biết bản thân. Thậm chí, khi nói chuyện với họ, tôi không ngừng bất ngờ và thán phục.

Tại sao vợ tôi không bao giờ biết nói những lời ngọt ngào, ngay cả khi tôi đang nói chuyện, vợ tôi chẳng biết ôm tôi vỗ về mà cứ làm nhảm phân tích cái sai của tôi thay vì cho tôi cảm nhận được sự ủng hộ từ cô ấy?

Lúc nào cô ấy cũng nói về tiền, tiền và tiền. “Em vừa đưa anh 500 hôm qua mà hôm nay đã hết? Anh tiêu cái gì mà kinh thế?”

Cô ấy cứ đòi hỏi tôi phải quan tâm đến cô ấy trong khi tôi đang tối mặt tối mày với đồng công việc bẽ bộn và luôn trong cảm giác hụt hơi?

Cô ấy cứ so sánh tôi với chồng của người khác trong khi rõ ràng cô ấy chẳng bằng vợ của người khác.

Rõ ràng, tôi đang có một vợ cực tệ hại.

Tôi THIẾU.

Và tôi sẽ phải lấp đủ nó bằng những tình yêu bên ngoài.

Tôi sẽ yêu một cô gái giỏi giang, nói tiếng Anh nhanh như gió, hiểu biết và khiến tôi nóng rục lên, muốn phấn đấu hơn nữa để không bị mất mặt.

Tôi sẽ yêu một cô gái luôn biết ôm lấy tôi và im lặng lắng nghe tôi lên án kẻ khác vì những cái sai của mình. Cô ấy sẽ ủng hộ tôi dù tôi đúng hay sai bởi cô ấy yêu tôi.

Tôi cũng sẽ yêu một cô nấu nướng cực tuyệt. Buổi trưa, tôi thay vì ăn cơm tòa soạn, tôi sẽ về nhà cô ấy để ăn những món ăn cô ấy nấu. Chắc chắn đó sẽ là những bữa tiệc mini của hai người. Một chút rượu vang, những đĩa đồ ăn khói nghi ngút và luôn lạ miệng. Cô ấy sẽ chống cằm với đôi mắt long lanh nhìn tôi ăn mà hạnh phúc vô biên.

Tôi cũng sẽ yêu một cô luôn biết kín đáo nhét vào ví tôi số tiền để tôi có thể mời bạn bè cà phê, nhậu nhẹt. Cái ví tôi sẽ phải là ví Thạch Sanh, hết lại đầy.

Chắc chắn, cô gái tôi yêu ngoài vợ mình sẽ biết cách khiến tôi ĐÚ.

Bởi đơn giản, cô ấy không phải vợ tôi.

Cô ấy không đòi hỏi tôi quan tâm đến cô ấy bởi cô ấy biết cách khiến tôi phải quan tâm đến cô ấy. Cách đó đơn giản lắm! Bởi cô ấy ngọt ngào như vậy thì tôi sẽ bị nghiện cô ấy mà chăm chăm quan tâm đến cô ấy thôi.

Vậy thì tại sao vợ tôi không thể ngọt ngào như cô ấy?

Bởi vợ tôi là vợ của tôi.

Bởi cô ấy đâu phải lo tài chính cho gia đình, cho cả bố mẹ tôi và các con tôi.

Bởi cô ấy đâu phải đâu tắt mắt tối vừa ôm con vừa lo nấu nướng, giặt giũ lại đi làm vất vả và nhức đầu với trách nhiệm con dâu trưởng?

Bởi cô ấy chỉ đơn giản là người yêu của tôi.

Dưới chân núi nào cỏ chẳng xanh? Cứ lấy về đi, rồi sẽ thấy, 100 ông chồng và 100 bà vợ thì 99 người không còn như thời đang yêu.

Và nếu cái THIẾU trong tôi làm mờ mắt tôi, tôi sẽ bỏ vợ mình để sống cùng cô gái kia.

Hoặc ít ra, tôi sẽ lừa dối vợ mình, lấy đủ cơ để trốn đi cùng cô gái kia.

Tôi sẽ quẳng con mình cho ông bà nội trông để có thể ở bên cô gái kia nhiều hơn.

Tôi sẽ cảm thấy ĐỦ hơn không khi cùng lúc yêu hai người phụ nữ?

Lòng tham sẽ khiến tôi vẫn có vợ mà vẫn có bồ?

Và tôi sẽ bao biện cho điều này bằng những thứ tôi đã liệt kê ở trên,.

Sẽ chẳng ai trách tôi vì tôi vẫn có trách nhiệm với gia đình đấy thôi.

Nhưng vợ tôi sẽ đau đớn thế nào khi biết chồng mình đã ngủ cùng một người phụ nữ khác?

Và con tôi, nó có thể tốt được không nếu thay vì thời gian tôi có thể bên nó, tôi đã bỏ nó ở nhà ông bà nội để đi với người phụ nữ khác?

Và gia đình của tôi sẽ thế nào?

Nếu tôi như thế, tôi có ĐỦ được không hả tôi?

Cuộc đời chật hẹp.

Trái tim của mỗi người còn chật hẹp hơn.

Một khi nó đã có một ai đó khác, liệu còn chỗ nào nữa để dung chứa những điều khác?

Cho dù tôi có nguy biện rằng tôi vẫn trách nhiệm với con cái và gia đình.

Thì đó cũng là nguy biện.

Sự lừa dối là sai dù nó được khoác lên bằng những tấm áo choàng lộng lẫy thế nào đi chăng nữa.

ĐỦ hay THIẾU?

Xét cho cùng nó cũng là thứ định lượng cảm tính.

Nó ĐỦ khi người ta không cảm thấy THIẾU.

Và để không cảm thấy THIẾU, hãy biết định lượng lại những gì bạn đang có thay vì chỉ cân đo những điều bạn muốn có.

Nếu bạn chỉ nghĩ đến những thứ bạn MUỐN thì bạn sẽ không bao giờ thấy những thứ bạn CÓ.

Nó giống như khi bạn cứ muốn bước thật mau trên một con đường quá nhiều những ổ gà.

Nó giống như khi bạn húp một tô cháo nóng.

Một khi bạn không biết trân trọng hiện tại, bạn sẽ chỉ mãi như một con rối chạy đuổi theo những ảo ảnh.

Tháng Hai THIẾU nhưng nó vẫn ĐỦ.

THIẾU ngày cho một tháng nhưng ĐỦ ngày cho một năm.

Nó có 28 ngày nhưng chất chứa trong đó là một lễ Valentine nồng nàn.

Nó cho ta biết rằng hãy sống mỗi ngày của tháng Hai nhiều hơn 24 giờ.

Hãy sống 26,5 giờ cho mỗi ngày của tháng Hai để trọn vẹn 744 giờ của những tháng có 31 ngày.

Thay vì bạn ngồi trách cứ tháng Hai chỉ có 28 ngày không ĐỦ cho bạn sống.

Và Pi của bố, hàng năm, cứ đến tháng Hai, hãy nhớ rằng đó là tháng để mình ĐỦ.

Dù có thể mẹ (và cả bố) còn THIẾU nhiều tiêu chí để trở thành người vợ (người chồng) tuyệt vời thì cũng là bởi tuổi đời của cuộc hôn nhân này chỉ mới bằng tuổi của con. Làm sao có thể biết rằng mình đã làm sai điều gì và điều gì là đúng? Cũng như con nói: “Tuyệt đối không thể tha thứ được” hay “phép thuật từ lòng dũng cảm” thì con cũng đã biết đâu về sự THA THỨ và lòng DŨNG CẢM? Thì cuộc HÔN NHÂN này cũng vậy con ạ, mẹ (và bố) cũng đang phải học mỗi ngày sau những lần làm tổn thương nhau. Có những lúc đã tưởng chừng không thể hàn gắn lại được nữa nhưng bố vẫn tin rằng tháng Hai sẽ ĐỦ nếu như ta sống 26,5 giờ mỗi ngày. Và em ạ, những CHÓP TẮT của tình yêu vẫn là điều thường thấy. Chúng ta đến với nhau đâu phải vừa gặp đã yêu? Chúng ta đã đắp bồi bao nhiêu thì chúng ta mới gắn kết được đến thế chứ? Đừng lo những SAI LẦM sẽ giết chết ta bởi cả anh và em đều còn quá trẻ để có thể làm lại tất cả.

Chọn vợ bên bàn bia

Tít giật gân câu khách, giả dụ có khách bị lừa thì coi như bia nói chứ không phải người viết lừa. Vì quả thật, tối nay có ba anh chàng ngồi uống bia và nói chuyện chọn vợ.

GIỚI THIỆU NHÂN VẬT

Mr. X: 32 tuổi. Chưa vợ. Vẫn luôn thèm khát một mái ấm. Sáng sáng dậy vẫn hay bị hai cụ ở nhà cho súc miệng ăn sáng bằng bài ca: Lấy vợ mau lên.

Mr. XX (2X): 32 tuổi. Đang có vợ. Chỉ số hạnh phúc 10/10. Sáng sáng dậy vẫn hay bị vợ cho súc miệng ăn sáng bằng bài ca: Lấy vợ mau lên.

Mr. XXX (3X): 32 tuổi. Đã từng có vợ. Chưa khi nào hết khát thèm một mái ấm. Sáng sáng dậy vẫn hay bị chính bản thân cho súc miệng ăn sáng bằng bài ca: Lấy vợ mau lên.

BỐI CẢNH:

Hàng bia 65 Ngô Thì Nhậm. Tối cuối thu, trăng lạnh mờ sương.

ĐỊNH NGHĨA VỢ

Mr. X: Tớ muốn đó sẽ là người phụ nữa mà tớ có thể trò chuyện. Tất nhiên, còn nhiều yếu tố khác nữa. Nhưng vợ sẽ phải là một người có thể nói chuyện được với mình.

Mr. XX: Quang trọng là nó cần mình. Một khi nó đã không cần mình thì nó là giới là bể thì cũng thế mà thôi.

Mr. XXX: Đã từng qua một tập, tớ cho rằng vợ phải là một người phụ nữ. Tớ cóc muốn cưới đàn ông về làm vợ.

VỢ!

Hẳn nhiên, đó phải là một người phụ nữ. Giữa hơn ba tỉ người phụ nữ trên hành tinh này, người phụ nữ nào sẽ là người khiến ta mong muốn trở thành vợ ta?

Có bao nhiêu tiêu chí để một người phụ nữ khiến đàn ông phát điên lên vì muốn cưới nàng làm vợ?

- *Xinh đẹp đủ để chồng tự hào và hãnh diện khi đi bên cạnh*
- *Thông minh đủ để biết việc nào nên làm và việc nào không nên làm*
- *Biết nấu ăn, may vá*
- *Chăm chỉ, hiền lành*
- *Nhân hậu, tốt bụng*
- *Biết trân trọng và yêu thương bố mẹ chồng*
- *Biết tận tiện chi tiêu*
- *Có thể lắng nghe và chia sẻ với chồng những chuyện bình thường trong cuộc sống*

- Vợ chồng xxx với nhau, vợ đùng vừa nảm vừa nhảm tính tiền chợ, nghĩ chuyện đầu đầu
- Chung thủy và thật thà
- Có học thức và văn hóa
- ...

Không có cô gái nào có thể hội tụ đủ được những gạch đầu dòng trên. Nhưng đàn ông cũng không quá đòi hỏi phải có tất cả những điều kể trên. Vì thế, nếu cô nào có từ một đến hai gạch đầu dòng trên sẽ yên tâm là không bị ế.

Nhưng. Nhưng nếu giả dụ cô nào không có dù chỉ một cái gạch đầu dòng trên thì sao? Không lẽ ế?

Mr. X: Chắc chắn! Sẽ ế!

Mr. XX: Chưa chắc! Vì đàn ông anh em mình cũng đâu đủ như những gì phụ nữ họ mong ước đâu?

Mr. XXX: Không ế! Vì thực sự, chúng ta cứ đưa ra hàng trăm tiêu chí để rồi ta sẽ cưới người phụ nữ ta yêu chứ không phải người phụ nữ đủ những tiêu chí ta đề ra.

ĐIỀU GÌ KHIẾN MỘT NGƯỜI ĐÀN ÔNG RUNG ĐỘNG?

Mr. X: Trò chuyện thông minh, trên giường tuyệt vời và nghiện mình hết mức.

Mr. XX: Nhiều khi nghĩ bực điên lên được nhưng nghĩ kỹ lại thấy thương nó nhiều hơn. Phụ nữ họ cũng chẳng mạnh mẽ lắm đâu, họ cũng như ta, có

nhieu thứ không dễ dàng làm được. Họ cũng cần ta giúp họ một tay. Hôn nhân là người cùng xây đắp chứ không phải chỉ mình ta hay mình nó.

Mr. XXX: Cái cách cô ấy trân trọng cuộc hôn nhân luôn là điều khiến tó rung động.

Phụ nữ cứ nghĩ họ nấu một bữa ăn thật ngon, chiều chuộng chồng thật thỏa thuê trên giường hay cái cách hy sinh cuộc sống bản thân để chỉ lo làm hậu phương vững chắc cho chồng là sẽ được chồng yêu, sẽ có được cuộc hôn nhân hạnh phúc.

Lại có người cho rằng: Phụ nữ nào cũng thế cả mà thôi. Vợ sẽ là người khiến mình thấy ổn định nhất, cho mình cảm giác ổn định nhất.

Hay cũng có người lại cho rằng: Nếu mình cưới cô ấy, mình sẽ được cái này, cái này, cái này... mình sẽ mất cái này, cái này, cái này... Rồi đem lên bàn cân, cân đong đo đếm xem giữa được và mất bên nào nặng hơn thì sẽ quyết định có cưới hay không.

Người chưa một lần kết hôn sẽ rất phóng khoáng cho rằng ổn là cưới. (Ổn theo quan niệm của họ.)

Người đã từng kết hôn sẽ hiểu rằng trước và sau hôn nhân, phụ nữ khác nhau vô cùng.

Và người đã từng kết hôn nhưng đã đổ vỡ sẽ mang nhiều âu lo khi chạm vào những tình huống cần quyết định.

Đẹp!

Xét cho cùng, hôn nhân sẽ là gì nếu không có tình yêu đủ để người ta muốn cưới nhau?

Tình yêu đủ để cưới nhau không phải chỉ là những thứ hằm bà lằng, lằng mạn kiểu: Côa áy thật tinh tế! Cô ấy thông minh! Cô ấy biết điều! Cô ấy

thật thà! Cô ấy ổn định! Cô ấy blah blah...

Xét cho cùng, tình yêu đủ để cưới nhau lại chỉ đơn giản là thứ tình yêu khiến người ta muốn gắn kết với nhau lâu dài và không hối hận.

Nó như một chiếc áo vừa vặn thay vì một chiếc áo sành điệu, hợp mốt hay đắt tiền.

Một chiếc áo vừa vặn.

Ở đó, sở thích, tính cách và phong cách sống có đóng góp gì không?

Nếu hai con người đó cùng sở thích, cùng tính cách, cùng phong cách sống thì có chắc cuộc hôn nhân đó bền vững không? Ai dám chắc xin giơ tay lên! Rồi, bây giờ thì cứ giữ tay như thế đã và nghe hỏi tiếp: Hôn nhân bền vững là do sở thích chung, tính cách chung, phong cách sống giống nhau phải không? Ai thấy lẩn tránh không trả lời được thì bỏ tay xuống. Ai mới tay quá thì cũng bỏ xuống luôn.

Hôn nhân bền vững được là do điều gì?

Mr. 3X – người đã từng kinh qua một cuộc hôn nhân cho biết: Sở thích chung, tính cách chung và phong cách sống giống nhau chỉ có thể khiến cho cuộc hôn nhân đó hoàn hảo hơn chứ chưa chắc nó đã khiến cuộc hôn nhân đó bền vững. Bởi đã có những thứ đổ vỡ ngay cả khi hai người đó giống nhau trong sở thích, tính cách và phong cách sống. Bởi sở thích, tính cách và phong cách sống bản thân nó đã không phải là thứ bền vững. Có người hôm trước ghét nơi ồn ào, chỉ thích lang thang một mình hoặc đến những nơi chỉ có hai người với nhau. Nhưng hôm sau có thể thích mê đi sự ồn ã, cuồng nhiệt khi tham gia một buổi party. Có người tính cách sôi nổi, nhiệt huyết nhưng một cú ngoặt (chứ không phải một cú sốc) người đó bỗng khác đi. Phong cách sống cũng vậy. Mọi thứ đều thay đổi theo thời

gian và môi trường họ sống. Và cả vì tình yêu của họ với đối phương. Vậy đến khi những thứ giống nhau mất đi thì họ sẽ còn lại cái gì để giữ cho cuộc hôn nhân ấy hoàn hảo như nó đã từng hoàn hảo? Và nếu không còn những thứ giống nhau ấy, họ có còn tiếp tục cuộc hôn nhân đó không? Hay anh sẽ say nắng một cô khác có sở thích, tính cách và phong cách sống giống anh hiện tại và cô cũng thế?

Mr. 2X phản biện: Nhưng nếu không có chung sở thích, tính cách và phong cách sống, hai người đó sẽ khó lòng chia sẻ với nhau đấy! Chồng khoái đi chơi xa, vợ lại chỉ thích ở nhà. Chẹp, thật là đáng sợ!

Mr. 1X: Tớ cóc biết! Chỉ biết rằng từ khi yêu tớ, cô ấy đã chăm chỉ đọc những cuốn sách tớ đọc. Còn tớ thì đã chịu khó ăn cơm không ngậm nữa, hẹn hò thì rất đúng giờ. Tớ nghĩ, khác nhau đến mấy miễn là yêu nhau, họ sẽ tìm cách để có thể hòa hợp. Hòa hợp tự nguyện vì muốn đem đến cho nhau hạnh phúc chứ không phải bắt buộc để giữ tình yêu.

Hòa hợp. Mr. 2X và Mr. 3X hẳn sẽ giật mình đêm nay.

Bởi tình yêu còn là gì nếu hai người yêu nhau chỉ chăm chăm cho cảm xúc của bản thân mà không thêm đếm xỉa hoặc áp đặt đối phương phải sống như mình?

Bởi hôn nhân còn không nếu như ai cũng giữ rịt quan điểm về gia đình cho riêng mình mà bắt đối phương phải “giống như bố em”, “giống như mẹ anh.”

Bởi hôn nhân là một đứa trẻ nhỏ. Nó cần được lớn lên bằng sự nỗ lực xây dựng của cả hai thay vì như cỏ cây tự lớn rồi tự diệt. Bước vào hôn nhân, dẫu đó là Mr. 1X hay Mr. 3X thì đều như nhau. Bởi không ai có thể lấy kinh nghiệm của cuộc hôn nhân người khác (hoặc đã từng với người khác) để áp dụng cho bản thân cuộc hôn nhân này.

Bia hết rồi!

Trời se lạnh!

Về thôi!

Mr. 1X sẽ tiếp tục một trận rượu khác và vẫn nghĩ rằng: Sau này có gia đình rồi, đừng hòng vợ cho mình đi uống thế này nữa! Phải tranh thủ thôi!

Mr. 2X sẽ về nhà thủ thỉ với vợ rằng: Anh yêu em mỗi ngày mình sống bên nhau. Hôn nhân càng lâu năm sẽ càng như rượu rồng đượm. Anh sẽ say em!

Mr. 3X sẽ về nhà trong hơi men và bật khóc vì y đã từng có một mái ấm để rồi giờ đây, y chỉ còn lại một mình.

Và sáng hôm sau, ba Mr. ấy sẽ lần lượt súc miệng và ăn sáng bằng những điệp khúc quen thuộc xoay quanh một chữ VỢ.

Nghĩ về hạnh phúc

Đọc lúc giao thừa

Có lẽ, sẽ nghĩ thật nhiều về Hạnh Phúc vào thời khắc chuyển giao giữa năm cũ và năm mới. Cứ tưởng tượng ra, lúc ấy, bên Hồ Gươm, nhìn pháo hoa rực rỡ, chúng mình sẽ nắm tay nhau và nghĩ về Hạnh Phúc, em nhé!

Nghĩ về Hạnh Phúc là khi chạm tay vào chiếc nhẫn cưới để biết rằng cuộc đời của chúng mình đã có một cam kết gắn bó. Dù có thế, lời cam kết đó có đôi lần khiến chúng ta bật khóc như một đứa trẻ vừa bị ức hiếp. Thì lời cam kết đó cũng không thể mất đi khi anh và em còn cả một quãng đường dài phía trước. Anh nghĩ về những ngày sắp tới thay vì ngoảnh lại phía sau. Anh giữ lại trong tim anh những vết nứt không phải để trách cứ rằng chúng ta đã từng làm tổn thương nhau mà để anh biết rằng, hạnh phúc thật mong manh và cần phải gìn giữ. Hãy cứ cố gắng đi, từng chút một, nhỏ thôi, để một ngày ngoái lại, ta sẽ thấy mình có được bao nhiêu. Hạnh Phúc cần dành dụm và gom góp, phải không em?

Nghĩ về Hạnh Phúc là khi ta cùng nắm tay con để biết rằng đứa con này được sinh ra vì tình yêu mà chúng ta dành cho nhau. Vì em đã từng yêu anh biết bao, vì anh chưa từng ngưng lại tình yêu của mình với em. Chúng ta đã yêu nhau bằng tất cả đam mê và vụng dại của một thời thơ ấu. Và các con của chúng mình đã được sinh ra bằng tình yêu chứ không phải bằng nghĩa vụ. Vậy thì nhìn con không chỉ để thấy tình yêu chúng ta đã có, mà sẽ thấy, tình yêu của chúng ta sẽ không bao giờ mất đi. Có thể đôi lúc, giữa hai lần chớp tắt của trái tim, chúng ta ngỡ tưởng đã hết yêu nhau rồi, thì em ạ, tình yêu ấy vẫn nguyên vẹn và đang lớn lên từng ngày. Là con đấy! Là những gieo mầm vào mùa Xuân, cuồng nhiệt vào mùa Hạ, tha thiết vào mùa Thu

và thấu tận cùng nhau vào mùa Đông. Hạnh Phúc là hữu hình phải không em?

Nghĩ về Hạnh Phúc là nghĩ về đau khổ. Đón đau để chúng mình khôn lớn và trưởng thành. Những ngày qua, anh đã thấy mình khôn lớn và trưởng thành hơn rất nhiều. Những đồng nghiệp của anh đều đã nói thế. Bản thân anh cũng nhận ra thế. Và em, em có thấy điều đó nơi anh?

Có một người bạn kể cho anh nghe về bạn của họ. Những người phụ nữ có chồng và có con. Chồng của họ kiếm tiền bạc tỷ. Con của họ có vài ô-sin chăm sóc. Họ chạy ô tô đời mới nhất và tiêu tiền không bao giờ phải nghĩ. Nhưng họ có được hạnh phúc không? Khi chồng họ đi biển biệt. Mỗi chuyến đi tỉ lệ thuận với số tiền mang về. Những người phụ nữ ấy đã tìm đến nhau, trong những quán cà phê sang trọng. Họ cười nói, khoe xe cộ, khoe trang sức nhưng đêm về, họ chỉ còn một mình. Họ cố tìm vui bằng cách đi spa, đi khiêu vũ, mua sắm... Nhưng có thể có được coi là hạnh phúc chẳng nếu như họ chỉ là như vậy? Là Sướng chứ không phải là Hạnh Phúc. Là Hưởng Thụ chứ không phải là Thỏa Mãn. Anh cũng nghĩ, liệu có phải vì anh đang AQ bản thân mình? Không em ạ! Hạnh Phúc nào đâu phải mua sắm mũ áo xênh xang trong khi đời sống tinh thần chỉ là như thế? Ừ, họ có tiền, họ cũng có thể kiếm một vài tình yêu để lấp đầy khoảng trống trong họ. Nhưng những thứ tình yêu ngoài hôn nhân chỉ là thứ tình yêu lấp đầy khoảng trống chứ không phải là thứ tình yêu là lẽ sống như chúng ta từng có. Không thể có những đứa trẻ con như Pi – Mỹ – Nguyên và làm sao để cảm thấy cho được sự thiêng liêng của chiếc nhẫn trên tay?

Anh cũng thấy những gia đình cãi nhau âm ỉ. Thậm chí văng tục. Thậm chí đấm đá nhau. Liệu có thể có Hạnh Phúc nơi những gia đình ấy được chẳng? Hạnh Phúc của những người dân trí thấp, thậm chí thiếu văn hóa, văn minh như vậy dường như chỉ là một con số 0 tròn trĩnh. Nhưng không, anh vẫn thấy họ nhoẻn miệng cười với nhau khi cơn giận qua đi. Bởi họ biết

rằng dù thế nào, họ cũng cần phải đi cùng nhau tiếp con đường dài phía trước. Hạnh Phúc phải chăng sẽ đến khi ta nhìn xa hơn nơi ta đứng?

Nghĩ về Hạnh Phúc, anh lại nghĩ về những cuộc đời, những gia đình, những số phận mà anh tình cờ gặp trên đường đời. Mỗi con người, mỗi cuộc đời, mỗi gia đình, mỗi số phận đều cho anh một câu chuyện về Hạnh Phúc. Có câu chuyện ồn ào rằng Hạnh Phúc là hai vợ chồng trốn con đi xem phim và về chui vào nhà nghỉ ôn lại tình yêu. Có câu chuyện lại rất nhẹ nhàng cho anh biết, Hạnh Phúc là khi họ cầm tay nhau khi qua đường. Lại có câu chuyện triết lý về một người mẹ có hai đứa con, một đứa bán ô, một đứa bán áo mưa. Trời mưa thì người mẹ thương đứa con bán ô không bán được hàng. Trời nắng thì bà ấy lại thương đứa con bán áo mưa vắng khách. Và cuộc đời của bà sống trong những lo lắng luân phiên. Chỉ đến khi nhà hiền triết đi qua, ông ta bảo: Bà hãy thử nghĩ lại xem, trời mưa hãy mừng cho cậu con trai bán áo mưa sẽ đông khách. Và trời nắng, hãy thấy mừng cho cậu bán ô bán được nhiều ô. Hạnh Phúc cũng thế! Nếu ta nhìn đời bằng đôi mắt tích cực, ta sẽ thấy Hạnh Phúc đang ở rất gần. Cũng như quy luật 80/20. 80 người làm ta đau tưởng chừng muốn chết thì ta hãy nên sống thật kiên cường cho 20 người đang tin ta. Hạnh Phúc có hay không là ở góc nhìn của ta, phải không em?

Chúng ta đã ở đây, bên Hồ Gươm này, xem pháo hoa, bao nhiêu năm rồi em nhỉ? Từ ngày chúng mình yêu nhau... Và năm nay, chúng ta cũng đứng ở đây. Mỗi năm, chúng ta lại lớn thêm. (Hay già đi?)

Và anh vẫn tin rằng Hạnh Phúc là điều có thật.

Bằng chứng là chúng ta còn ở bên nhau.

Bằng chứng là những đứa con của chúng ta mỗi ngày lại khiến chúng ta phát điên lên vì chúng sống quá tình cảm với bố mẹ.

Bằng chứng là chúng ta có hai gia đình lớn, chúng ta có một gia đình nhỏ.

Bằng chứng là anh đã muốn hôn em ngay từ bây giờ, trước giao thừa đến 72 tiếng đồng hồ.

Và em, có chồi non nào bắt đầu nhú lên trong trái tim em chưa? Để anh tưới tắm chồi non ấy bằng nỗi khát khao như đứa trẻ nhỏ, được ở bên em, được tiếp tục đồng hành với em thêm 50 năm nữa kể từ hôm nay.

Lại nói chuyện hôn nhân

Những thương yêu vỡ vụn còn đâu?

Mọi con đường đều không còn điểm cuối

Khi người lớn còn co công kéo lỗi

Đôi mắt con ngơ ngác đến mủn lòng

Bố gặp con theo lịch mỗi cuối tuần

Thương con lắm, nhưng đời là như thế

Bố cũng đau, những hẹn lời dẫu bề

Đến bây giờ là trơ khấc đón đau

Con níu tay: Bố ơi! Đừng bỏ đi

Bố quay mặt tránh cái nhìn của mẹ

Bởi con đường có quá nhiều ngã rẽ

Bố mẹ gặp nhau mùa bông bột nên đành...

Bố mẹ yêu nhau bằng nông nổi vội vàng

Nên cơn bão đi qua là tan vỡ

Con sinh ra đã chịu nhiều đau khổ

Bố mẹ trót xây một giấc mộng vàng

Hôn nhân là một cú nổ Big Bang

Đôi mắt con một khoảng trống tan hoang...

Có bao nhiêu cuộc hôn nhân được xây dựng bằng ước mơ?

Có bao nhiêu cuộc hôn nhân được đắp bồi bằng hy vọng?

Người ta cưới nhau bằng sự háo hức

Người ta kết hôn bằng sự mơ mộng.

Và ùm một cái.

Hôn nhân là cách để tỉnh giấc mộng.

Trước khi cưới, người phụ nữ nghĩ hôn nhân sẽ khiến chàng trai của họ thay đổi. Chàng trai nghĩ cô gái mình yêu sẽ mãi như khi đang yêu. Và cả hai đều vỡ mộng.

Cô gái mong chờ chàng trai có trách nhiệm hơn, tử tế hơn, chung thủy hơn... sau kết hôn. Nhưng cô đã lầm!

Chàng trai mong cô gái vẫn là cô gái mà anh ta đã từng yêu... sau kết hôn.
Và chàng trai cũng lắm.

Tình yêu dù có được thử lửa bằng hàng nghìn cách thì cũng chẳng có cách
gì ứng dụng được cho hôn nhân.

Sống thử có thể thấy rất ổn nhưng hôn nhân không phải là chuyện thử.

Và khi đã lấy nhau rồi.

Tôi vẫn đùa (nhưng là nói thật) với bạn bè: Nếu bạn vẫn muốn ngắm và
hôn một cô gái khi cô ta vừa ngủ dậy thì tức là bạn đã yêu cô ta thật sự rồi.

Nhưng hôn nhân thì khác.

Điều đó không áp dụng được cho hôn nhân.

Bạn sẽ không có cách nào để biết đâu là một người chồng, người vợ mà
bạn thật sự có.

Vì tình yêu nào cũng mang số phận của nó.

Còn hôn nhân thì tự nó làm ra số phận của mình.

Người ta có thể chia tay một tình yêu bằng nhiều lý do, nhiều cách khác
nhau.

Nhưng hôn nhân thì không, nó bị hủy hoại bởi chính nó, theo cách của nó.

Vì hôn nhân là cả đời.

Còn tình yêu là một giai đoạn.

Đời sống của hôn nhân bắt đầu bằng hai cá thể về sống chung với nhau.

Còn tình yêu bắt đầu bằng cảm xúc.

Tình yêu vẫn thỏa hiệp với cái TÔI của mỗi người.

Nhưng hôn nhân thì không có cái TÔI.

Và hôn nhân đổ vỡ chỉ vì cái TÔI còn sót lại, cái TÔI quá mạnh.

Tôi đã chứng kiến bao nhiêu cuộc hôn nhân vỡ vụn rồi? Tôi không nhớ và không muốn nhớ nữa. Vì tôi sẽ khóc mất khi nhìn thấy những đôi mắt tròn xoe đầy ám ảnh của những đứa con.

Cưới, sao phải cuống?

Một đám cưới đẹp nhất là lúc nào? Không phải khi đi xin dâu, đêm tân hôn hay lúc... đếm phong bì. Hóa ra một đám cưới đẹp nhất là khi người ta quyết định sẽ có một đám cưới vào ngày X tháng Y năm Z. Tức là đã đi hỏi ông bà thầy bói nào đó xem ngày. Vì sao nó đẹp? Vì nó là cái mà người ta chờ đợi. Hóa ra, sự chờ đợi cũng ẩn chứa hạnh phúc trong nó. Vì có điều đáng để ta chờ đợi. Không có sự chờ đợi nào mới thực sự là rỗng. Khi bạn biết mình đang chờ đợi điều gì đó thì bạn hãy vui đi. Bởi bạn sẽ chẳng vui nổi đâu nếu bạn chẳng có điều gì để chờ đợi cả.

Hôn nhân là một câu chuyện dài không có điểm kết (mà chẳng ai khi bắt đầu một cuộc hôn nhân lại mong nó có điểm kết thúc cả). Vì thế, dù buồn hay vui thì nó cũng là cả một hành trình đòi hỏi nhiều hy sinh. Hoa trái sẽ khai sinh từ sự biết điều. Hôn nhân là một chiếc xe chạy nhiên liệu là sự biết điều. Nó sẽ chết máy nếu như bạn không biết điều. Sự biết điều bao gồm cả khả năng diễn kịch làm người thua cuộc. Trong tất cả các cuộc tranh luận, hãy biết lúc nào cần thua cuộc thì mới có thể thắng cuộc ở các chặng sau.

Cảm giác trở về nhà mình sẽ rất rõ rệt với những người bắt đầu cuộc hôn nhân. Bạn biết từ bây giờ, mọi con đường đều dẫn đến một nơi: Ngôi nhà của mình. Điều đó tuyệt vời hơn bất cứ điều gì bạn đã trải qua. Đây là đích đến cuối mỗi ngày của bạn.

Hôn nhân mang đến cho bạn cả những bữa cơm nữa. Đó là những bữa cơm mà chỉ riêng đôi mắt lấp lánh của người kia cũng đủ khiến bạn không cần đến thịt thà cá mú. Cơm ngon đến tròn lặn bụng hay vì cảm giác ấm áp khiến bạn no căng? Hôn nhân tuyệt diệu như thế đấy!

Tôi nhớ, ngày tôi đi xin dâu. Tôi nhắn cho một cậu em: Run quá! Cái run của kẻ đại đột lần đầu tiên dám thử sức tại đấu trường lớn: Hôn nhân. Nhưng rồi, sáng hôm sau đêm tân hôn, tỉnh dậy thấy bên cạnh mình là một người phụ nữ, cảm giác ấy rất kỳ diệu. Cái giường khi ấy chẳng khác gì một con tàu chiến và mình biết, mình sẽ phải chỉ huy con tàu đó cho một hải trình lớn. Đối phó với hàng loạt những kẻ thù như sự nhàm chán, sự không biết điều, những mâu thuẫn, khác biệt...

Hôn nhân. Đó là một câu chuyện và thực sự là một câu chuyện nên viết cho cuộc đời mình.

Sẻ chia cuộc sống

Sống để kể lại

Bạn sẽ kể gì vào cuối ngày về một ngày bạn đã đi qua? Vào cuối năm về một năm đã đi qua. Và về cuối đời về một thời gian bạn đã đi qua? Sống để đi qua hay sống để kể lại?

Tôi chọn SỐNG ĐỂ KỂ LẠI.

Đó là cuộc sống được gọi thành tên cho từng mảnh ký ức, dù là nhỏ bé nhất. Là đi qua một ngày vẫn có thể nhắm mắt nhớ lại những điều đã được khắc ghi.

Bạn sẽ hỏi tôi: Có cách nào để ngày đi qua có được nhiều sự kiện đáng nhớ đến mức kể lại được chẳng?

Tôi sẽ trả lời rằng: Bạn thân mến, cách nào ngoài cách bạn hãy sống bằng tất cả những gì bạn có được, nhận được, cảm được và thấy được. Bạn hãy sống thêm cả với những điều bạn muốn được, bạn mong được, bạn thích được. Và cả những câu chuyện cổ tích được viết nên từ cái nhìn tích cực của bạn. Triết lý nửa cốc nước đầy chẳng bao giờ là quá cũ và nó chẳng sến đâu một khi bạn muốn.

Tôi sẽ không ngồi đếm sự kiện. Tôi sẽ tham gia trọn vẹn tôi vào mỗi sự kiện.

Tôi sẽ không ước mơ sự kiện. Tôi sẽ hiện thực hóa bất cứ một chút cơ hội nào tạo nên sự kiện.

Vì tôi muốn kể lại ngày tôi sống chứ không phải sống qua ngày.

Là buổi sáng tỉnh giấc trong tai tôi không phải chỉ là tiếng ồn ào đô thị mà là âm thanh cuộc sống. Từ tiếng xe chạy ngoài kia tôi sẽ nhận lại sự chuyển dịch của cuộc đời. Từ tiếng cười trẻ thơ tôi sẽ nhận lại sự hồn nhiên. Từ tiếng í ới gọi nhau tôi sẽ nhận về các mối quan hệ. Từ nụ hôn đánh thức của vợ tôi sẽ nhận về tình yêu của cô ấy dành cho tôi. Cơn ngái ngủ cho tôi biết rằng tôi đã làm việc rất khuya. Hơi ấm của chăn khiến tôi biết mình có một tổ ấm.

Là căn phòng nho nhỏ trên tầng năm tòa nhà số 5 Hòa Mã, tôi sẽ nhận lời chào của những đồng nghiệp và gửi lại cho họ những câu chào cũng những lời đùa nhẹ nhàng đủ thành nụ cười của họ. Với tay bật máy tính, sign in YM để nhận cơn lũ offline messages đầy thông tin và tri thức. Vào blog đọc những comment của mọi người cho entry đêm của tôi. Lướt blog bè bạn để cập nhật những thông tin mới nhất. Cái click chuột của tôi chạm vào từng góc khuất của bạn bè.

Là bữa trưa với những câu chuyện không đầu không cuối.

Là chớp nhoáng cà phê nơi quán Sisi dưới chân cơ quan bên vài ba đồng nghiệp. Có khi chỉ là để tán chuyện thiên hạ hay đôi khi lại tranh cãi nảy lửa về các dự án, công việc.

Là tan sở với háo hức trở về để biết con sẽ chạy ùa ra chào mình, leo lên người bố cười ngửa hay bắt bố làm cái xe taxi, béo mũi bố để bố kêu bim bim. Cái giọng ấy nghe đến lịm người: Bố ơi, bố làm taxi đi! Hay Pi ngã dỗi, ngã ùm xuống suối dỗi. Bố ơi, bố cứu Pi đi.

Là buổi tối chúng tôi cứ túc tặc đi tìm một chỗ ngồi thương nhớ.

Là bữa cơm năm người vui đến nổ trời.

Dù mọi thứ có lặp lại bao nhiêu thì mỗi ngày, mỗi phút, hành động giống nhau nhưng ý nghĩa lại khác nhau. Tôi đọc thấy những ý nghĩa đó trong mỗi hành động. Chưa có hôm nào giống hôm nào.

Là mỗi cơ hội đến, tôi lại muốn thúc đẩy nó tiến xa hơn nữa. Đến tận cùng. Để trống ngực sẽ lại dập dờn hồi hộp chứ không lạnh tanh. 35 tuổi có phải là đã đủ từng trải để trái tim trầm ổn? Không! Tôi 35 nhưng trái tim này vẫn nguyên vẹn tinh khôi của ngày mới lớn. Bởi hôm qua không bao giờ thành chuẩn mực cho hôm nay. Nó giống như bạn bắt đầu cuộc tình thứ hai bằng tâm thức của sự mới mẻ chứ không phải là của cuộc tình thứ nhất ám ảnh và soi chiếu. Tôi ghét (và sợ nhất) những “kinh nghiệm”. Tôi không cho là cảm xúc được sử dụng kinh nghiệm.

Bạn sẽ hỏi tôi: Làm sao để nhớ cho hết?

Tôi sẽ trả lời: Tôi nhớ nó bằng cách biến nó thành máu thịt của mình. Tôi gọi tên từng sự kiện. Tôi đặt tên cho từng sự kiện. Tôi chính là sự kiện.

If you can

Tiếc rằng, có những người có thể thay đổi được nhưng không dám thay đổi.

Vì họ sợ sự thay đổi không mang đến cho họ một kết quả nào tốt đẹp hơn.

Vì họ ngại ngùng với những thay đổi sẽ làm xáo trộn tất cả những gì họ đang có.

Vì họ lười biếng thay đổi bởi những gì họ đang có đã là đủ cho họ (mặc dù họ vẫn than vãn là họ bị đối xử bất công).

Cũng có thể vì họ chưa thay đổi đã sợ sự thay đổi ấy chẳng đi đến đâu.

Và cũng có thể họ đã từng thay đổi rồi nhận lấy thất bại, và họ đã mất tự tin.

Là gì đi nữa, họ cũng đã không dám, không muốn, không thấy cần phải thay đổi.

Mà cuộc đời này nào có dài rộng gì cho cam, chỉ vài cái ngoảnh đầu là đã thấy mình đi qua cả chục năm.

Mà cuộc sống là một dòng sông chảy xiết, mới đó mà đã khác đi nhiều.

Mà không bước đi có nghĩa là ở lại, là tụt về phía sau chứ không phải còn đứng nguyên một chỗ.

Không có triết lý chiếc lá cuối cùng nào được áp dụng cho người còn cả tương lai phía trước. Chiếc lá cuối cùng chỉ dành cho người không còn lựa

chọn.

Và sau nhiều năm gặp lại, vẫn có những người tôi gặp vẫn là họ của nhiều năm trước. Chẳng thay đổi điều gì, thủy chung với những ý tưởng, suy nghĩ và cả lối tư duy của những đứa trẻ mới lớn ngày nào. Cả những câu đùa không thể mới hơn dù một nét cười khác đi.

Tôi cũng đã từng nghe câu **“không thể làm khác được”** dành cho cái kết quả những vấn đề họ nêu ra. Và tôi luôn tự hỏi: *Sau bao nhiêu vấn đề được kết bằng mẫu câu đó thì cuộc đời của họ sẽ chẳng còn là của họ nữa?* Và câu trả lời chỉ là một nỗi buồn.

Khi **“không thể làm khác được”** có nghĩa là bạn đã bị lập trình bởi những điều ngoài bạn. Và cuộc đời ấy sẽ cứ phải làm theo những điều **không thể làm khác được** ấy.

Vẫn biết rằng có thể, trong một hoàn cảnh nào đấy, có những sự việc quá đúng là **không thể làm khác được**. Nhưng cũng đâu phải tất cả nếu một khi bạn quyết phải làm khác đi?

Nếu bạn có thể...

Nếu bạn có thể làm khác đi, bạn sẽ khác đi.

Và cho dù cái khác đi có thể nào thì bạn cũng đã lớn thêm một bước nữa.

Vì thất bại không phải là kinh nghiệm cho tương lai mà thất bại chính là bước gần hơn nữa đến thành công.

Có những thứ chúng ta cần đến kinh nghiệm để giải quyết song cũng không phải là tất cả. Vì cuộc sống luôn thay đổi và luôn mới mẻ, đâu phải cái gì cũng có tiền lệ, án lệ và để áp dụng, để quy chiếu và để đúc rút từ những thất bại cũ mà được. Vì có những điều chỉ có thể và đều có thể là lần đầu tiên của bạn. Nó giống như tình yêu. Chẳng thể nói mỗi tình thứ hai sẽ

biết yêu hơn mỗi tình thứ nhất. Dù đúng là cũng có những điều đúc rút ra song tình yêu trên căn bản, không có những tình yêu giống nhau dù cùng yêu một người nhưng vào hai thời điểm khác nhau.

Một chút thôi, những ý nghĩ viết vội trong lúc chờ bài để duyệt. Một chút thôi khi đụng phải những câu “không thể làm khác được.” Và một chút thôi từ ngọn lửa luôn cháy trong tôi, những khát vọng hôm nay sẽ phải khác hôm qua cho cuộc đời mình không tù đọng, cho ngày đi qua nhiều màu sắc, cho khi nhớ về không lẫn lộn giữa từng mảng ký ức cùng chủ thể.

Kể tội con gái nhân ngày 20/11

Phóng sự gây ân oán lớn nhất của bố Pi với bút danh Hoàng Lan là “Con gái Hà Nội Bây Giờ.” Các cô gái Hà Nội khi ấy đọc xong chỉ muốn tìm ra cái “con Hoàng Lan” nào đó mà đánh chửi cho một trận. Không lẽ bố Pi đã quên? Không phải vậy sao mà nhằm đúng ngày này lại viết một: KỂ TỘI CON GÁI??? Thì cứ đọc đi, thử xem có đúng là con gái quả đáng tội hay không.

Này thì Y.V, V.A, H.N... đáng ném đá! Những người con gái như vậy không đáng ném đá ư? Ừ, lỗi tại vì yêu. Vì yêu mù quáng mà chấp nhận người yêu quay lại, chụp lại những cảnh đó rồi tung lên mạng. Trên phim, ảnh đâu chỉ có Y.V, V.A, H.N một mình? Nhưng kẻ bị ném đá đến chết... tên là Y.V, V.A, H.N.

Mỗi ngày trung bình có ba phụ nữ bị bạo hành (Thời sự VTV tối nay vừa đưa trong một phóng sự ngắn về Bạo Hành Gia Đình). Nhưng con số đó chẳng là chi. Mỗi ngày, người ta vẫn cười lăn cười bò hoặc kể cho nhau nghe những câu chuyện về tật hay căn bệnh, nói lảm của các bà vợ. Phải vì điều đó dùng để bao biện cho con số hàng trăm ngàn phụ nữ (những người vợ là chủ yếu) đang bị bạo hành?

Những bà mẹ kể thì gọi là di ghê, mẹ ghê còn những ông bố dượng thì không bao giờ bị gọi là cậu ghê, bố ghê. Có phải vì chỉ có phụ nữ mới độc ác và tàn nhẫn với con riêng của chồng? Thế còn những ông bố dượng cường hiếp con riêng của vợ? Những ông bố dượng bán con riêng của vợ

lấy tiền uống rượu? Những ông bố dượng đánh đập con riêng của vợ thì sao?

Phụ nữ tóc vàng hoe luôn là những câu chuyện cười được nhiều người ưa thích. Thế còn các chàng trai tóc vàng hoe thì sao? Không lẽ chỉ có phụ nữ ngu ngốc còn không có đàn ông ngu ngốc?

Mà nói đến tóc, sao con gái thời nay dú đờn và mất gốc đến thế? Còn đâu những mái tóc dài truyền thống? Truyền thống ơi! Người cũng không bao giờ nhắc đến búi tóc củ hành truyền thống ở nam giới hay sao? Truyền thống ơi, người thiên vị các cô gái hay người là cái móc để kẻ mượn vào dán lên những nhân danh mà bức hiếp, áp đặt phụ nữ?

Vũ khí mạnh nhất của phụ nữ tại sao không phải là sự tinh tế hay là cái gì mà lại là nước mắt? Phải vì chết danh phái yếu mà nước mắt trở thành quyền năng tối thượng? Nước mắt để mua lòng thương hại của đàn ông chẳng? Sao lại vô lý thế?

Đến cả yêu một người kém tuổi mình cũng bị VTV6 – một đài nhân danh giới trẻ lên tiếng nhắc nhở như một sự khác biệt cần xem xét lại. Sao lại thế? Phụ nữ chỉ được yêu kẻ hơn tuổi mình thôi sao? Cùng là 50 tuổi, một cụ ông có thể lấy một cô gái 18 thì tại sao cụ bà ấy lại bị cho là quái sự???

Rồi những ông chồng đáng kính ơi, nếu ông ở lại nhậu nhẹt thì đó là sự quảng giao còn phụ nữ thì bị quy là vô trách nhiệm, là gái đốn, đàn bà hư hỏng, vợ thối nát...

Ôi, người ta nhân danh cái gọi là “thuần phong mỹ tục” để ném đá những người phụ nữ không chính chuyên, ăn mặc hở hang hay gì gì đó trong khi các đấng nam nhi tha hồ trần trùng trục chạy xe trên đường.

Không phải vì quá yêu phụ nữ mà họ đòi hỏi người phụ nữ phải mang những phẩm chất này kia. Ngụy biện! Chỉ là sự ích kỷ và ham muốn thể

hiện quyền lực mà định ra những quy tắc đạo đức, những dấu hiệu nhi nữ thường tình để bắt phụ nữ thuần phục theo.

Buôn bán phụ nữ không phải là cung cấp cho các quý ông hay sao? Phụ nữ trở thành món hàng là bởi đàn ông là các chủ thương.

Cứ âm ỉ đòi bình đẳng giới nhưng chính phụ nữ lại là người từ chối quyền bình đẳng. Đó là những người luôn tự nhắc mình: “Là phụ nữ thì phải chịu thôi...”, “là phụ nữ khổ lắm...”... Hay những người phụ nữ hiểu nhầm về bình đẳng giới như có thể hút thuốc, đua xe, đánh nhau... như nam giới thì mới gọi là bình đẳng giới. Rồi những người phụ nữ cam chịu đời đau khổ chỉ vì “là phụ nữ cuối cùng vẫn là người khổ nhất...”.

Thân em như tấm lụa đào. Phất phơ giữa chợ biết vào tay ai?

Phận đàn bà mười hai bến nước, trong nhờ đục chịu.

Trai năm thê bảy thiếp, gái chính chuyên một chồng.

...

Ôi kho tàng ca dao tục ngữ dạy ta bằng ám chỉ toàn vàng ròng đấy mà không dạy ta rằng còn có cả những kim loại cũng màu vàng nhưng không phải là vàng.

Có khi nào chợt hỏi: Tại sao Việt Nam có Bà Trưng, Bà Triệu, có Âu Cơ, Lê Ngọc Hân, Nguyên Phi Ý Lan, Bà Chúa Kho, Bà Chúa Liễu...? Trong khi Trung Quốc từ Võ Tắc Thiên, Từ Hi Thái Hậu, Chung Vô Diệm... đều chỉ là loại đàn bà làm tan hoang đất nước?

Và vì Đất Việt xưa theo chế độ Mẫu Hệ.

Là vì nền văn minh lúa nước.

Tôn vinh phụ nữ!

Còn Trung Quốc là văn minh Thảo Nguyên, săn bắn. Tôn vinh nam nhi.

Nhưng rồi, vì cố can chi mà phụ nữ càng về sau càng cơ cực và bị hạ thấp? Vì Bắc Thuộc 1000 năm. Nhưng thời đó đã qua lâu rồi sao vẫn còn nhiều kẻ cố nín?

Ôi, phụ nữ!

Người đã bao giờ nhớ ra mình cũng 9 tháng 10 ngày trong bụng mẹ không ít hơn, chẳng nhiều hơn nam giới. Sao càng lớn, người càng thiệt thòi quá đỗi?

Bởi người không biết?

Bởi người bị giáo dục để hiểu sai đi?

Bởi người bị bịt mắt bằng những lời khen xấu xí. Họ khen người eo ót là bắt người chịu nhịn, ăn kiêng làm cây kiểng cho nam giới ngắm vuốt. Họ khen người dịu dàng để người hung dữ là bỗng nhiên xấu hổ. Họ khen người chịu thương, chịu khó, cần mẫn, chăm chỉ là để người làm lao dịch suốt đời cho họ. Họ khen người xinh vì họ không muốn ngắm người khi xấu. Họ khen người có đức bao dung và hy sinh là để người tha thứ, bỏ qua, thậm chí thỏa hiệp, chấp nhận những cái xấu nơi họ.

Bởi người biết nhưng người yếu mềm chấp nhận?

Hay bởi người biết nhưng người không muốn phản kháng?

Ai biết người biết hay không biết?

Ta thì biết.

Ta biết.

Ta biết người có một trái tim dễ rung động.

Trái tim ấy biết cất giữ, nuôi nấng, và đặt trọn sinh mạng mình suốt 9 tháng 10 ngày đeo một mầm sống bên mình.

Trái tim ấy biết cần rằng chịu đau đớn vô hạn để hoài thai ra những anh hùng, chính trị gia, nhà thơ, nhà báo, và kể cả lưu manh.

Nếu như ai đã từng khóc nhìn vợ nằm thêm thiếp sau khi sinh để biết rằng cuộc vượt cạn ấy can đảm không thôi không đủ. Cuộc vượt cạn nào cũng cần đến sự yêu thương, kỳ vọng đến cháy bỏng. Mới thấy rằng đau đớn của cuộc hoài thai chỉ là một cái mỉm cười bị méo một chút.

Vì người có một trái tim.

Một trái tim đẹp chưa từng thấy.

Chỉ có người mới sở hữu trái tim ấy.

Còn đàn ông, họ cũng có trái tim, nhưng trái tim ấy chỉ là bản sao vụng về mà thôi. Trái tim của phụ nữ cứng rắn hơn kim cương, giá trị hơn vàng ròng, rực rỡ hơn mặt trời nhưng cũng dịu dàng hơn cả mặt trăng.

Ta biết.

Chỉ vì trái tim ấy mà mọi thống khổ đã đến.

Và cả ta, kẻ làm đàn ông... Xét cho cùng, toàn lũ ích kỷ, vô trách nhiệm và bạc bẽo.

Đã bao giờ nhìn thấy phụ nữ bằng đôi mắt thần kính, biết ơn?

Hay chỉ rao giảng những mớ triết lý, đạo đức nguy hiểm và vị kỷ???

Thì kể tội phụ nữ vậy thôi!

Vì tội lớn nhất của người là vì người đã làm ta khóc hôm nay!

Có một người phụ nữ sau lưng tôi...

Tôi đã yêu bao nhiêu người trước, trong và sau khi lấy vợ? Liệu họ có được nhắc tên ở đây không? Sao không? Tôi sợ gì chứ! Tôi sẽ kể hết. Hy vọng vợ tôi sẽ không vì thế mà nổi cơn tam bành.

Mọi người đã sẵn sàng chưa?

Chuẩn bị gọi 115 cho tôi nhé!

Nào, tôi kể đây!

Sau lưng người đàn ông thành đạt luôn có bóng dáng của một người phụ nữ. Và tất nhiên, sau lưng một người đàn ông chẳng ra gì thì cũng vẫn có một người phụ nữ. Xét cho cùng, người phụ nữ sinh ra đàn ông nhưng lại chẳng bao giờ thay đổi được đàn ông. Là thật đấy! Ai có ý nghĩ thay đổi bạn trai mình thì nghĩ trong khi ngủ cho nó ngọt ngào. Chứ nghĩ thế khi thức có ngày bị tình nghi là gián điệp cho người ngoài trái đất đấy ạ!

Nghiêm túc mà nghĩ rằng: sau lưng người đàn ông thành đạt luôn có mặt **người phụ nữ cho ra phụ nữ**. Còn sau lưng người đàn ông chẳng ra gì thì vẫn có cái mộng của **người phụ nữ cho ra phụ nữ** (vì cô ấy bỏ đi nên chỉ nhìn thấy cái mộng), không loại trừ, sẽ thấy nguyên cái mặt của một **người phụ nữ... chẳng giống phụ nữ**. Nói thế mọi người sẽ hỏi: *Thế người phụ nữ cho ra phụ nữ khác gì với người phụ nữ chẳng giống phụ nữ?* Chà, hỏi thế mà cũng hỏi. Ngừng lại một chút, suy nghĩ đi và đọc tiếp nhé!

Họ khác nhau vì một đằng là **phụ nữ** và một đằng **giống phụ nữ** về tất cả nhưng chẳng phải là phụ nữ. Vậy họ là ai? **Giới tính thứ tư** chẳng? Cũng có thể, nếu được phép.

Họ – **những người trong vỏ bọc phụ nữ** nhưng chẳng phải là phụ nữ – là ai? **Họ không có lấy nổi một người bạn thân.** Vì sao thế? Vì họ không chơi được với ai, họ không chia sẻ được với ai, chính xác, họ không có nhu cầu chia sẻ với bất cứ ai, chính xác, họ không có. Họ thích làm việc một mình. Mọi mối quan hệ đều bằng nhau. Không ai hơn ai. Không thân thiết với ai. Họ là một cá thể không cô đơn dù không có bạn thân. Không cô đơn. Không khi nào họ cảm thấy cô đơn. Kỳ lạ không? Vì họ có những toan tính, bận bịu với những toan tính riêng của họ. Họ sợ phải chia sẻ. Có lẽ, đó là cái duy nhất khiến họ sợ.

Phải, họ không sợ bất kể một thứ gì khác ngoài sự phải chia sẻ với ai đó. Họ không có nhu cầu chia sẻ. Họ không sợ bất cứ một điều gì. Với họ. Tất cả những việc xảy ra dù thế nào cũng có thể giải quyết được hết. Ngưỡng mộ họ là điều mà nhiều chàng trai (trong đó có cả bố Pi) đã từng. Vì thấy ở họ sự dũng cảm, bản lĩnh hơn người và rất khác biệt với đa số những phụ nữ khác. Nhưng nếu tinh táo hoặc chơi lâu, sẽ thấy lạnh toát người, sẽ thấy sợ hãi họ. Dù họ chẳng làm gì ta nhưng dường như ta đang gặp một con người không có trái tim.

Họ không có trái tim thật. Họ chỉ có cái bộ phận bơm máu lên thôi. Làm những nhiệm vụ đúng nghĩa đen của nó. Ở họ không có sự yêu thương nào hết. Tất cả đều được đo đồng, cào bằng và xét trên mức độ ích lợi cho bản thân họ.

Vậy họ có yêu không? Có! Họ có yêu chứ! Họ yêu như những người bình thường khác. Nhưng tình yêu ấy không có chút nào mù quáng cả. Mà rất tinh táo! Thực sự là rất tinh táo. Họ cắt đặt, lên lịch tình yêu một cách hoàn hảo. Họ yêu một chàng trai 5 năm, 10 năm hay lâu hơn thế cũng được. Họ thờ ơ nếu như chàng trai của họ còn mơ tưởng đến một cô gái nào khác ngoài họ. Họ chỉ mỉm cười khi có ai đó tố giác chồng họ đang cặp với em này em kia. Họ chẳng quan tâm. Trừ khi chàng trai ấy nói ra quyết định bỏ họ. Cái đó mới khiến họ điên lên. Nhưng nếu họ không thu xếp được chàng

trai ấy ở lại với họ được, họ sẽ chấp nhận cho chàng trai đó ra đi. Họ có thể buồn. Nhưng đó là cái buồn vì đánh mất một vật sở hữu thay vì buồn vì tình yêu ra đi. Nếu ở họ có sự hiểu thẳng, họ sẽ càng tinh bơ và làm những điều chứng tỏ họ vững vàng. Là vì họ hiểu thẳng chứ không phải vì họ diễn một vai vững vàng trong kh họ đang vỡ vụn. Giá như họ vỡ vụn, họ sút mẻ thôi cũng được thì đã là chuyện khác. Nhưng không, họ chỉ là hiểu thẳng. Phải, hiểu thẳng!

Họ cũng sẽ có con. Tất nhiên! Bằng cách này hay cách khác họ sẽ phải có con như việc hít thở không khí hàng ngày. Nghiễm nhiên thế! Nhưng đứa con được sinh ra không phải bằng sự đau đớn, hoang mang, sợ hãi hay lúng túng như hàng triệu bà mẹ khác. Họ sinh con ra và bắt đầu công cuộc cài đặt đời sống cho con mình. Biến con mình thành thứ đồ trang sức của họ. Tức là đứa trẻ phải sạch sẽ, học giỏi, sau này giỏi giang... Họ yêu con bằng thứ tình yêu chăm sóc và bảo quản... đồ trang sức. Nghe giống như chuyện lạ mà không lạ chút nào. Vì đã có cả trăm đứa trẻ đang bị lớn lên theo kiểu đó hàng ngày. Những đứa trẻ chần chừ và phải sống theo sự dàn xếp của mẹ. Từ việc phải giữ quần áo luôn sạch sẽ, luôn mặc quần áo hàng hiệu cao cấp (nếu họ đủ kinh tế) đến việc phải học thật giỏi để họ có thể... vênh mặt với đời. Đến việc chúng phải yêu và cưới người phụ nữ môn đăng hộ đối...

Và rồi, họ có cách (họ gọi là yêu) quan tâm đến đứa con của mình như thể nó là thứ đồ vật thuộc sở hữu của họ. Họ cũng sẽ giận điên lên nếu như đứa trẻ ấy tìm cách thoát ra khỏi vòng tay (hay vòng vây?) của họ.

Người phụ nữ như vậy không nhiều nhưng là có.

Là có vừa đủ cho những bất hạnh của người đàn ông.

Là có vừa đủ cho nỗi xót xa khi thấy những đứa trẻ tội nghiệp như thế.

Nếu bạn đã từng gặp, bạn sẽ giống như tôi, cảm thấy lạnh ngắt. Cảm thấy sợ hãi. Cảm thấy bất lực.

Bình yên

Hơn bao giờ hết, lúc này mong sự bình yên.

Sau mỗi cuộc vượt qua một điều gì đó quá sức, người ta vẫn mơ đến sự bình yên.

Từ bao giờ nhỉ? Có lẽ đó là năm tôi 20 tuổi. Tôi bắt đầu ký bút danh Hoài An và nghĩ về đứa con của mình. Tôi muốn đặt cho con gái của mình cái tên này: Hoàng Hoài An (hoặc sẽ thêm họ mẹ đằng sau họ bố).

Hoài An – bút danh ấy đã đi cùng tôi cho đến tận bây giờ. Hoài An: Mong sự An Bình cho con.

Bình Yên. Bình yên thường tới sau những bão lũ của đời. Nhưng với tôi, kể cả khi kòng không bão lũ, tôi vẫn mơ đến sự Bình Yên. Một giấc mơ thường trực. Vì sao lại thế? Tôi cũng không biết nữa. Chỉ thấy rằng mỗi khi có được cảm giác này, tôi đều trân trọng nó và cố gắng gìn giữ nó lâu nhất có thể. Tiếc rằng, cuộc đời không phải là một khoảng thời gian chỉ có hai chữ Bình Yên.

Có nhiều điều trong cuộc sống mang đến cho bạn cảm giác Bình Yên.

Đó là một bữa cơm chung với gia đình. Cho dù chỉ nhìn nhau ăn trong im lặng với đôi mắt ấm áp.

Đó là cảm giác ngồi một quán cà phê có view nhìn ra bên ngoài. Một khung cảnh thanh bình, nhẹ nhàng và đầy nắng.

Đó là một vòng tay ôm từ đằng sau bạn.

Đó cũng có thể chỉ là cái cầm tay đi qua đường.

Đó cũng có thể là một nụ hôn đánh thức bình minh.

Đó cũng có thể là chiều gió lộng, nghe một bản tình ca quen thuộc mà lâu rồi bạn quên nghe.

Hay đó cũng có thể là hai người ngồi nói đủ thứ chuyện mà chẳng chuyện nào ra chuyện nào, chẳng ăn nhập gì với nhau mà vẫn cảm thấy vui.

Còn nhiều nữa mà lúc này tôi chưa kịp nhớ tới.

Tựu trung, đó là một cảm giác của sự Tin Tưởng và An Toàn.

Là cảm giác của sự Đủ Đầy.

Có đôi khi, Bình Yên có giá trị tương đương hoặc thậm chí cao hơn cả Hạnh Phúc.

Và tôi luôn mong nhận về mình những giông bão để vợ và con tôi nhận được nhiều hơn sự Bình Yên.

Như chính lúc này đây.

Dành dụm yêu thương

“Yêu thương mạnh hơn những lời quát mắng.” Cuộc đời đó có bao nhiêu mà hững hờ? Chắt chiu để dành dụm cho mình một nơi chốn dựa cậy mai này!

Khi tất cả quay lưng lại với anh, anh sẽ thế nào?

Có người hỏi tôi câu đó.

Tôi đã trả lời mà không cần suy nghĩ: Nếu quả thực tôi đáng bị mọi người quay lưng thì chỉ có thể tôi đã phạm một tội ác trời không dung, đất không tha. Còn nếu tôi chưa đến nỗi thế thì tôi sẽ không bao giờ phải lo lắng cả. Chẳng bao giờ và chẳng có ai bị cả thế giới quay lưng lại với họ. Vì một việc làm tốt với người này thì chưa chắc đã là tốt với người kia. Xấu xa này là cái không thể tha thứ của người này nhưng lại có thể được thông cảm và thấu hiểu bởi người khác. Luôn còn những người ở bên bạn. Chỉ là bạn có thấy họ hay không mà thôi? Chỉ là bạn óc nhìn về phía họ hay không mà thôi.

Và tôi nghĩ đến những người mà tôi biết chắc họ không bao giờ quay lưng lại với tôi.

Kể cả khi tôi đã làm đau họ.

Là ai nếu không kể đến vợ tôi?

Tôi biết và tin tuyệt đối nơi nàng.

Kể cả khi tôi thất cơ lỡ vận.

Kể cả khi tôi có làm đau nàng.

Thì nàng vẫn luôn ở bên tôi.

Vì nàng là thế.

Nàng là người đốt không cháy, bẻ không gãy, ném không vỡ, nung không chảy. Nàng rõ ràng và rành mạch. Nàng kiên định và thủy chung. Và niềm tin của tôi chính là chất nuôi dưỡng tình cảm của nàng dành cho tôi.

Là ai nếu không kể đến những người bạn từ hồi nhỏ xiu?

Kẻ sẵn sàng 2h sáng chạy đến đón tôi đi bất cứ đâu tôi muốn.

Kẻ mà đã nhắc tôi cái tin ứa nước mắt: Tớ say quá rồi. Nếu bạn muốn đi chơi vì nhớ tớ thì để mai. Còn nếu bạn muốn đi chơi vì có tâm sự thì tớ sẽ đến ngay nhà bạn.

Là ai nếu không kể đến bố mẹ tôi?

Người có thể tin rằng mặt trời mọc ở hướng Tây và lặn ở hướng Đông nếu như điều đó do con mình nói ra.

Người có thể quên hết chính bản thân mình để tôi lớn khôn.

Và sau này, sẽ có một người đàn ông nữa, sẵn sàng oánh nhau với lũ bạn nếu chúng kêu tên tôi ra réo như tôi đã từng sẵn sàng oánh nhau khi lũ bạn nói tên ông Nội của người đàn ông đó.

Có nguyên một thế giới không bao giờ quay lưng với bạn.

Vậy thì sao bạn lại không dành cho những con người đó tất cả những gì bạn có?

Những gì bạn có là những gì nếu bạn không dành dụm, chắt chiu mỗi ngày?

Là “yêu thương mạnh hơn mọi lời quát mắng” như biểu ngữ – khẩu hiệu của Ủy Ban Chăm Sóc và Bảo Vệ Trẻ Em đang treo trên đường phố.

Là chắt chiu để dành dụm từng chút yêu thương ngay khi có thể cho những ai đang yêu thương bạn.

Để bạn sẽ nửa đêm ôm vợ mình và bỗng sợ hãi tuổi già vì những bất trắc có thể làm rời xa nhau vĩnh viễn.

Để bạn có thể thấy những lấp lánh trong đôi mắt người bạn hằng yêu thương sự tin cậy vào bạn.

Dành dụm yêu thương.

Bốn chữ này thật ngọt ngào và say đắm.

Dành dụm nụ cười hạnh phúc nhất cho người bạn yêu thương.

Dành dụm những lo lắng cho nét buồn trên mặt họ.

Dành dụm những xót xa khi thấy họ mệt.

Dành dụm những giọt nước mắt cho những nỗi đau họ gặp.

Tôi thích cảm giác này.

Cảm giác tôi đang yêu – luôn yêu.

Vì tôi có những người để tôi yêu.

Những người để tôi yêu hàng ngày, hàng giờ, mỗi ngày, mọi ngày và mãi mãi.

Đã rồi khi ngoảnh lại, ngày hôm nay kết tinh bằng yêu thương.

Đã rồi thấy hôm nay lòng còn được yêu mãi miết những ai đó quanh mình.

Đã rồi mai này, khi ngã xuống, bạn còn biết rằng có một thế giới không bao giờ quay lưng lại với bạn.

Tất nhiên, nếu bạn đừng hoang phí yêu thương cho những điều ngỡ tưởng của mình mà quên rằng bạn còn một thế giới không bao giờ quay lưng với bạn.

Bao giờ cho đến ngày xưa?

Tại sao ngày xưa luôn đẹp đến mê hồn nhiều người? Sức hấp dẫn của ngày xưa đôi khi khiến người nay không còn muốn đi tiếp. Ngày xưa xa lắc hay ngày xưa rất gần? Ủ, hôm nay rồi sẽ trở thành hôm qua, hôm kia, hôm kìa... hôm xưa. Rồi cũng trở thành xưa cũ cả mà thôi!

Khi gặp một vấn đề trong hiện tại, bạn sẽ lại ao ước về ngày xưa. Đó là tâm lý rất bình thường. Đơn giản vì ngày xưa là những điều bạn đã biết, bạn có thể kiểm soát được nó, nó an toàn. Ngày xưa là những điều bạn chắc chắn được còn hiện tại và tương lai luôn là thứ khó nắm chắc. Sức hấp dẫn của ngày xưa chính là vì nó an toàn. Khi càng không hiểu hiện tại, bị hoang mang với hiện tại và tương lai, bạn sẽ cầu viện cái ngày xưa đã xa (hoặc rất xa).

Tôi có nhiều người bạn sùng bái ngày xưa.

Sùng bái đến độ họ luôn chọn cách đi giật lùi. Để luôn nhìn thấy ngày xưa của họ. Ngày hôm qua của họ. Tôi không chờ đợi họ sẽ ngã nhưng tôi biết, sẽ đến một ngày, họ sẽ ngã nếu như họ vẫn cứ chọn cách đi giật lùi như vậy.

Ngày xưa mù mịt ta bằng những điều đẹp đẽ, lung linh. Là bởi khi đó, lòng ta rộng rãi hơn bây giờ. Ta có thể tha thứ, bỏ qua và bao dung nhiều hơn

bây giờ. Vì khi đó, ta ít tha thứ để mất hơn bây giờ, ít thứ để sợ mất hơn bây giờ. Vì khi đó, sự phân biệt đúng sai đơn giản hơn bây giờ nhiều. Vì khi đó, ta chưa bị thói phân tích khiến cuộc sống lẽ ra rất đơn giản song lại trở thành phức tạp đến kinh khủng chỉ bởi thói quen phân tích, toan tính, nhìn trước, ngó sau. Khi đó, nỗi sợ hãi chỉ dừng lại ở những điều thấy được, sờ vào được, cầm lên được thay vì sợ hãi những điều vô hình như bây giờ. Ngày xưa, ta nghĩ về ma chỉ đơn giản là người không có bóng hắt xuống đường. Ma chỉ đơn giản là le cái lưỡi đỏ quạch, mắt lồi ra. Còn bây giờ, ma giống hệt người, ma sống cùng người, ma mãnh, ma quái, ma cô... Bởi vì càng lớn, càng hiểu biết, ta sẽ càng có cảm giác mất an toàn.

Những ngày xưa ấy.

Lung linh lắm! Huyền hoặc lắm!

Như mối tình đầu trong veo.

Như những buổi chiều mướt mồ hôi chạy nhảy.

Như những buổi cà phê đẹp đến mê hồn vì những câu chuyện bè bạn chưa dính mùi cơm áo gạo tiền.

Cho dầu sau này, bây giờ, đôi khi giật mình khi vô tình gặp lại mối tình đầu bụng lùm lùm già đau già đớn. Lòng cứ nghe đổ vỡ gì đâu.

Cho dầu sau này, bây giờ, gặp lại những buổi chiều mướt mải mồ hôi thì ta lại trách mắng con ta nghịch ngợm quá.

Cho dầu có buổi cà phê nào đó có vui đến mấy vẫn lẫn khuất đâu đó những tiếng thở dài, những ánh mắt bất thần và cả sự vội vã đứng dậy ra về.

Ngày xưa ấy.

Là hôm nay của ngày mai chứ nào đâu có xa?

Ngày xưa ấy.

Có tình yêu chết chỉ vì những tự ái nhỏ bé.

Có tình bạn chết chỉ vì những cố chấp vụn vặt.

Có những niềm tin vĩnh viễn ra đi chỉ vì lòng khép cửa.

Có những nỗi buồn trở thành đặc quánh và ăn mòn ta chỉ bởi ta không cho chính mình cơ hội sửa chữa.

Ngày xưa ấy hay chính hôm nay để ngày mai nghĩ ta mà thở hắt thắt ruột?

Có phải cứ để mất đi rồi mới nhận ra giá trị?

Có phải cứ ốm đau rồi mới thấy phải chăm sóc cho nhau?

Có phải cứ sai lầm đi rồi mới thấy hối tiếc?

Có phải cứ gặp người thứ hai đi rồi mới thấy người thứ nhất tốt hơn?

Có phải cứ ngày mai thì mới réo gọi ngày xưa?

Chẳng biết nữa, chỉ thấy rằng ngày đang cũ đi ngay cả khi nó vừa bắt đầu.

Hay bởi lòng ta đang cũ dần đi?

Người phụ nữ xấu duy nhất trên thế giới

Sau hôn nhân, tất cả phụ nữ đều đẹp hết. Trừ một người. Tất cả phụ nữ đều đáng yêu (và rất đáng để yêu), trừ một người. Tất cả phụ nữ đều dịu dàng (và rất ngọt ngào), trừ một người. Tất cả phụ nữ đều biết điều (và rất tâm lý), trừ một người.

Nàng – người phụ nữ xấu duy nhất.

Người khiến tôi trên đường trở thành một triết gia vĩ đại.

Người khiến tôi nhận ra rằng bất hạnh là từ “chồng” được viết theo cách khác.

Người khiến tôi nhận ra rằng tình yêu rõ ràng là mù quáng và hôn nhân đúng là liều thuốc khiến người ta sáng mắt.

Người khiến tôi tin rằng không có dưới 100 cô gái yêu tôi nếu như tôi chưa có vợ.

Người khiến tôi quả quyết rằng cách tra tấn tội phạm hữu hiệu nhất đó là cưới cho anh ta một cô vợ.

Người khiến tôi có thể đặt cái đầu mình để cược rằng sau khi lấy vợ xong, tất cả những thằng đàn ông chưa lấy vợ đang đang rất may mắn vì người phụ nữ xấu nhất đã có chồng – là tôi!

Nàng – người nuôi dưỡng mọi thất vọng mỗi ngày tôi sống.

Nàng – kẻ duy nhất có thể khiến Bin Laden phải sang học môn Chủ Nghĩa Khủng Bố do nàng đứng lớp dạy.

Trước hôn nhân, nàng có thể là một ai đó, mang những tính cách rất khác nhau. Sau hôn nhân, nàng sẽ được đồng hóa thành một dạng phụ nữ duy nhất: Vợ. Là người phụ nữ xấu nhất, tính cách củ chuối nhất và mọi cái dở tệ nhất.

Điều duy nhất không dở tệ đó là không có nàng, cuộc đời ta sẽ thành dở tệ nhất.

Cái điện thoại của ta nàng mua tặng chỉ là để khi gọi điện kiểm tra xem ta đang léng phéng đâu đó thì giọng nàng qua chiếc Iphone sẽ ngọt ngào hơn.

Cái tivi nàng mua tặng ta là để ta về nhà xem bóng đá thay vì ra quán với lý do tivi ở nhà bé quá.

Cơm ta ăn hàng ngày do nàng nấu cho ta ăn tại sao ngon? Là vì có moócphin gây nghiện kiêm thuốc liệt... kháng (dạng thuốc khiến ta liệt khả năng cãi lại nàng).

Quần áo nàng may cho ta thực ra là vải thừa từ cái khăn, cái váy, cái khẩu trang của nàng.

Quần áo nàng mua cho ta thực ra là vì cửa hàng không có tiền lẻ để thối lại khi nàng đi sắm quần áo của nàng.

Đến cả những ngọt ngào nàng dành cho ta cũng là vì nàng cho rằng với vẻ đẹp kiêu diễm của nàng thì nàng nên nói thế thay vì chống nạnh quát mắng ta (hoặc do nàng dụ dỗ ta để đòi hỏi điều gì đó).

Nói chung ta không tin nàng.

Vì nàng luôn khiến ta tan sở là muốn về nhà ngay.

Vì nàng khiến ta thấy phụ nữ ngoài đường ai cũng xinh đẹp hết nhưng ai cũng sẽ hóa thành nàng một khi ta chạm vào. (Còn nàng thì vẫn là nàng nếu ta có chạm vào.)

Vì nàng luôn khiến ta thấy cuộc đời ta nếu không có nàng sẽ chẳng có ta hôm nay.

Vợ là từ viết sai của Nợ

Nợ thấm bén ngọt đời ta

Lỗi tối tăm mở ra sáng lòa

Giật mình

(Hay rùng mình)

cuối đường vợ vậy!

Người phụ nữ xấu nhất là đây

Và duy nhất

Nên thành ra vô giá

Nuôi tình xanh đến lúc bạc đầu.

Người đang yêu nói như say rượu

Ừa, đang yêu! Tình yêu rất bánh mì nhé!

Bắt đầu một tình yêu là sự thích thú. Sự thích thú giống như một thứ men say. Khiến ta chệnh choáng một chút. Chỉ một chút thôi. Một chút đủ để muốn nhìn thấy người ấy nhiều hơn một lần/ngày. Và rất hay vô thức làm một điều gì đó giống giống họ (hoặc khiến mình nghĩ ngay đến họ và bật cười). Nói thế nào nhỉ? Ừ, tớ bắt đầu thích cậu rồi đấy! Nhưng chỉ dám nói với bản thân mình. Còn như đến trước mặt người ta để nói thì... cứ từ từ thì khoai nó mới như được chứ!

Sau đó, mọi thứ sẽ cuốn ta đi. Khiến ta như mê đi. Đó là khi đối phương cũng bắt đầu có những tín hiệu đáp lại. Phê không? Có! Rất là phê ấy! Có cô gái nào chịu đựng nổi một bàn tay đặt ngang eo mình, không quá thấp để thành dzê xôm, không quá cao để như đùa bạn thân. Của một chàng trai mình cũng thích thú. Đấy, cái cách của anh Pi khi chạm vào một cô gái luôn bắt đầu như thế. Chẳng ai dạy. Thậm chí, bố anh Pi đến khi thấy anh Pi làm thế mới nhận ra đó là một cử chỉ rất tình.

Tôi thích ví tình yêu như ăn một cái bánh mì. Một cái bánh mì không cũng rất dễ ăn. Một cái bánh mì có nhân càng dễ ăn. Chọn bánh mì hay không chọn bánh mì nhân tùy người. Chỉ có điều bánh mì cũng dễ khiến người ta khát nước. Nhưng đó là chuyện về sau.

Tình yêu khi được bắt đầu luôn là những khoảnh khắc khó quên. Mê mãi lắm. Tất cả cứ lung linh như thể cưới nhau luôn cũng được vậy. Những nụ hôn ướt rượt. Những cái cầm tay run đên thót cả ngược lại. Và chắc chắn, vòng tay ôm lúc nào cũng khiến bạn như muốn tan chảy ra để hòa làm một.

Nhưng đó là chuyện khi đã yêu nhau rồi. Cái hạnh phúc của khi đã bắt đầu yêu chính thức rồi rất phê. Nhưng có một khoảng thời gian còn phê hơn cả đã yêu nhau. Đó là khi bạn đang cựa cấm nhau.

Cái khoảng thời gian đó mới hừng hực làm sao. Cả hai tình trong như đã mặt ngoài còn e. Những cuộc cà phê mới thật hứng thú làm sao. Ngồi nghe nhau nói, ngắm nhau mới thật là thi vị. Trái tim lúc nào cũng chực nhảy ra khỏi ngực vậy. Nhất là những động chạm vô tình. Hoa sữa mênh mang như thể cả hai đang trôi trong mùi hoa ấy vậy. Chẳng biết thiên hạ là gì. Những câu chuyện không đầu không cuối cứ liên tiếp để tận dụng khoảng thời gian bên nhau, cố gắng để đối phương hiểu mình hơn, cố gắng để thu hẹp khoảng cách của hai người lại.

Có một điều chắc chắn là sự chân thành luôn là vũ khí số một để chinh phục lẫn nhau. Khi cả hai chân thành, dường như sẽ xuất hiện một sợi dây vô hình truyền cảm xúc qua hai trái tim vậy.

Những món quà tặng xinh xinh, không quá sang trọng luôn là cách để khiến cho đối phương chạy rớt đa sự hưng phấn nhất định trước và trong buổi gặp hai người. Những món quà để bồi trơn cho một buổi tối uống nước với nhau của cả hai người đang thích thú nhau vậy.

Anh Pi vẫn hay tặng các cô gái mới quen bằng bất cứ thứ gì anh lấy được trên bàn. Như tối qua ở Ciao với cô gái này, anh tặng bánh mỳ: Bạn ăn không? Bạn ăn đi!

Và nếu may mắn (xui xẻo thì có) đối phương gặp sự cố gì đó, bạn xuất hiện và hết mình lo lắng cho đối phương. Đó là khi bạn đã được tín nhiệm.

Anh Pi hôm nay có một cơ hội lóe sáng. Khi cô gái va đầu vào cạnh bàn. Anh Pi đang ăn bánh mỳ với mẹ bèn bỏ hết để chạy tới. Bạn đau không? Đừng khóc nữa. Và cố gắng hết sức mình để ôm lấy cô bạn gái ấy.

Có cô gái nào còn chịu nổi nhiệt từ chàng trai như vậy được không?

Vạn sự khởi đầu nan – Gian nan bắt đầu nản

Không phải như thế sao? Nếu không như thế là thế nào? Trò chuyện mai sau với con trai của bố về tính kiên nhẫn, kiên trì và kiên cường...

Buông tay luôn dễ dàng hơn việc kéo, giữ.

Bỏ đi luôn dễ dàng hơn việc ở lại.

Kết thúc luôn dễ dàng hơn việc đi tiếp.

Buông tay, bỏ đi hay kết thúc... luôn đi cùng cái chép miệng và những lý do biện giải rất hợp lý. Nhất là với những ai yêu bản thân mình đến mức ngưỡng mộ và khuất phục chính bản thân mình. Nhất là với những ai không đủ bản lĩnh hoặc thiếu những khát khao. Nhất là với những ai thiếu trách nhiệm với chính bản thân mình, với những điều mình nhận làm. Và cả với những ai ngọn lửa chỉ liu riu đủ vài ánh xạ.

Tất nhiên, có những điều nên buông tay khi nó không thuộc về mình.

Tất nhiên, có những điều nên bỏ đi khi việc ở lại chỉ tổ thành gánh nặng cho người khác.

Tất nhiên, có những điều nên kết thúc khi việc đi tiếp chỉ rơi vào nơi vô vọng.

Như một tình yêu không lối đi.

Như một mối tình chẳng biết để làm gì.

Như một công việc mà kết quả là chẳng khác gì khi chưa bắt tay vào làm.

Như một sự nỗ lực mà không cải thiện được tình hình.

Thì bỏ đi, kết thúc, buông tay là điều cần thiết. Thậm chí, nó còn được coi là một hành động dũng cảm. Và người dũng cảm là người dám làm điều đó.

Nhưng.

Nếu buông tay khi còn có thể kéo, giữ.

Nếu bỏ đi chỉ vì việc ở lại còn ngổn ngang trăm mối khó khăn.

Nếu kết thúc vì con đường phía trước xa quá.

Thì là một điều rất đáng buồn.

Thật là buồn.

Bởi thời gian sẽ trả lại cho ta những ăn năn không bao giờ ngưng.

Bởi mai sau sẽ khiến lòng ta không thể nguôi yên.

Bởi những áy náy sẽ còn ám ảnh ta suốt cuộc đời.

Ừ, thì ta cái giống nặng tình và đa cảm (cả đa sự và đa đoan nữa).

Nên lỡ bỏ đi điều nào còn cứu vãn được thì lòng sẽ chẳng được nguôi yên.

Nên dù lăn lê bò toài ra vẫn cố lết đến đích cuối cùng của nó.

Nên chưa bao giờ bắt đầu một lời chia tay một khi còn hy vọng.

Nên lòng ít sự so sánh, cân đo.

Nên giống thiêu thân nhiều hơn giống khôn ngoan.

Kiên trì, hay lì lợm?

Chẳng biết nữa! Chỉ biết rằng lòng chẳng khi nào muốn buông tay với những điều còn dang dở. Chẳng thích phải chép miệng sống. Sống mà hay chép miệng thì lỡ làng dang dở lắm! Sống mà hay chép miệng sẽ sớm thành sống nửa vời, sống giữa dòng, sống leo lắt...

Bởi ta thêm thấy trái ngọt sau mùa giông bão.

Bởi ta thêm sắc rực rỡ của bướm kia sau cơn lột xác đau đớn nhường nào.

Bởi ta thêm đứng trên đỉnh cao gió lộng sau bàn chân tướt máu.

Bởi ta thêm quay lại nhìn con đường đã đi qua để ngạc nhiên với chính bản thân mình. (Ngạc nhiên, được ngạc nhiên và có được cảm giác ngạc nhiên là lòng còn mới lắm.)

Kiên trì khác cố chấp, bảo thủ.

Kiên trì là có mục đích tốt đẹp, hướng đến mục đích tốt đẹp cho không chỉ bản thân mà còn cho những ai đang đồng hành với mình.

Bảo thủ, cố chấp là chạy theo cái lý cá nhân bất chấp sự tồn tại của người khác.

Kiên trì là sự đi tiếp của vấn đề.

Bảo thủ, cố chấp là sự ngưng lại của vấn đề.

Kiên nhẫn cũng chính là cách để sống trọn vẹn với cuộc đời mình.

Và dù phía trước có ngàn vạn cuộc chiến, nếu phải đi và xứng đáng để đi thì sẽ chẳng ai bắt ta dừng lại cho nổi.

Có thể bạn không đi nhanh nhưng chắc chắn, bạn không đứng lại.

Và nếu có khi nào, bạn muốn đứng lại, muốn bỏ tay, muốn buông xuôi, muốn kết thúc một điều gì đó, hãy hỏi mình: Điều đó có khiến mình sau này ân hận không?

Không mơ một tay che kín bầu trời. Chỉ ước muốn có thể ôm một vòng lớn nhất có thể.

Không mơ trở thành anh hùng cái thế, đảo ngược đất trời. Chỉ mong là không thẹn với những gì mình đã sống, đã cống hiến và đã tham gia.

Không tham vọng, chỉ là những khát vọng.

Và cuối cùng, quan trọng hơn cả, đó là hãy sống như bạn được sống chứ không phải sống như ai đó khác. Cuộc đời ngắn ngủi, chỉ có hành động của bạn là sống mãi.

Chỉ có những điều bạn đã làm là sẽ tồn tại trong mọi người chứ không phải là những điều bạn đã nói.

Một bài viết để đọc lại mỗi khi lòng mình nguội lửa. Và cho con trai mai sau này nếu có dịp đọc lại. Vậy mà thôi! Chỉ vậy mà thôi!!!

Nếu không có điều ta muốn Hãy muốn điều ta có

Có những khoảng đời, người sống tựa chiêm bao. Cứ mãi mê đuổi theo điều vô thực và ảo ảnh. Để mà ngộ về hiện thực lại khó chịu và vô cảm. Sống hoang tưởng và mộng mị.

Em gái tôi là một ví dụ về sự hoang tưởng đó. Như mọi cô gái mới lớn khác, em tôi đã tưởng tượng ra một cuộc sống khác xa so với hiện thực mà em tôi có. Để rồi sinh chán nản với hiện thực.

Tôi cũng từng như thế. Hoang tưởng về một cuộc đời khác. Ở đó, tôi mạnh mẽ hơn tôi hiện tại. Ở đó, tôi có những điều mà đời thực tôi hằng mong muốn. Năm lớp 10, lớp 11 và lớp 12, tôi có thích một vài cô bạn, tôi kể với những người bạn cũ của mình rằng họ – những cô gái đó đã yêu tôi. Thực ra, ở lớp, bạn bè vẫn gọi tôi là Tú Cô Đơn. Tôi bắt đầu được yêu vào ngày 4/1/1996, tức là sau khi học hết lớp 12, bắt đầu năm thứ nhất đại học.

Hôm mẹ Pi bảo: Em sợ con sẽ hoang tưởng. Tôi có vỗ về rằng: Không! Đó là sự tưởng tượng của hầu hết những đứa trẻ. Nó sẽ như tôi, chỉ hết khi trưởng thành.

Trưởng thành. Bao nhiêu tuổi thì người ta trưởng thành?

Chẳng có một mốc nào chắc chắn để mọi người biết lúc nào thì mình trưởng thành cả.

Có những người 35 tuổi, như tôi, vẫn chưa trưởng thành.

Và có những người 15 tuổi đã trưởng thành.

Bởi trưởng thành được tính bằng sự mất mát của mỗi người.

Sự mất mát càng lớn thì sự trưởng thành càng đến mau.

Thế nên, càng hạnh phúc bao nhiêu, càng đầy đủ bao nhiêu thì tuổi trưởng thành càng xa bấy nhiêu.

Có nhiều người vẫn cứ nghĩ mình đã trưởng thành.

Nhưng họ đã lầm.

Kể cả khi họ đã có một đứa con.

Chưa chắc họ đã trưởng thành.

Vì trưởng thành gắn liền với TRÁCH NHIỆM và HY SINH.

Chưa có đủ trách nhiệm và chưa biết hy sinh thì chưa được gọi là trưởng thành.

Chừng nào bạn còn chỉ nghĩ đến cảm xúc và sống bằng bản năng của mình thì bạn chưa được gọi là trưởng thành.

Có những khoảng đời, con người sống như chiêm bao. Đó là khoảng đời trước tuổi trưởng thành. Họ vẫn hoài vọng những điều không có thật.

Như một cô gái, dù biết rằng mình và anh ta không thể đến được với nhau, không thể kết hôn được với nhau, nhưng cô ấy vẫn nghĩ về anh chàng đó, mãi mãi, không đoái hoài gì đến những anh chàng khác. Sống thế là u mê. Sống thế là tự làm khổ mình, đóng chặt cửa trái tim cũng như tương lai của mình. Sống thế thì phí đời lắm!

Cũng có thể ai đó nói: Không có gì là không được, hãy dám chọn lựa và hy sinh cho hạnh phúc cuộc đời mình.

Đúng! Nếu cô ta làm thế thì cô ta đã trưởng thành và cô ta xứng đáng để có được hạnh phúc ấy.

Đằng này thì không!

Cô ta vẫn vừa sống mộng mị với tình yêu kia lại vừa không dám hy sinh cuộc đời hiện thực của cô ấy.

Bao biện bằng hàng tỉ lý do đi chẳng nữa thì rốt cục, cô ta mãi mãi loay hoay giữa dòng.

Nó khác nào một kẻ nghiện game online, sống ảo theo game và quên mất rằng đời thực cần phải sống thế nào?

Có những người mất đi kỹ năng sống của đời thực từ những thứ ảo ảnh như vậy.

Tỉnh thức.

Liệu có điều gì thức tỉnh những u mê để quay về?

Mất mát ư? Có thể!

Có thể sự mất mát mới khiến họ tỉnh giấc.

Như người ta thức giấc vì bị đánh mạnh một cái. Mạnh đến bật máu.

Nhưng có bố mẹ nào đánh thức con mình bằng cách đó không?

Có bao giờ bạn đánh người bạn yêu thương nhất bằng cách đó không?

Không! Chẳng ai dám và đủ can đảm để làm điều đó cả.

“Làm sao mà trách được em

Có ai ngu xuẩn trách tim của mình”

Vậy điều gì làm cho họ tỉnh thức?

Yêu thương, yêu thương nhiều hơn nữa ư?

Lý thuyết là thế!

Nhưng thực tế thì không!

Yêu thương chỉ khiến đứa con lầm đường sẽ biết quay lại.

Chứ yêu thương không thể khiến kẻ không còn yêu thương mình quay lại được.

Bạn đang vô cảm với một ai đó thì dù họ có làm hàng tỉ thứ cho bạn, bạn cũng không biết vì bạn đâu để ý đến họ.

Vậy thì cách gì?

Nếu không có điều ta muốn, hãy muốn điều ta có.

Cách đấy!

Đó là sự tự nhận thức của chính bản thể của vấn đề.

Chỉ có sự tự nhận thức mới khiến người đó dứt u mê.

Nhưng sự tự nhận thức ấy lại liên quan đến tuổi trưởng thành.

Nếu một người chưa trưởng thành liệu họ có thể tự nhận thức được không?

Hay họ chỉ biết họ sai nhưng họ sẽ đi tìm những lý do để bào biện cho cái sai đó?

Như họ đâm vào xe bạn, họ biết họ sai nhưng họ sẽ chống chế rằng do đường hẹp, do họ đang mãi nghĩ đến cách cứu thế giới nên không để ý hoặc do bạn đi giữa đường.

Như một khi ngoại tình, người ta sẽ lấy cớ vì đó là tình yêu, vì người yêu của họ đã không hiểu họ khiến họ phải đi tìm chỗ dựa khác.

Vậy thử hỏi: Nếu họ yêu và nếu họ thấy người thứ ba kia đúng như là chỗ dựa cho họ thì sao họ không kết thúc tình yêu cũ đi?

Họ sẽ lại lấy đủ các cớ để ngụy biện cho việc không thể kết thúc tình yêu cũ.

Vậy thì lý do thực sự là gì?

Là sự tự nhận thức đó vẫn chưa được coi là nhận thức.

Chỉ được coi là sự ngụy biện.

Và xét cho cùng, con người, với cơ chế tự phòng vệ, họ sẽ tìm mọi cách để họ không thua. Vậy thôi!

Tôi học câu: Nếu không có điều ta muốn, hãy muốn điều ta có.

Để cuộc đời tôi bớt mông mị.

Để sống thoải mái nhất với hiện tại thay vì sống trên trời với những ước mơ viễn vông.

Nó khiến tôi trở về nhà và không thờ ơ với những gì tôi đang có.

Tôi trân quý từng chút những gì tôi đang có.

Thay vì cứ mãi mê chạy theo những giá trị lý thuyết, tôi yêu chính những sự thật.

Và yêu những sự thật tôi đang có, tôi sẽ rơi nước mắt với những điều giản dị thay vì mệt nhoài để cố sống kiểng chân lên theo cuộc đời của người khác.

Và đêm nay, lại một đêm khó ngủ.

Không vui.

Chẳng buồn.

Chỉ thấy mình đang cười.

Cười một cách tuyệt vọng.

Cười mình nhạy cảm và hiểu quá rõ về những gì mình đang trải qua.

Ừ thôi, nếu không có điều ta MUỐN, hãy MUỐN điều ta CÓ!

Âu cũng là một lẽ sống cho lúc này!

Ngày mai chưa tận thế!

Mai là một ngày mới. Mai là cơ hội. Mai là tương lai. Mặt trời chỉ có một và chẳng ai là mặt trời của ai cả. Nhất định đấy, ngày mai chưa phải là ngày tận thế đâu...

Hôm nay đọc lại mấy bài của thiền sư Thích Nhất Hạnh. Đọc khi lòng đang ngổn ngang trăm mối. Chợt thấy lòng bình yên trở lại.

*... Tuệ giác của đạo Phật là mình có thể sống an lạc và hạnh phúc trong giây phút hiện tại (hiện pháp lạc trú: **Living happily in the present moment**). Đó là giáo lý căn bản của đạo Phật. Chẳng hạn, khi đi từ đây ra bãi đậu xe, mục đích là lấy xe để đi, nhưng không ai cấm mình đi từ đây ra bãi đậu xe bằng những bước chân thanh thoi, an lạc hạnh phúc, chứ không phải chỉ khi lái xe mới an lạc hạnh phúc. Nếu đi từ đây ra xe mà không an lạc hạnh phúc thì nằm vô lăng cũng không thể an lạc hạnh phúc được. Vấn đề là phải thực tập.*

... Hiện tại rất đẹp, quá khứ đã đi qua, tương lai thì chưa tới. Mình chỉ có giây phút thực sự sống là hiện tại, nếu sống sâu sắc mình có thể tiếp nhận trời xanh, mây trắng, chim hót, thông reo, hoa nở... những nhiệm màu của sự sống. Ly nước trong là nhiệm màu, mình có thể an trú trong hiện tại để tiếp xúc với ly nước không? Hay khi uống ly nước mà nghĩ tới dự án tương lai. Hiện pháp lạc trú là nghệ thuật sống có hạnh phúc. Nếu hạnh phúc trong hiện tại thì chắc chắn tương lai sẽ hạnh phúc, còn nếu không có hạnh phúc trong hiện tại thì tương lai cũng không thể có hạnh phúc. Nếu lo rửa bát cho mau để cầm ly trà cho hôn nhân, thì khi cầm ly trà cũng lại hối hả

đến tương lai mà bỏ quên mất ly trà. Vấn đề là thực tập để sống sâu sắc giây phút hiện tại. Ta có đạo Phật mà không dùng được tuệ giác của đạo Phật, nghĩa là đạo Phật của ta chưa thành công.

... Hiện pháp Lạc trú tức là sống sâu sắc đời sống của mình trong mỗi phút giây. Nguyên tắc là đừng đánh mất mình trong sự tiếc thương hay hối hận về quá khứ, chứ không phải là không được học hỏi từ quá khứ. Mình có thể an trú trong hiện tại và coi quá khứ là đối tượng của sự nghiên cứu của mình. Trong khi mình thiết lập thanh tâm trong hiện tại, mình đem quá khứ về hiện tại để học tập thì mình sẽ học hỏi được nhiều từ quá khứ.

Đối với tương lai cũng vậy, đừng đánh mất mình trong sự tiếc thương hay hối hận về quá khứ, chứ không phải là không được học hỏi từ quá khứ. Mình có thể an trú trong hiện tại và coi quá khứ là đối tượng của sự nghiên cứu của mình. Trong khi mình thiết lập thanh tâm trong hiện tại, mình đem quá khứ về hiện tại để học tập thì mình sẽ học hỏi được nhiều từ quá khứ.

Đối với tương lai cũng vậy, đừng đánh mất mình trong sự lo lắng và sợ hãi về tương lai. Còn mình có quyền thiết kế tương lai của mình chứ. Mình an trú trong hiện tại và mình đem tương lai về hiện tại để nghiên cứu và hoạch định.

Nói cách khác, sống sâu sắc trong hiện tại thì đồng thời mình cũng tiếp xúc được quá khứ, còn tương lai cũng nằm trong hiện tại. Mình cần biết xử lý hiện tại với tất cả khả năng của mình, thì có nghĩa là mình đang làm tất cả những gì mình có thể làm cho tương lai rồi.

Lo lắng và sợ hãi tương lai chỉ làm hư tương lai của mình, còn tiếc nuối và mặc cảm về quá khứ sẽ biến quá khứ thành nhà tù và mình không có khả năng sống trong hiện tại nữa. Đó là sự đáng tiếc!

Đôi khi, là đôi khi nhé, những cái mất đi rồi tất dễ khiến ta động lòng. Mặc dù khi có nó, ta cũng thấy nó chỉ bình thường thôi. Nhưng khi mất đi

thì ta lại bắt đầu “thật tình cờ và thật bất ngờ” nhận ra vô vàn giá trị của nó. Và ta bắt đầu tiếc. Cái vòng luẩn quẩn đó khiến ta trách bản thân mình ghé gớm. Nó cũng giống như việc bỏ ra 10.000 đồng mua một cổ phiếu. Cổ phiếu lên giá thành 600.000 đồng. Đến khi nó tụt thê thảm, giá xuống dưới cả 10.000 đồng thì lúc đó ta lại tiếc. Không phải tiếc vài nghìn mất đi từ 10.000 gốc mà là tiếc 590.000 đồng tiền ảo kia. Có những khi ta ngớ ngẩn như vậy. Khi yêu nhau thì một hai đòi bỏ nhau cho được, đến khi bỏ nhau rồi, thấy người ta không đau khổ vì mất mình mà trái lại họ còn... đi lấy vợ, thì bắt đầu thấy tiếc. Cái tiếc đấy được một phần não bộ xử lý sai thành tình yêu, còn yêu. Thực ra đó chỉ là sự ích kỷ nhất thời. Giống như cậu Pi nhà này, đồ chơi vút lăn lóc thì không sao, cứ em Cún động vào là lại ra hạnh hợ: “Em đưa anh cái đó đi.” (Như thế là rất hư và đã bị bố mẹ phát đít cho mấy lần rồi).

Đôi khi, là đôi khi nhé, những cái mất đi lại chính là cơ hội cho những cái mới được bắt đầu. Giống như trái tim, bạn hết yêu một ai đó thì bạn mới biết yêu một ai đó khác chứ!

Chẳng ai là mặt trời của riêng ai được. Thế nên, mất họ rồi, sáng mai, mặt trời vẫn mọc kia mà!

Con cá mất là con cá to. Đôi khi, là đôi khi nhé, ta vẫn hay bị ngày xưa mù mị ta như vậy. Và vẫn hát: “Lối cũ ta về, đường như nhỏ lại” dù thực sự ra, nó vẫn vậy mà thôi. Chỉ là vì xa xưa ấy, ta thấy nó thật vĩ đại. Một cuộc tình chết non hay một cuộc tình chết già thực sự ra cũng như nhau vậy. Bởi tình là cái thứ đã chạm vào tim là để lại dấu vết. Nhưng đừng vì thế mà phán định thứ tình đã chết lại đẹp hơn thứ tình đang sống, tình sắp đến. Đừng mà hát bài sến khúc: *Chắc sẽ chẳng yêu được ai hơn đã yêu anh. Bởi nói như thiền sư Thích Nhất Hạnh: Lo lắng và sợ hãi tương lai chỉ làm hư tương lai của mình, còn tiếc nuối và mặc cảm về quá khứ sẽ biến quá khứ thành nhà tù và mình không có khả năng sống trong hiện tại nữa. Đó là sự đáng tiếc!*

Nuôi lửa

Làm thế nào để lửa trong mình luôn cháy? Thật ra không khó nếu như trong bạn có lửa. Bài viết cho LỬA CỦA TÔI!

Tôi không phải là người có khả năng giao tiếp tốt. Nhiều người chưa quen (hoặc mới gặp) đều nói về tôi như một kẻ kiêu hãnh, kiêu căng và kiêu ngạo. Nói chính xác của từ đó là: Tinh Tướng. Vì khả năng giao tiếp của tôi kém. Tôi không biết làm cách nào để bắt đầu một cuộc trò chuyện (hay một tình yêu cũng vậy). Thường thì điều đó là khó khăn với tôi. Chỉ khi vào cuộc rồi, tôi mới “lộ rõ bản chất”. Điều đó khiến tôi có nhiều hạn chế. Chẳng hạn như khó có khả năng mở rộng mạng lưới bạn hay cửa một cô nàng nào đó. Thậm chí, có những người không hiểu còn tưởng rằng tôi lạnh lùng. Có lẽ tôi không hợp với chuyện cười nói ồn ã với một người mới quen. Tôi luôn lúng túng với những cái mở đầu như thế. Nếu ai tinh ý sẽ thấy, chuyện ngẩn của tôi chính là tôi – luôn lúng túng đoạn mở đầu.

Nhưng khi vào cuộc rồi, mọi thứ sẽ khác. Nếu người đó khiến tôi hào hứng, tôi có thể chắc chắn được rằng họ sẽ thấy lửa trong tôi. Tôi có lửa. Phải, trong tôi luôn có lửa.

Lửa trong tôi chưa bao giờ nguội lạnh. Lúc nào cũng phừng phực cháy. Vì tôi biết cách nuôi lửa.

Tôi nuôi lửa bằng sự cả tin vĩnh viễn của mình.

Phải! Không hồ nghi! Tôi tin và nuôi niềm tin với tất cả mọi người. Sự cả tin như một món quà mà Thượng Đế dành tặng tôi. Tôi có thể tin một cách mù quáng ngay cả khi vừa hôm qua, họ bội phản tôi. Vì tôi nghĩ, tôi chẳng mất gì nếu tôi đặt niềm tin vào họ. Mất niềm tin ư? Không! Niềm tin cho đi rồi có mất cũng đâu còn là của mình. Hãy cứ tin đi để lòng không bị những hồ nghi dẫn dắt. Tin như một liệu pháp giúp hóa giải những muộn phiền trong tôi. Tin như một cách giải độc cho cơ thể. Dù sau đó, có sụp đổ bao nhiêu thì cũng không vì thế mà mất đi niềm tin vào cuộc đời. Tôi vẫn tin rằng ai đó đứng trước niềm tin của tôi sẽ không nỡ phá bỏ nó. Bạn thấy không? Cuộc đời, ai chẳng muốn có người tin mình? Vậy thì tại sao không dùng niềm tin như món quà tặng nhau? Nó còn ý nghĩa hơn cả lời yêu thương. Bạn có thể thất vọng nhưng đừng đánh mất niềm tin trong mình. Niềm tin chính là một ngọn lửa.

Tôi nuôi lửa bằng sự phù phép điều bình thường thành điều đặc biệt.

Tôi còn được trời phú cho khả năng AQ. Tôi tìm thấy điều đặc biệt từ những điều bình thường. Tôi có thể thấy đôi mắt đẹp trên một khuôn mặt xấu. Tôi có thể thấy tuần này rất đặc biệt vì tuần này chứa hai tháng: tháng Bảy & tháng Tám. Tôi có thể thấy những điều thú vị từ những điều bình thường. Vì thế, tôi vui sống. Ngọn lửa từ đó cũng chẳng thể tắt.

Tôi nuôi lửa bằng khát vọng của tôi.

Những mục tiêu ngắn hạn, dài hạn và mục tiêu trở thành nguyên tắc sống. Tôi có những đam mê để rồi từ đó, những đam mê nuôi lửa cháy. Từ thú sưu tập hời nhỏ đến những sở thích con con. Và bây giờ có vợ có con, những đam mê đặt vào hai người đó. Lửa có khi nào tắt?

Tôi nuôi lửa bằng cảm xúc của tôi.

Dù có ai đó cười cợt rằng tôi lúc nào cũng nói “yêu thương”, rằng tôi sẽ chảy nước thì cũng không vì thế mà tôi xấu hổ với điều đó. Cảm xúc lúc nào cũng đầy đặn trong tôi. Khi thấy con trăng 15 tròn vành vạnh và sáng rõ trên đầu như lúc này đây, trên tầng bốn khu tập thể, ôm laptop ngồi ban công. Hay cây hoa ngọc lan trước ban công hiên nhà sáng sáng ngào ngạt đưa hương. Mùi rêu ẩm. Một ráng chiều. Hay Hà Nội lúc 2h sáng... Cảm xúc đầy đặn trong người khiến tôi bay cao hơn. Sự lãng mạn, phải! Tôi không phải là người thực tế có chút lãng mạn. Mà tôi là người lãng mạn có nhiều lãng mạn. Những sự thật trần trụi cũng có thể biến thành điều lãng mạn được. Không đến nỗi khóc khi xem phim nhưng chắc chắn, dư âm sau phim luôn để tạo nhiều âm hưởng trong lòng.

Tôi nuôi lửa bằng những điều đó.

Lửa cháy mãi trong tôi.

Và nếu ngọn lửa có bé lại, tôi sẽ đọc lại những bài viết của mình. Những bức ảnh, những video lại làm tôi bùng lên ngọn lửa. Vâng! Vì tôi có ký ức. Vì ký ức của tôi quá đẹp. Vì mỗi ngày tôi đều sống để có điều đáng nhớ mà ghi lại. Vậy thôi!

Sống là mình!

Cương mình lên để làm gì?

Sống là mình chớ so bì với ai!

Đừng mà đứng đó thờ dài,

Sống là mình, chẳng là ai ngoài mình!

Tôi đã từng gặp người lúc nào cũng so bì bản thân với người này người kia để tự khiến mình thành hèn kém đi.

Tôi cũng lại đã từng gặp những người lúc nào cũng phấn đấu để giống người này, như người kia. Để rồi lại hậm hực vì mãi mà mình vẫn chẳng được như họ. Thậm chí, người ngoài nhìn vào chỉ thấy một bản sao nhếch nhác. Hoặc may mắn đuổi kịp thì cũng chỉ là một phiên bản hao hao. Và cuối cùng, lẫn lộn giữa đám đông mà không còn sự khác biệt tạo nên thương hiệu.

Và tôi cũng lại gặp những người cả đời tìm cách che giấu mình đi rồi tự cho rằng mình sống khôn ngoan.

Họ đều là những người đánh mất đi bản thân một cách ngốc nghếch.

Nhưng.

Nhưng còn một kiểu đánh mất mình đáng sợ hơn cả thế nữa.

Kiểu đánh mất mình được bọc bằng vỏ hào hoa của ba chữ: HOÀN THIÊN MÌNH.

Kiểu đánh mất mình được thực hiện bằng động cơ mang dáng vẻ rất lung linh: VÌ TÌNH YÊU.

Kiểu đánh mất mình mà vẫn cười toe toét khẳng định: TÔI LÀ TÔI CHỨ AI?

Đó là một cô gái cá tính, can đảm, bộc trực và thẳng thắn bỗng vì yêu anh mà gọt mình thành dịu dàng, nhu mì, biết vâng lời và không bao giờ bật lại người yêu.

Một cô gái cắt tóc ngắn đi vì bạn trai thích hát “Tóc ngắn, cứ gì em tóc dài. Để cho em giống như bao nhiêu người.”

Hay một chàng trai cố tỏ ra mình là một người đàn ông thực thụ bằng cách uống rượu, hút thuốc chỉ vì cô bạn gái bảo: Đàn ông là phải biết uống rượu, hút thuốc để mà giao tế chứ!

Hoặc có cô gái cứ phải giống cô bạn gái cũ của anh để giữ anh ở lại với mình hoàn toàn.

Ừ, họ quả là si tình! Từ SI TÌNH dùng để bao biện cho sự MẤT BẢN THÂN.

Bạn có thể cười phá lên vì những cô gái, những chàng trai ngốc nghếch đó và khẳng định mình sẽ chẳng bao giờ như thế?

Đồng ý!

Đúng là quá quắt như thế thì chỉ kẻ ngốc nghếch mới làm vậy.

Còn kẻ thông minh thì thế nào?

Kẻ thông minh thì thay đổi theo cách khác.

Vì sau một lần cãi nhau với bạn trai, anh bạn trai bảo: Em đúng là cứng đầu. Kiểu người như em lấy ai thì rồi cũng sẽ bị họ bỏ mà thôi! Anh đã không chịu nổi em rồi thì chẳng ai chịu nổi em nữa.

Cô gái thông minh sẽ hoài nghi tự vấn: Liệu mình có đúng là cứng đầu không?

Có thể, cô gái đó sẽ từ từ thay đổi phần vì không muốn sẽ cãi nhau với anh ta về chuyện mình cứng đầu nữa (tốt nhất là cho anh ta thắng đi.)

Cũng có thể, cô gái đó sẽ lại đi hỏi bạn bè xem mình có thật sự cứng đầu không? Và bạn bè mà lỡ nói: Đúng rồi! Mà cứng đầu bỏ xừ. Thì cô gái ấy cũng sẽ bỏ đi cái tính đó ngay tắp lự.

Nhưng biết đâu, sự cứng đầu đó chính là điều làm nên thương hiệu của cô gái. Khi chàng trai bắt đầu yêu cô gái đó cũng là vì thích thú với một cô gái dám tranh luận đến cùng. Chỉ vì sau đó, sự dám tranh luận đến cùng đó đã khiến chàng trai ấy rơi vào trạng thái thua cuộc và tự ái. Chàng trai tự ái nên mới nói: Em thật cứng đầu.

Câu chuyện giống như đèo cày giữa đường vậy.

Trăm người trăm ý.

Thường thì họ cũng đều muốn tốt cho ta nên nói ra những điều họ cho là sẽ tốt cho ta (vì nó thật sự tốt cho họ). Đâu nghĩ rằng điều ta muốn tốt cho ai đó chắc gì đã đúng là tốt cho ai đó? Vì mỗi người có một quan điểm, sở thích và cả cách sống khác nhau. Nó giống như là tóc dài rất đẹp với khuôn mặt này nhưng lại rất què với khuôn mặt khác. Nó có thể rất hợp với ta chứ áp nó lên khuôn mặt người khác, nó sẽ thành một tai họa.

Đó là mới nói đến sự nhiệt tình thật tâm khi cho ý kiến.

Chứ còn nếu xét tiếp đến những người thích áp đặt ý kiến của mình lên đời kẻ khác hay những người thích cho lời khuyên vô tội và kiêu tiếc gì một chút nước bọt thì thậm chí nguy.

Lại có những chàng trai chỉ vì không muốn thấy bạn gái mình buồn mà lâu dần mất đi chủ kiến. Vì yêu nên thỏa hiệp. Cô nàng thích Jude Law sẽ rủ rỉ biến anh chàng bụi bặm thành công tử láng mượt. Cô nàng gặp một cậu bạn sôi sùng sục những hoạch định sẽ về bắt bạn trai vốn là anh chàng điềm tĩnh, cẩn trọng thành một anh chàng bùng bùng sức nổi. Cũng bởi vì yêu. Vì yêu em, anh có thể làm tất cả. Và trong cái chữ TẤT CẢ ấy có cả sự THAY ĐỔI MÌNH.

Rồi những trận cãi cọ sẽ vì thế mà ít đi đến một ngày tình yêu đó êm ả như nước sông Tô Lịch Hà Nội hay kênh Nhiêu Lộc Sài Gòn. Êm ả giả tạo. Sự thật là đã thành ao tù. Chính vì yêu. Thỏa hiệp để tìm sự bình yên.

Hay cũng có khi, cô gái nọ bỗng thu vén lại mình. Tự rời bỏ các mối quan hệ của mình đi vì bạn trai khó chịu mỗi khi cô đi chơi. Ngày ngày tan sở là về nhà ru rú trong phòng chỉ vì bạn trai bảo: Em như ngựa chướng. Anh hồ nghi rằng em khó có thể thành người phụ nữ của gia đình. Cô thu vén mình để chàng trai yên tâm và tin tưởng mình hay vì cô đang muốn nỗ lực để trở thành người phụ nữ của gia đình? Dù cô muốn làm gì thì cô cũng không còn là một cô gái năng động, ham học hỏi thế giới xung quanh, phóng khoáng, thân thiện và có năng lực cộng đồng. Cô đã trở thành một người phụ nữ cổ điển. Tức là xuất giá tòng phu, phu tử tòng tử. Tức là phụ nữ làm vua bà dưới bếp. Tức là lấy chăm sóc chồng con làm niềm vui số một. Thành công lớn nhất của cô sẽ là chồng mặc đẹp, ăn ngon.

Đúng! Cũng có nhiều phụ nữ đáng kính như thế! Họ có thể là như thế vì ngay từ nhỏ họ đã ao ước một cuộc sống gia đình như thế. Chứ chẳng phải vì họ làm thế ĐỂ VỪA LÒNG MỘT AI ĐÓ. Vì nếu thế, một ngày, lớp vỏ bọc tự tạo ấy sẽ vỡ ra, họ sẽ phải hiện nguyên hình con người mà họ thật sự có. Và lúc đó, tai họa sẽ đổ xuống. Gia đình họ vun đắp sẽ tan hoang.

Tôi thú nhận rằng mình cũng từng sống không phải là mình.

Để rồi sau đó, tôi lộ nguyên hình trong ê chề đau đớn.

Đau đớn vì mình đã phụ bạc chính con người thật của mình.

Ê chề vì vở kịch nào cũng phải hạ màn.

Vai diễn nào cũng có một hôm phải kết thúc.

Và kể từ đó, tôi sống bằng chính con người thật nhất của tôi.

Dẫu nó có xù xì và sứt mẻ. Thì đó cũng là con người thật của tôi.

Và nếu ai không biết yêu chính bản thân mình thì đừng nói đến chuyện yêu được kẻ khác.

Vì bản thân mình mà mình còn không biết yêu thì còn biết yêu ai?

Bởi thế mới nói, yêu đương cần rất nhiều điều. Mà trong đó chẳng thể thiếu hai chữ TRÁCH NHIỆM. Không chỉ là TRÁCH NHIỆM với tình yêu mà đó còn là TRÁCH NHIỆM với chính con người thật sự của nhau. Để chúng ta có thể yêu nhau vì những điều xù xì nhất của nhau chứ không phải để hoàn thiện nhau đến mức chẳng nhận ra con người mà mình đã từng rung động hôm nào chưa xa lắm.

Sống là mình.

Đó cũng là điều cần phải viết cho mai sau của Pi!

Định mức khuấy khóa

Khuây khóa mà cũng cần định mức ư? Tôi đã từng mĩa mai những thứ được gọi là giới hạn, định mức như vậy. Bởi tôi không tin, có một ngày, tôi cũng cần phải đưa ra những định mức cho mình. Để sống tiếp.

Tôi khuấy khóa.

Hai ngọn nến, một ly rượu vodka Putinka. Đĩa Pink Floyd The Wall bật rất nhỏ, nghe mảnh như nhà bên bật chứ không phải nhà mình. Vậy là đã đủ định mức khuấy khóa.

Tôi khuấy khóa.

Ngực rỗng. Cố trút đầy kỷ niệm để ấm thêm một chút xíu. Ngực bớt rỗng hơn một chút. Bèn, nghịch vài tấm ảnh của Pi. Thấy. Thấy bớt hiu quạnh.

Định mức khuấy khóa.

Tức là hãy giảm bớt ham muốn và thỏa mãn với những điều nhỏ bé.

Một cô bạn đang căng thẳng chuyện riêng, gọi điện, bảo: Tớ nhìn cậu để thấy mọi thứ của tớ chẳng có gì đáng để âm ỉ.

Chúng tôi nói với nhau về định mức khuấy khóa.

Cũng là khuấy khóa hơn.

Mùa đông này, Hà Nội lạnh hơn những mùa đông tôi đã đi qua.

Bởi lần đầu tiên trong đời, tôi phải ra những định mức cho lòng khuấy khóa.

Năm 2008 quả là một năm đáng nhớ.

Bởi niềm tin đổ vỡ, những cái ngõ tưởng vĩnh cửu hóa ra lại mong manh và vụn vỡ đến đáng hợm.

Bắt đầu là sự ra đi của một người.

Có những điều tưởng chừng vĩnh cửu đến như vậy.

Mà bỗng một hôm, vỡ vụn.

Nếu bạn đã từng tin tưởng tuyệt đối một ai đó, một ngày bạn phát hiện ra họ đã không như bạn tưởng, bạn sẽ hiểu.

Nó giống như người bạn thân nhất của ta, người mà ta tuyên bố chắc nịch: Đó là một người trung thực, thẳng thắn, thật thà và không bao giờ bội phản.

Và một ngày kia, bạn phát hiện ra họ đã lừa dối bạn.

Lừa dối bạn suốt một thời gian dài.

Và ngay cả khi bạn đã phát hiện ra, họ vẫn cho rằng họ lừa dối bạn là có lý do.

Họ xin lỗi bạn vì họ đã làm bạn tổn thương.

Nhưng họ vẫn cho rằng họ có lý do để bội phản bạn.

Thì bạn sẽ đau đớn lắm.

Có khi đứt tay rồi mới biết rằng máu chảy sẽ xót đau đến nhường nào.

May thay, tôi còn những người khác để còn tin.

Còn những người bạn vẫn biết làm đau tôi vì sự thật chứ kiên quyết không lừa dối tôi.

Bởi họ biết tôi cả tin xiết bao.

Phàm những người càng cả tin bao nhiêu thì bị lừa dối sẽ càng đau bấy nhiêu.

Định mức khuây khỏa.

Có lẽ, đó là khi người ta đã đau đến cùng cực.

Phải thế không mà James Bond của Sòng Bạc Hoàng gia mất đi tình yêu và phải ra định mức khuây khỏa cho bản thân mình?

Định mức khuây khỏa.

Ngày xưa, tôi nghĩ, người trẻ không nên đặt ra những định mức như vậy.

Còn bây giờ, có lẽ, tôi đang già đi?

Định mức khuây khỏa.

Tôi có một ly vodka Putinka, tôi có hai ngọn nến, và đã thay đĩa Pink Floy The Wall bằng Phú Quang. Mùa Đông Hà Nội luôn đẹp đến nhức lòng bởi những giai điệu và ca từ của Phú Quang.

Vậy có lẽ cũng đã đủ để khuây khỏa.

Để hạnh phúc, đừng mãi nhìn lên trời, hãy nhìn xung quanh.

Những số phận, những phận người còn lam lũ và đau đớn hơn ta.

Những đôi vợ chồng đến ngày hạnh phúc trong xót xa. Như vợ chồng, chồng bị HIV, đã cầm chắc ngày ra đi, họ vẫn cứ sống ý nghĩa cho phần đời còn lại.

Còn những người khỏe mạnh thì lại hoang phí những ngày hạnh phúc của mình bằng những ước vọng viễn vông, những ước mơ phù phiếm. Cố kiểng chân để sống cho bằng thiên hạ.

Có lẽ, họ cũng chẳng bao giờ hiểu và chẳng bao giờ có định mức hạnh phúc, định mức khuây khỏa.

Bởi thế, cuộc đời phía trước của họ, cũng mờ mịt.

Thôi, đành ru lòng mình vậy

Vờ như, mùa đông đã về.

Nghĩ đầu năm

“Khi tình yêu đã chết trong em, tâm hồn tôi đen tối như đêm...” Nếu một sớm mai thức giấc, người mà bạn hằng yêu thương, bạn hằng nghĩ họ sẽ đi cùng bạn đến cuối cuộc đời, nói với bạn rằng: Em đã hết yêu anh, bạn sẽ thế nào?

May thay, tôi chưa từng được nghe điều đó trong suốt những cuộc tình tôi đã đi qua. Cuộc tình đầu tiên kéo dài năm năm, kết thúc không phải vì đã hết yêu nhau mà là vì những sai lầm nối tiếp sai lầm. Khi mà cả hai chỉ chăm chăm giữ cái TÔI của mình, hiếu thắng và ích kỷ. Chúng tôi làm tổn thương nhau như một cách để chứng tỏ bản thân mình. Cô ấy có bạn trai khác, tôi cũng phải có bạn gái khác. Hành hạ nhau bằng những lời nói, hành động hiếu thắng. Bây giờ, cô ấy cũng đã có gia đình và có con. Nhưng tôi biết, như tôi, cô ấy vẫn còn đau đớn biết bao nhiêu mỗi khi nhớ lại tình đầu của hai đứa. Thế nên, có một lần, trước ngày cô ấy cưới, cô ấy bảo: Bạn trai em có thể không được như anh, nhưng anh ấy cũng sẽ không làm đau em như anh đã từng. Cũng như tôi, cô ấy sẽ bình an với gia đình nhỏ ấy. Chuyện xưa sẽ được xem như là kỷ niệm. Tôi vẫn giữ cái tên Hoài An dù chẳng phải vì còn yêu cô ấy. Cuộc tình thứ hai, ngỡ tưởng sẽ đi xa hơn. Nhưng cuối cùng cũng chỉ được chưa đầy ba tháng. Kết thúc cuộc tình đó bằng sự biến mất. Không phải vì hết yêu mà là vì biết rằng nó sẽ chẳng đi đến đâu. Cô ấy không phù hợp với tôi. Có lần, tình cờ tôi gặp cô ấy khi đang ngồi làm việc tại quán cà phê Tông Đản, cô ấy vẫn thế. Khi ấy tôi đã có gia đình. Tôi nhận ra rằng tôi đã không tiếp tục tình yêu ấy là đúng. Bởi có lẽ, tôi không tích một người vợ lúc nào cũng trông đợi ở chồng. Tôi sợ những người vợ mà lúc nào cũng dựa dẫm vào chồng. Cuộc tình thứ ba với người phụ nữ đã có chồng và hơn tôi hai tuổi. Chỉ là đi xa hơn một cơn say

năng. Thứ tình đồng nghiệp lãng mạn chỉ đến như vậy. Và chia tay cũng là bởi nó chỉ là một cơn say năng. Không đủ để nghĩ đi xa hơn.

Tôi luôn nghĩ, sự trung thực làm nên phẩm giá của con người. Những kẻ thiếu trung thực, nói dối hay lừa dối người khác thì dù thế nào, sớm hay muộn cũng sẽ phải trả giá. Con của họ, chồng của họ và cả những người thân của họ, sẽ lừa dối lại họ mà thôi. Và khi đó, đau lắm! Khốn nạn nhất là bị quá khứ bắn đại bác vào mình. Những kẻ nói dối, lừa gạt người khác, sẽ bị quả báo bằng chính cuộc đời họ. Đến cuối đời, họ sẽ thấm thấu nỗi đau đó. Bản thân tôi cũng đã từng phải trả giá cho những lừa dối của mình. Nên tôi biết và tôi tin, kẻ nào lừa dối sẽ bị trả giá gấp chục lần. Những kẻ dối chồng, lừa vợ đi ngoại tình, sau này sẽ phải hứng chịu điều đó. Mà quy luật của trả giá đôi khi khắc nghiệt vô cùng, bạn không bị nhưng con bạn sẽ phải bị, phải chịu. Thế nên, khi một người bạn của tôi nói với chồng cô ta: Anh nhìn con mà sống, anh lừa dối em, con anh sẽ phải hứng chịu. Mà con mình là con gái đấy! Thì chồng cô ta đã toát mồ hôi. Hay như khi xe tôi bị rạch yên, người mà tôi nghi ngờ nhất đã lên gặp tôi và nói: Chú có hai đứa con gái, vì thế, chú làm gì cũng nghĩ phải để đức cho con. Và tôi tin. Vì đúng là những gì mình làm, con mình sẽ phải chịu. Đó cũng là lý do tôi sẽ phải sống tử tế cho con mình. Nếu tôi lừa dối vợ tôi, con tôi sau này sẽ bị người ta lừa dối. Nó gọi là quả báo nhãn tiền. Sống tử tế cho con mình. Có những kẻ thấp hươu thành tâm cúng Phật nhưng sống gian xảo, lừa lọc, chôm tiền thiên hạ, sống tranh thủ, lươn lẹo, dối trá, lọc lừa, ăn cắp... thì trời cao có mắt, cúng kiếng hóa ra chỉ để trời đất biết mà thi hành án phạt. Tôi tin vào sự quả báo ấy. Thắp một nén nhang, đừng cầu xin giàu sang phú quý nếu như bạn là kẻ lười lao động. Có những người, đến cuối đời mới nhận ra mình đã sống gian xảo khi chẳng còn một ai thân thích bên cạnh. Đến chết cũng chẳng ai hay. Đến chết cũng chẳng ai thắp một nén nhang ngày giỗ. Sẽ là quả báo nếu như về già, bạn chỉ còn một mình. Tôi nhớ bài đồng dao dành cho người lớn của Nguyễn Trọng Tạo. Có câu:

Có cha, có mẹ, có trẻ mồ côi.

Có người có cha mẹ đầy mà sống như trẻ mồ côi chỉ vì cha mẹ họ chẳng lo gì cho họ.

Có kẻ ngoại tình ngỡ là tiệc cưới.

Là những kẻ đi ngoại tình, bay bổng với một tình yêu mà ngỡ là đã có một gia đình. Nhưng xét cho cùng, đó chỉ là sự ngoại tình, và mãi mãi, đó chỉ là thứ tình yêu không bao giờ thành. Để có một gia đình, không phải chỉ một đám cưới là đủ. Nó còn cần cả sự hy sinh hết phần đời còn lại thì mới mong có một gia đình.

Một tình yêu đã chết

Khủng khiếp hơn cả một tình yêu trực trặc.

Tình yêu đã chết có nghĩa là cả sự khó chịu cũng không còn.

Có nghĩa là đối phương bỗng biến mất hoàn toàn khỏi cuộc sống của bạn ngay cả khi anh ta (cô ta) ở bên bạn.

Tình yêu đã chết được thể hiện bằng sự vô cảm với những gì đối phương làm.

Tức là khi đó, trong mắt bạn, không còn người đó nữa.

Thậm chí ngay đến sự khó chịu cũng không.

Điều đó rõ ràng là sự khủng khiếp.

Quá khủng khiếp!

Nhưng cũng thật nhẹ nhàng.

Khủng khiếp nếu như đối phương còn yêu bạn.

Nhẹ nhàng nếu như cả hai cùng đã hết yêu nhau.

Như với tôi những tình yêu đã đi qua.

Hết yêu khiến tôi thấy họ làm sai cũng không phản ứng.

Gặp nhau trong thang máy, chỉ thấy đấy là một đồng nghiệp.

Gặp nhau ở trên đường, chỉ nhớ đây là một thời myêu, chẳng mấy may
nghĩ xa hơn.

Nhưng sẽ là khủng khiếp nếu như đối phương còn yêu.

Sẽ có cảm giác như va vào đá tảng.

Sẽ có cảm giác như đi giữa sa mạc.

Nghĩ ngợi đầu năm.

Là nghĩ linh tinh

Nhưng cũng là để nhắc mình

Sống không phải cho riêng mình.

Vậy thôi!

Người thứ ba và 365 nỗi nhớ chưa đặt tên

Tình yêu chỉ chết đi khi giữa nó, có người thứ ba xen vào. Hoặc nếu không có người thứ ba xen vào thì dù thế nào, tình yêu đó cũng vẫn sống. Chỉ trừ phi, người thứ ba xuất hiện không phải để phá vỡ tình yêu ấy.

Người thứ ba: Là người đến và len vào giữa hai người đang yêu nhau.

Thường thì người thứ ba bị coi là người phá vỡ hạnh phúc của người khác.

Thường thì người thứ ba vẫn xuất hiện khi hai người có một khoảng trống không làm sao bù đắp nổi.

Khi người thứ ba đủ mạnh sẽ khiến một trong hai người kia trở thành “cựu người yêu”.

Nhưng đôi khi, người thứ ba chỉ là một cơn say nắng.

Hoặc người thứ ba chỉ đến trong thời điểm đó, rồi ra đi.

Hầu như cảm giác của mọi người về người thứ ba vẫn luôn là ác cảm.

Bởi họ đến để phá vỡ những niềm tin về hạnh phúc vững bền.

Vậy có khi nào người thứ ba sẽ trở thành tác nhân khiến hai người kia sẽ yêu nhau hơn?

Ví dụ: Người thứ ba đến với một trong hai người kia nhưng là để đắp điểm cho khoảng trống trong ai đó?

Ví dụ khi bạn với người yêu của bạn đang trực trực và người thứ ba xuất hiện. Anh ta (hoặc cô ta) không tìm cách phá vỡ tình yêu của bạn mà chỉ làm một người sẻ chia?

Tôi biết có những người thứ ba như vậy.

Cô ta đến với anh ấy khi chuyện tình yêu của anh ấy đang có trực trực.

Không phải để chiếm vị trí nào đó trong trái tim anh kia.

Mà chỉ đơn giản, để sẻ chia.

Để trái tim đang tổn thương kia một niềm tin nữa.

Như truyện thần thoại, cổ tích vậy.

Đã có một thời, tôi tin vào những cơn say nắng sẽ khiến hai người đang yêu nhau sẽ yêu nhau hơn nữa.

Kiểu như gia vị cuộc đời.

Để thấy có lỗi với nhau và gắng sức yêu nhau nhiều hơn nữa.

Người thứ ba.

Bạn sẽ nói gì nếu như bạn biết người yêu của bạn có người thứ ba? Mà người này khiến người yêu bạn yêu bạn nhiều hơn?

Tình yêu vốn dĩ là sự sở hữu và ích kỷ. Chắc chắn, chẳng ai muốn người yêu mình có một ai đó khác. Cho dù sau này, cô ta (anh ta) sẽ yêu bạn nhiều hơn. Nhưng cuộc đời lại không dễ thế, hầu như ai đó đều có người thứ ba.

Có đôi khi, người thứ ba ấy chỉ là thoáng qua trong suy nghĩ. Đòi hỏi về một sự chung thủy đến tận cùng nhau là hoang tưởng.

Người thứ ba. Bạn muốn làm người thứ ba không?

Có lẽ sẽ chẳng ai muốn làm người thứ ba. Nhưng cuộc đời không dễ thế. Đôi khi, ta cũng trở thành người thứ ba một cách vô thức. Tôi cũng biết những người như thế. Họ không muốn làm người thứ ba. Nhưng rồi tình yêu đúng là thứ không có mắt. Họ vô tình trở thành người thứ ba.

Làm người thứ ba khổ hay sướng?

Ai cũng nghĩ là khổ. Quả đúng, là khổ. Vì tình yêu vốn dĩ không chấp nhận số lẻ. Nhưng một khi bạn coi hạnh phúc của bạn là người bạn yêu cảm thấy hạnh phúc thì khi bạn làm người thứ ba, bạn sẽ hạnh phúc.

365 nỗi nhớ.

Nỗi nhớ của người thứ ba thường rất đau.

Vì nỗi nhớ đó không bật thành tiếng gọi được.

Nhất là khi người thứ ba không muốn mình phá vỡ tình yêu của người khác.

Ngày xưa, tôi cũng đã từng như vậy.

Yêu một người đã có chồng.

Ngày ấy, con đường từ nhà chồng cô ấy về nhà tôi đã trở thành con đường đau khổ.

Sau này, khi nghe bài hát “Tại sao yêu nhau không đến được với nhau...” tôi lại rùng mình.

Thậm chí, mỗi khi đi lại con đường đó, tôi còn thấy đau nhói. Dù tình cảm với cô ấy đã không còn.

Yêu một người không thuộc về mình.

Nếu ai đó đang yêu một mối tình như vậy, liệu có khi nào cảm thấy chong chơi?

Cuộc sống sẽ đẹp hơn nếu...

Người trẻ, những người trẻ nhiệt huyết, đều hừng hực trong lòng xiết bao khát vọng. Ghét cái xấu. Căm thù kẻ chơi xấu. Muốn xả thân đóng góp điều gì đó cho xã hội – đất nước... Đại loại là hừng hực lửa. Song họ luôn quên một điều. Một điều cực đơn giản: CUỘC SỐNG ĐẸP HAY XẤU BẮT ĐẦU TỪ CHÍNH HỌ.

Bạn có ngạc nhiên không nếu biết 19 điều nhỏ bé thể hiện lòng yêu nước trong cuốn sách của người Philippines là “Tôn trọng luật pháp và tuân thủ luật pháp”, là “Giúp đỡ mọi người xung quanh”, là “Luôn nói những điều tích cực về đất nước mỗi khi có dịp...” (*Tuổi Trẻ Cuối Tuần*, 20/10/2007).

Bạn có ngạc nhiên không nếu biết rằng ĐỜI THAY ĐỔI KHI TA THAY ĐỔI?

Chắc hẳn chẳng mấy ngạc nhiên.

Vậy sao bạn cứ muốn làm một anh hùng? Cuộc đời không có nhiều CUỘC CHIẾN để bạn được vinh danh anh hùng đâu.

Bạn đang đấu tranh đòi tiêu diệt cái xấu và chính bạn bằng cách này hay cách khác tận diệt cái xấu.

Nhưng cái nào là cái xấu? Hay cái đi ngược lại quan điểm của bạn là cái xấu? Hay cái mà số đông người đang bảo là xấu tức là nó xấu? Hay khi một người đủ tầm ảnh hưởng bạn nói với bạn về một điều gì đó và phán quyết nó là xấu thì bạn sẽ tin tưởng tuyệt đối nó là cái xấu?

Bạn đang dùng cách gì để tiêu diệt cái xấu? Một cách mạnh mẽ, quyết liệt và mang tính tận diệt (ném đá, chửi rủa, lên án, la ó đòi xử bắn...)? Liệu cách làm của bạn có phải là một cách dùng cái xấu để tận diệt cái xấu?

Như ghế và ghế điện. Cùng một công dụng để ngồi. Nhưng bạn đang ngồi trên ghế điện hay ngồi trên ghế?

Như bắn chết một tên cướp là anh hùng nhưng tên cướp bắn người thì là tên cướp?

Chúng ta ai cũng có lý lẽ của mình.

Những lý lẽ trái chiều nhau tạo thành những mâu thuẫn. Và kẻ mạnh hơn là kẻ đoạt được chân lý. Kẻ yếu là kẻ sai, kẻ xấu.

Vậy thì người trẻ ơi, sao không làm cuộc sống này dễ thở hơn trước khi thành đẹp đẽ.

Bằng cách hãy đừng phân biệt cực đoan hai màu trắng – đen.

Vì cuộc sống đâu chỉ có hai màu ấy?

Bằng cách đừng bảo vệ lý lẽ của mình mà hạ lý lẽ của người khác xuống.

Bằng cách sống chung với khác biệt, tôn trọng sự khác biệt của nhau.

Bằng cách hãy trở thành một người tốt trước nhất nếu muốn cuộc đời này có nhiều người tốt.

Bằng cách yêu người để cuộc đời thêm một yêu thương từ chính bạn.

Đấy, nó chỉ đơn giản như vậy thôi.

Sao cứ phải xoắn tít mãi thế?

Ừ, là vì ta trẻ.

Vì ta chưa thấu đáo.

Vì lửa trong ta mạnh quá!

Lửa để dẫn đường chứ lửa bùng để thiêu chết những người xung quanh.

Hương Đầu Mùa một thuở

Lang thang bằng Google với từ khóa “Hương Đầu Mùa”, tôi gặp lại tôi thời đầu mùa trong leo lẻo ấy. Những ngày xưa thân ái, những người xưa tha thiết!

Sếp gọi điện hỏi: Tú nhớ hội bút Hương Đầu Mùa ngày xưa có ai tên là Nguyễn Việt Hưng không? Tôi cố nhớ mà không thể nhớ nổi. Bèn bảo: Để em Google kiểm tra xem.

Cứ lang thang suốt 19.800 kết quả tìm kiếm của từ khóa này, tôi gặp lại đủ những hỉ nộ ái ố của những bạn đọc từng yêu hội bút của chúng tôi một thời. Ra đời năm 1992, sau ngày ra đời Hoa Học Trò, hội bút thời kỳ đầu với chị Hoa (Trang Hạ) làm bút trưởng. Bút phó là chị Mai (Phương Mai). Với ba tác phẩm đăng báo sẽ trở thành thành viên hội bút Hương Đầu Mùa, những cây bút nổi tiếng ngày ấy có thể kể như Dương Huyền Phương, Đắc Ta Nhãng, Nguyễn Vĩnh Tiến, Lê Thu Thủy, Phong Điệp, Dương Thụy, Phan Hồn Nhiên, Hoàng Dạ Thi, Nguyễn Thị Châu Giang, Tháng Giêng, Khánh Hạ, Hoàng Xuân Quý, Hoàng Phương, Phạm Thị Thu Thủy, Phạm Hữu Quang, Bản Cô Nương Trắng Tròn... Tôi thời đó mê mẩn những cây bút ấy. Đã từng nhầm một cô gái trên quán Đình là Phương Mai. Đã từng đuổi theo xe Trang Hạ làm quen. Đã từng háo hức chờ đợi *Tôi và Đắc Ta Nhãng* của Đặng Thiệu Quang, đã từng mơ ước đến một ngày được tham gia Hội bút Hương Đầu Mùa. Cái thời cứ sáng thứ Năm lại chạy đi mua báo xem có bài mình không?

Thế rồi, năm 1994, tôi cũng đạt được ước mơ ấy sau vài bài đăng. Được đi họp Hội Bút vào mỗi sáng Chủ Nhật đầu tiên của tháng ở số 5 Hòa Mã.

Được ngồi bên những cây bút đình đám một thời. Những tưởng đó là khoảng thời gian đẹp nhất mà tôi có.

Tôi nhớ, những năm 1995, 1996, những chuyến đi chơi xa với Hội Bút. Nhớ nhất chuyến đi Tam Đảo. Chúng tôi, lứa thế hệ thứ hai của Hội Bút gồm tôi, Nguyễn Phan Hưng, Đỗ Hoàng Ngọc Anh, Chu Minh Vũ, Chu Minh Khôi, Lê Thanh Lương, Phạm Trung Kiên, Phan Thúy Thảo, Dương Nữ Khánh Tương, Chu Thu Hằng, Nguyễn Hương, Phạm Thu Thủy, Nguyễn Tiến Đạt, Nguyễn Hoàng Long... Cho đến tận bây giờ, tôi vẫn còn nguyên cảm giác đêm Tam Đảo. Nhìn những ánh đèn phía thị xã dưới chân núi như một biển sao. Đẹp đến ám ảnh. Guitare bập bùng đêm lửa trại. Ngày ấy, tôi, Phan Hưng, Ngọc Anh, Phạm Thị Thuy Thủy (Thủy Tểu), Phương Mai... lấy màn của nhà nghỉ trùm đầu đi nhát ma chị Diệu Linh và mấy cô gái mong manh dễ vỡ trong Hội Bút. Ngày ấy, trong trẻo lạ thường. Rồi những chuyến đi giao lưu trường Năng khiếu Sơn Dương, về Ninh Bình, đi Cát Bà...

Ngày ấy, mỗi hôm đến lớp, thầy giáo dạy tiếng Anh của tụi tôi khi đó, thầy Hanh, lại mang vào cho tôi từng xấp thư bạn đọc yêu quý. Thầy Huân dạy Văn, thầy Lĩnh dạy Lý của trường Trần Phú khi ấy rất yêu quý tôi nên thường luân phiên nhau đem thư vào lớp cho tôi.

Năm 1996, kỷ niệm 5 năm báo Hoa và 4 năm Hội Bút, một cuộc bỏ phiếu bầu “ban lãnh đạo” mới cho Hội Bút. Tôi và Phan Hưng đồng số phiếu được bầu làm bút trưởng. Thay thế chị Trang Hạ và Phương Mai (khi ấy bắt đầu làm biên tập viên cho báo). Phan Hưng được chỉ định làm bút trưởng. Tôi lãnh trách nhiệm làm bút phó.

Năm này, Hoa Học Trò cũng bắt đầu rục rịch thay đổi. Từ một tờ báo thuần chất văn thơ, chúng tôi bắt đầu tập tọng viết báo. Phan Hưng là người phản đối gay gắt chuyện làm báo mặc dù trước đó, tôi và anh rất thân nhau. Sau đó là thời MTV bắt đầu đổ bộ vào Việt Nam làm nên những cái tên như Diễm Quỳnh, Anh Tuấn. Đó là thời Internet bắt đầu le lói khởi phát. So với

những tờ báo cùng độ tuổi (và cả phần đông những báo người lớn khi ấy) Hoa Học Trò là tờ báo đầu tiên khai thác Internet. (Về sau, VTV2 của chị Nhật Hoa đã làm nguyên một chương trình về nhóm Chuyên Động Khám Phá của chúng tôi – chuyên mục khai thác bài từ Internet với những cây bút nổi tiếng không kém Hương Đầu Mùa như Vịt Búp (Hoàng Anh Tú), Rệp Điện Tử (Kim Anh), Gấu Bông (Ngọc Anh), Ma Trơi (Nguyễn Anh Tuấn), Me Xào (Vũ Thanh Thủy), Hải Cầu Trắng (Đặng Lưu Hải, Đặng Lưu Hà), Xoăn Girl (Nguyễn Lê Trang), Khủng Long Bé (Quỳnh Nga – Bé Pink),...

Tôi còn nhớ một buổi tối, chị Trang Hạ, Hoàng Xuân Quý, Đàm Hương Sâm, Hoàng Phương... (toàn các cựu trào) ngồi bàn với nhau về hướng đi của Hội Bút. Chúng tôi cùng đồng quan điểm về sự thay đổi. Những cây bút như Chu Minh Vũ, Kim Ngọc Minh, Hoàng Thư Trang, Đỗ Hoàng Ngọc Anh... đồng loạt đi theo tôi ra xây dựng chuyên mục mới. Vẫn viết truyện, làm thơ nhưng đã bắt đầu nghiêng sang phục vụ báo chí. Loạt truyện ma của tôi ra đời bắt đầu từ ước muốn có nhiều độc giả đọc báo hơn. Đó là thời mà chúng tôi từ già văn chương theo sở thích để đến với văn chương phục vụ số đông. Chúng tôi thành công với lựa chọn ấy.

Trở lại thời trong trào, hội bút. Những sáng chủ nhật đầu tiên của tháng, chúng tôi đi họp Hội bút. Đó là những buổi sáng dễ thương. Nơi tôi có thể gặp những người bạn – những người một thời tôi chỉ thầm ngưỡng mộ họ trên báo. Giờ đây có thể ngồi với nhau, đàm đạo, nói chuyện thơ văn và lãng mạn.

Tôi nhớ những ngày đi học trường Đại học Ngoại Ngữ trên Thanh Xuân. Ngày nào cũng tạt qua nhà Phan Hưng trọ để hai anh em gảy đàn hát hò và nói chuyện sáng tác. Ngọc Anh cũng hay đi với tôi. Và sau này, Ngọc Anh trở thành đệ tử chân truyền của tôi trong sáng tác, làm báo.

Tôi vẫn nhớ ngày tôi dỡ tan một truyện ngắn của chị Trang Hạ ra để tìm kiếm cách viết. Đó là thời tôi viết mãi mà không được đăng. Tôi từng tuyên bố tôi thần tượng chị. Về sau này, chị em thi thoảng vẫn gặp nhau cho đến

khi chị sang báo Tiền Phong làm. May nhờ có blog tôi với chị mới liên lạc lại được.

Có một dạo đi họp báo, đến nửa khán phòng phóng viên Văn Hóa Văn Nghệ là những người tôi quen. Vì họ cũng đều là các cây bút Hương Đầu Mùa một thuở. Là chị Phong Điệp, Bình Nguyên Trang, Lê Thu Thủy, Phạm Hữu Quang, Nguyễn Hoàng Long, Dương Bình Nguyên, Chu Minh Vũ... Sau này, tôi không đi họp báo nữa nên không biết bây giờ thế nào.

Vậy mà đã 10 năm Hội Bút tan rã. Sự tan rã mà có vài người nói là do lỗi từ tôi. Tôi chẳng buồn vì điều đó. Nó cũng như một cuộc thay đổi đương nhiên. Những bút nhóm của một thời như Hương Đầu Mùa, Vòm Me Xanh, Gia Đình Áo Trắng, Gia đình Phượng Hồng, Hoa Cát, Tây Đô... giờ cũng chẳng còn. Vòm Me Xanh cũng oặt ẹo (tôi cũng là thành viên của bút nhóm này với bút danh Me Ngổ – Hoài An Dương – như rất nhiều cây bút ngày xưa có tên trong cả hai bút nhóm lớn nhất ấy).

Tôi không buồn và cũng chẳng tiếc nuối sự ra đi ấy. Là bởi vì chúng tôi đã lớn. Hương Đầu Mùa đã thành Quả Ngọt. Thế hệ kế tiếp không đặt nặng vấn đề thơ văn. Như Kim Ngọc Minh, Hoàng Thư Trang, Chu Minh Vũ... là những thành viên cuối cùng của Hội Bút. Họ không còn lãng mạn và thiếu thực tế như các lớp đi trước. Họ lựa chọn cách xuất hiện khác. Và đương nhiên, hội bút dù không do tôi làm bút phó thì nó cũng tan đi như lẽ đời phải thế.

Những độc giả yêu mến Hương Đầu Mùa thuở xưa giờ ai cũng đã có gia đình. Tin không, khi đọc web trẻ thơ (tôi cũng như nhiều ông bố khác vẫn lén lút vào trang này để xem các bà mẹ đang bàn với nhau cách hành hạ chồng để biết đường chống trả), bao nhiêu bà mẹ nhắc đến tên chúng tôi với niềm tiếc nuối vô hạn.

Một thời như thế, đở lửa!

Tôi vẫn giữ chiếc thẻ Hội Bút Hương Đầu Mùa để sau này khoe với Pi.

In love we trust

Tình yêu có thể chết không? Sẽ có nhiều người bảo nó có thể chết. Thậm chí họ còn có thể chứng minh, kể lại, các kiểu chết của tình yêu. Tôi cũng đã từng nghĩ như vậy. Đã từng nghĩ như vậy!

Thế mới có một dạo, tôi yêu bài hát của cậu bạn tôi: “Khi tình yêu đã chết trong em/ Tâm hồn tôi đen tối như đêm/ Người yêu ơi đã xa rồi/ Bài tình ca ta hát hôm nào...”. Những buổi chiều muộn bên Hồ Gươm, mấy thằng ngồi ôm đàn hát nghêu ngao bài hát này. Đến bây giờ, còn ẩm ướt cả khóe mắt khi nghĩ về.

Tình yêu có thể chết bằng nhiều cách.

Chết vì nó không đủ dung lượng niềm tin cần thiết để sống.

Chết vì nó không đủ cân lượng cảm xúc cần thiết để tồn tại.

Tệ hơn cả, nó cũng có thể chết bất đắc kỳ tử kiểu sớm mai tỉnh giấc, chợt thấy lòng nhẹ bẫng. Thấy lòng thanh thản đến lạ kỳ. Cảm như vừa gột bỏ đi một điều gì đó trong tim mình. Nghĩ mãi rồi sẽ nhận ra, ô hay, tình yêu hôm qua còn làm mình vật vã, sớm nay bỗng biến mất như một làn khói. Biến mất như một làn khói.

Chết cũng có khi vì nhận ra cả hai đã đi đến ngõ cụt cuối cùng. Kiểu điểm tận cùng của tình yêu.

Rồi cũng có khi, trái tim ấy bỗng rung lên khi gặp một ai đó, để chợt nhận ra, đã từ lâu, mình hết yêu bạn tình của mình, tất cả chỉ là thói quen, và bây giờ mới thực sự là tình yêu của mình, người này mới thực là của mình.

Cũng lại có những tình yêu chết vì nó đã bi thương nặng quá! Những tổn thương liên tiếp khiến nó không trụ lại được. Và chết. Chết như cách dứt bỏ.

Thậm chí, có nhiều tình yêu chưa kịp bám rễ vào đời nhau thì đã bị bão búng gốc.

Tệ hơn, có khi chưa phải là tình yêu, đó mới chỉ là một cảm xúc nhất thời, vậy mà cũng đã chết.

Khi tình yêu chết đi.

May mắn thì cả hai bên chết cùng thời điểm nên nỗi buồn chia đôi.

Thường thì chỉ có một người thấy được tình yêu chết. Người còn lại đương nhiên, chết đứng vì người kia quyết định ra đi.

Nên mới sinh ra những bi kịch tình yêu.

Nên có một thời tôi mới yêu thích bài hát của cậu bạn tôi sáng tác khi cậu ta thất tình.

Nên có một thời tôi sợ những câu chia tay. Tôi vẫn muốn (và chọn cách) biến mất khi tình yêu gục chết. Mặc dù sau này trưởng thành hơn mới biết rằng biến mất là cách độc ác nhất trong số những cách để chia tay với ai đó.

Tôi cũng như nhiều người vẫn nghĩ, tình yêu có thể chết đi.

Vì phạm vật gì có sinh ắt có tử.

Vì cuộc đời này tự nhiên là rất mong manh.

Vì cảm xúc tự nhiên là rất mong manh.

Vì tình yêu vốn là hữu hạn.

Nhưng bây giờ tôi đã nghĩ khác.

Nghĩ khác đi chứ không phải coi nó là chân lý mới.

Chân lý chỉ dành cho kẻ mạnh.

Chân lý được định đoạt theo số đông.

Chân lý là cái thứ có lý để người ta áp đặt nhau có lý.

Tôi chỉ nói, tôi nghĩ khác đi cho riêng tôi và cho những ai cũng nghĩ như tôi.

Tôi nghĩ: Tình yêu không bao giờ chết đi.

Cái chết đi không phải là tình yêu.

Cái chết đi chỉ là cảm xúc.

Cái chết đi chỉ là một mối quan hệ đã chết đi (một phần hay nhiều phần hoặc toàn phần tùy theo hai con người đó muốn sau chia tay mối quan hệ đó sẽ thế nào.)

Còn tình yêu.

Tình yêu thì không chết đi.

Không bao giờ chết đi.

Nó chỉ dừng lại.

Nó chỉ tạm thời dừng lại ở một mốc thời gian cụ thể.

Như người ta ngủ.

Như đóng băng.

Như đóng cánh cửa căn phòng đó lại.

Vậy thôi!

Vì người ta đã từng đến với nhau.

Đến với nhau.

Gieo xuống đời nhau.

Này tên, này tuổi, này màu mắt, mái tóc, đôi tay, cái môi, da thịt...

Này thói quen, sở thích, giọng nói, hơi thở...

Này tính xấu, ưu điểm, tâm hồn, suy nghĩ...

Này những mớ lần đầu cầm tay, lần đầu hẹn hò, lần đầu đi ăn, lần đầu chạm môi, lần đầu gọi điện, lần đầu cãi vã, lần đầu have sex...

Những hạt mầm ấy tùy theo thời gian và cảm xúc mà nó đã thành chồi non, thành cây, thậm chí với nhiều mối tình nó được coi là đại cổ thụ.

Nguyên một vườn được gọi là VƯỜN KÝ ỨC.

Cái vườn ấy có mất đi không?

Có xóa trắng được khoảng ký ức nào trong đời mình được không?

Tôi đồn rằng chẳng ai làm được điều đó đâu.

Vậy thì tình yêu ấy chết đi, giả dụ thế, thì vườn ký ức kia, liệu có phải là đã chết theo?

Tình yêu không chết đi được. (Dù trên thực tế, nhiều người muốn và sẵn sàng mua cả tạ thuốc bả chuột để giết chết tình yêu cũ của mình bởi tình yêu ấy đã làm hỏng cả một phần đời của họ.)

Nó không chết đi được đâu, tình yêu ấy, không thể giết chết được nó.

Dù bạn chơi trò ghép đè lên tình yêu cũ bằng một tình yêu mới.

Cái trò “bánh gối” ấy chỉ lừa mị cảm xúc bạn nhất thời mà thôi.

Vậy tình yêu đó cứ sống mãi vậy sao?

Chưa chắc!

Nó sống mãi với mốc thời gian bạn đã có nó mà thôi.

Nó giống như vết sẹo trên tay bạn.

Nó giống như vết chàm trên thân thể bạn.

Bạn chỉ có thể quay lưng lại với nó.

Chứ bạn không thể đá văng nó ra khỏi chuỗi thời gian bạn đã sống.

Tình yêu không thể chết nhưng nó có thể cũng chẳng sống tiếp được khi bạn đã bước qua nó, hoặc tệ hơn, quay lưng lại với nó.

Bước qua nó.

Bằng sự trọn vẹn cho ngày hôm nay.

Bằng sự khát khao và đầy hy vọng ở ngày mai.

Thì tình yêu ấy, tình yêu đã hết hạn sử dụng ấy, sẽ nằm lại (và mờ nhạt dần) trong ký ức của bạn.

Vậy tức là nó đã đóng băng.

Nó đã ngủ một giấc dài thật dài.

Nó đã không còn cục cựa nổi nữa.

Chứ không phải nó đã chết.

Cũng như với nhiều người, vết chàm trên thân thể theo thời gian biến mất.

Cũng như với nhiều người, vết sẹo tiêm phòng ngày thơ bé theo thời gian cũng biến mất.

Biến mất với mắt thường nhìn vào song với cảm xúc, trực tọa độ cảm xúc, vết sẹo ấy, vết chàm ấy vẫn có mặt.

Một khi đã hiểu ra điều này, lòng bạn sẽ cảm thấy rất nhẹ nhàng.

Liệu có phải do tôi luôn chọn cách nhìn quá khứ bằng con mắt bao dung nhất nên mới nhận thấy điều đó không?

Liệu có phải vì tôi là người luôn trân trọng từng mảnh vụn ký ức nên mới thấy ra điều đó không?

Tôi không biết.

Tôi thực sự không biết đâu.

Chỉ biết rằng, tôi tin tình yêu không chết bao giờ.

Để tin rằng ai đã yêu, đang yêu đều sẽ trân trọng tình yêu của mình.

Bởi nó không chết nên nếu không trân trọng đủ, ngày nào đó, nó đi qua rồi nhưng vẫn sẽ làm đau đớn bạn.

Bởi dù giỏi giang cỡ nào, biển ảo ra sao thì bạn cũng sẽ không bao giờ chạy trốn khỏi chính bản thân mình.

Không ai có thể chạy trốn khỏi bản thân mình được.

Không – một – ai!

Đầu tuần, viết một bài về tình yêu đều nhớ và ghi lại những ngày đã qua!

Nhan đề bài viết là tên một bộ phim rất hay vừa xem chiều Chủ Nhật. Phim của đạo diễn Vương Tiểu Soái (TQ) – tác giả của Xe Đạp Bắc Kinh. Bộ phim này (IN LOVE WE TRUST) đoạt giải Gấu Bạc dành cho biên kịch xuất sắc trong Liên hoan phim Berlin vừa rồi. Bộ phim kể về một người mẹ vượt qua các rào cản đạo đức để cứu con mình – đứa con năm tuổi bị bệnh bạch cầu. Bà mẹ Mai Trú cùng ông bố Tiêu Lộ đã ly dị bốn năm. Cả hai đều có gia đình riêng sau đó. Vì Hào Hào – con gái chung của họ bị bệnh, cần phải lấy tủy của anh, chị em ruột thì mới cứu được nên Mai Trú quyết định phải sinh thêm đứa thứ hai với người chồng cũ là Tiêu Lộ. Bi kịch đón đầu cho cả bốn người: Mai Trú, Lão Tạ (chồng mới của Mai Trú), Tiêu Lộ, Đồng Phàm (vợ mới của Tiêu Lộ). Xem mới thấy sự hy sinh kinh khủng đến thế nào của một người mẹ. Xem để thấy rằng sự trung thực luôn làm cho người ta rơi nước mắt. Nhìn poster phim cứ tưởng phim sex nhưng trừ vài cảnh nóng bắt buộc theo diễn biến của phim ra thì đây quả là một phim đáng để xem lại cả chục lần như Xe Đạp Bắc Kinh của Vương Tiểu Soái (cũng đoạt Gấu Bạc trong Liên hoan phim Berlin trước đây).

Xa tận chân trời, gần ngay trước mặt

“Những xa xưa tuyệt vời, chỉ dành cho ai sống xa hiện tại. Niềm vui đã có trong tay. Còn tìm đâu mãi mãi.” (Một Tình Yêu – Đức Huy).

Một vài thất vọng sẽ khiến ta chép miệng luyến nhớ xa xưa. Phải ngày xưa ấy, mình oanh oanh lăm lăm biết bao nhiêu. Phải ngày xưa ấy, mình thật thế này, mình thật thế kia...

Một vài tủi thân sẽ khiến ta nhìn đằng đông thấy tên A bỏ ta một quãng đường xa lắc. Nhìn đằng Tây thấy tên B sao mà hạnh phúc và sung sướng hơn ta. Rồi tủi thân chùng chất tủi thân.

Một vài buồn chán sẽ khiến ta chép miệng nói giá như thế này, giá như thế khác.

Rồi cứ mãi mê so sánh ta với thiên hạ.

Rồi cứ tần ngần tần ngần nhưng nhớ thuở xa xưa.

Tôi biết có nhiều người như thế!

Chính tôi cũng đã có thời như thế!

Và cả bây giờ, có đôi lúc, cái ghen tị làm tôi thở dài.

Hạnh phúc là gì?

Người ta có nhiều cách để định nghĩa cho hạnh phúc.

Tôi chỉ có cách đơn giản. Tự hỏi mình: Có vui không? Nếu vui tức là điều đó làm cho tôi hạnh phúc.

Vậy thôi!

Vậy thì có gì tôi cứ đi kiếm tìm chuẩn mực hạnh phúc của người khác để làm khó cho mình?

Họ có một công việc tiền tỉ, tôi có một đam mê đeo đuổi.

Họ có nhà đẹp tôi có ngôi nhà lúc nào cũng ríu rít tiếng “Bố ơi, Pi yêu bố lắm!”

Họ có xe ô tô, tôi có Vespa pành pành về đến sân nhà, trên tầng tư đã nghe giọng em Cún: A, bác Tú về!

Họ có vợ đẹp như người mẫu, chân dài đến nách, tôi có vợ béo đem lạnh thế này ôm ấm phải biết, chân ngắn hơn chân tôi nên đuổi không kịp tôi.

Và dám chắc, họ sẽ không có Pi Nhặng được nhiều người yêu thương thế này đâu.

Nói thế chẳng hóa ra tôi đang AQ tự thỏa mãn với những gì mình có kiểu củ chuối: Ta về ta tắm ao ta/ Dù trong dù đục ao nhà vẫn hơn chẳng?

Không!

Tôi không có sự tự hào quá thái ấy!

Tôi chỉ có những giới hạn hạnh phúc mà tôi xứng đáng có được.

Đó là một công việc thu nhập bằng đúng những gì tôi cống hiến, bằng đúng những gì năng lực tôi có được. Khi nào năng lực thực tế của tôi cỡ Bill Gates, tôi sẽ đòi lương triệu đô. Còn tôi bây giờ, chỉ là tôi. Lương tính triệu đồng. Thì sao cứ muốn tiền tỉ khi mà khả năng của tôi chỉ đến thế?

Đó là một gia đình nhỏ ấm áp được mua bằng chính mồ hôi công sức của hai vợ chồng chứ không nhờ cha mẹ để lại.

Đó là bản thân tôi stress vì công việc chứ không bao giờ bị stress vì cuộc sống hôn nhân hay vì những con người tôi đã tin cậy.

Tôi có đúng bằng những gì tôi đang sở hữu.

Thậm chí, còn có những điều may mắn hơn.

Xa tận chân trời, gần ngay trước mặt.

Tôi biết tôi là ai, tôi thế nào.

Đủ để kiêu hãnh với những điều đã đạt được chứ không kiêu ngạo.

Đủ để hiểu và trân trọng những gì đang có chứ không hậm hực với những điều chưa có.

Đủ để tiếp tục phấn đấu đạt thêm những mức level cao hơn level hiện tại chứ không phải thấy level xa tít mà chùn bước, thấy level thấp hơn mình mà ngông nghênh.

Và con trai của bố!

Trước khi đòi hỏi ai đó phải làm điều gì cho mình, hãy hỏi bản thân mình đã làm điều gì cho họ trước.

Trước khi đòi một quyền lợi, hãy hỏi xem trách nhiệm của mình đã tới đâu?

Quyền lực càng cao trách nhiệm càng lớn (Spider Man).

Khi làm một công việc gì đó, hãy tìm kiếm kết quả tốt nhất có thể thay vì nghĩ về tiền bạc có được, danh vị có được. Vì tiền bạc và danh vị là cái đến sau chứ không phải động cơ thúc đẩy công việc.

Và bài viết này, dành cho con, cho mai sau. Một hôm con mơ mộng và ảo tưởng hãy đọc lại.

Tiệc công yêu

Có những người tiếc công yêu đã sáu, bảy năm nên không dám bỏ để rồi ôm ấp mối tình nhạt hơn nước ốc mà kêu đòi bắt công với ta quá!

Ngày xưa, Phương Mai – đồng nghiệp, bà chị và cũng là chiến hữu nhiều phi vụ đen tối với tôi đã nói trước khi tôi lấy vợ. “Mày phải xác định rõ ràng Tú ạ! Ở đời ngu nhất là ba thứ hôn nhân này. Một: Vì bố mẹ bắt cưới mà cưới. Hai: Vì mang bầu mà phải cưới. Ba: Vì yêu quá lâu mà phải cưới.” May thay, tôi cưới không vì ba lý do đó. Vì cả ba lý do đó, tôi đều thấy sau mỗi cuộc ly dị của những người tôi biết. Nhiều nhất vẫn là lý do thứ ba. Là tiếc công yêu nhau mà lấy nhau.

Tiệc công yêu nhau mà phải cưới nhau. Đã yêu vài ba năm nên không muốn thay đổi, ngại thay đổi. Bao nhiêu đôi đã như vậy?

Tình yêu là một điều kỳ lạ. Nó khác với tình bạn lắm! Tình bạn là quá trình tích lũy nhiều năm còn tình yêu lại là một cảm giác nhất thời. Tình yêu không đến vì người ta đã ở bên nhau quá lâu. Ai đó đã nói lửa gần rơm chỉ là thứ tình gá gẫm. Có những người chơi với nhau cả chục năm là bạn bỗng một hôm lại thấy yêu nhau đó là vì hôm đó, trái tim trúng tên. U mê bao năm một ngày sáng tỏ. Chứ nếu ai đó nói họ chơi với nhau lâu dần biến chuyển thành tình yêu thì thật chẳng tin cho nổi.

Cũng chính vì lẽ đó. Một tình yêu lâu năm mà chưa cưới (trừ lý do học hành, bận chính đáng) thì thường tình yêu đó rất dễ bị mủn đi. Vì tình yêu như một cái cây dễ chết. Chỉ thiếu chăm bón một lúc là nó có thể lăn ra chết

ngay được. Nó khác tình bạn. Tình bạn bị bỏ đói nhưng khi cho ăn, vẫn có thể sống lại. Chứ tình yêu bị bỏ đói sẽ chết ngay. Thế nên, yêu nhau lâu mà không chăm sóc tương xứng, nó sẽ chết. Cái còn lại chỉ là lớp vỏ tình yêu mà thôi.

Có những tình yêu nhạt như nước ốc rồi mà người ta vẫn ôm khư khư nó vì tiếc công yêu từng đó năm. Cũng khó ai có thể từ bỏ nếu như không có một tác động mạnh đến nó. Những tình yêu nhạt như thế vẫn sống chỉ vì có nhiều người phải “bánh gối” mới từ bỏ nó đi. Tức là phải có người thay thế mới đủ dũng khí kết thúc.

Sự thay đổi một thói quen là rất khó đối với những người bản lĩnh kém. Có bao nhiêu người dám bỏ một tình yêu vài năm để đổi lấy một tình yêu vừa tức thì? Chỉ có những người bản lĩnh lắm mới dám làm vậy. Mà trong khi đó, ai cũng nói: Tình yêu không toan tính thiệt hơn. Nhưng đúng là phải toan tính thì mới chọn sự an toàn thay vì quyết định rẽ ngang.

Khi phải quyết định một điều gì đó trong tình yêu, người ta vẫn viện dẫn trái tim để nói song đôi khi, người ta lại cố tình không nghe thấy cũng vì cái sự tiếc công yêu này mà ra. Phải! Tiếc công yêu!

Tim để trên đầu

Khi yêu nào ai dám cho mình là tình tảo? Nếu còn tình tảo thì đã chẳng phải là yêu. Ừ, yêu là tim để trên đầu.

Xưng danh là quân sư từ những ngày bé tí. Tôi thích làm Gia Cát Khổng Minh, thích làm Trí Đa Tinh Ngô Dụng. Ngày bé, đọc Tam Quốc Chí và Thủy Hử, mơ làm hai nhân vật đó. Đến sau này, lớn lên thì làm quân sư cho đám bạn bè. Nhờ tôi mà Khôi ngày ấy cửa đồ Linh. Quân ngày ấy cửa đồ Lan. Minh ngày ấy cửa đồ Hải. Đã từng tưởng mình là quân sư số một. Sau lớn hơn nữa mới hiểu rằng họ yêu nhau chẳng phải là do tôi bày cách. Mà bởi lòng họ đã có nhau. Cách của tôi chỉ là để họ có thêm cơ để đến với nhau nhanh hơn. Chẳng thế sao mà hết ba năm cấp ba tôi vẫn là Tú Cô Đơn không mảnh tình vắt vai dù có trăm phương ngàn kế có thể làm phụ nữ rung động. Những trò lãng mạn thuộc như chỉ tay của mình.

Làm quân sư không chỉ là cung cấp dịch vụ mà còn lo cả phần hậu mãi, chăm sóc khách hàng. Khi chúng nó chưa yêu nhau thì phải tìm cách để chúng nó yêu nhau. Lúc nào nên tặng quà, khi nào nên hôn, buổi nào nên hẹn hò. Chúng yêu nhau rồi thì lại phải chạy theo lo cho tình yêu đó thêm đẹp. Không nhàm chán. Lúc chúng giận nhau lại tìm cách phân xử, khéo léo hòa giải. Nhất nhất làm thân quân sư. Đôi khi cũng chạnh lòng vì khi chúng nó giận nhau, mình thành cứu tinh. Khi nó hòa giải, mình thành... tình tình. Gặm nhấm nỗi cô độc không có ai đi chơi cùng. Thiết tưởng ai đã từng trải qua nghề quân sư hẳn đã hiểu. Hoặc ai đang cô đơn sẽ lại càng hiểu hơn cái cảm giác tối thứ Bảy không có ai bên cạnh. Nó lạnh lẽo. Nó hoang liêu làm sao.

Nghề quân sự còn một cái khổ nữa. Đó là nếu cho một lời khuyên sai có thể sau này sẽ không còn mặt mũi nào nhìn lại thân chủ. Đó là khi mình thấy đối phương của thân chủ mình chuối ỉn. Mình bèn lộ rõ quan điểm của mình. Lên tiếng nói về những cái chuối ỉn đó. Hay thậm chí, khi thân chủ khóc nấc lên vì bị bỏ rơi. Mình bèn phản ứng dữ dội. Lên tiếng chỉ trích đối phương của thân chủ không ra gì. Với hy vọng rằng thân chủ không nên tiếc cái kẻ chuối ỉn đó. Như trường hợp một cô gái có bạn trai là kẻ không ra gì. Chuyên lợi dụng mối quan hệ để làm tốt cho bản thân. Mình lên án hẳn. Mình bảo: Đàn ông thế là hèn. Đại loại nói hẳn không ra gì. Thế mà sau đó, thân chủ của mình lại quay lại với y khiến mình không còn mặt mũi nào nói gì hơn nữa. Ấy gọi là tai nạn nghề nghiệp.

Tai nạn trước đây đối với tôi là cả một vấn đề gây thất vọng kinh người. Tôi thất vọng vì tại sao thân chủ của mình lúc đó lại lên tiếng chửi bới cay nghiệt y đến thế. Mà sau đó lại đã quay lại với nhau. Thất vọng vì đối phương của thân chủ mình củ chuối đến thế sao thân chủ mình vẫn mù quáng mà quay về? Thất vọng còn là vì người ta yêu nhau mà như mù cả lũ vậy.

Sau này tôi càng thấm thía hơn. Có một hồi kiên quyết không quân sự nữa. Nhưng khi bạn bè gặp chuyện, không chia sẻ được thì cũng không cam tâm. Thế là lại giúp. Rồi lại đau khổ vì thất vọng. Tôi rất kém trong khoản chịu đựng nnt hất vọng về con người. Chỉ một chút xíu thất vọng về ai đó mình quý mến, có thể làm cho tôi cả ngày (thậm chí cả tuần, cả tháng hay cả đời) phải rầu rĩ.

Nhưng rồi sau này tôi mới hiểu: Tình yêu thực sự là tìm đế trên đầu. Khi yêu chẳng ai tình tảo cả. Ai cũng như những kẻ mù lòa. Vẫn biết, có kẻ mạnh mẽ, lòng tự trọng cao, tự ái nhiều. Song cũng chẳng ai thoát khỏi những mê chướng khi yêu. Càng yêu sâu sắc bao nhiêu càng mù lòa bấy nhiêu. Cái mù lòa khiến cô gái ấy, chàng trai ấy làm cả những chuyện mà ngày thường họ lên án. Ôi, tình yêu! Nếu có một người yêu tốt, tình yêu đó

khiến đôi trẻ trở nên dễ thương. Còn nếu gặp một người yêu không ra gì, tình yêu đó sẽ hủy diệt đôi trẻ. Thậm chí, họ tự hủy diệt nhau vì yêu. Không phải chỉ là sẵn sàng lấy cái chết để minh chứng tình yêu theo dạng: Em có thể chết vì người em yêu. Song những cái tương tự thì rất nhiều. Đánh mất bản thân mình cũng là một cái chết tương tự như cái chết thể xác. Đánh mất những nguyên tắc bản thân. Đánh mất bạn bè. Đánh mất những thói quen. Đánh mất ký ức. Đánh mất tương lai. Đánh mất cả những thứ thuộc về mình và cả những thứ không thuộc về mình.

Yêu là tim để trên đầu là thế!

Chẳng ai khuyên cản được.

Một tử quân sư thì có đến tử một quân sư đều buông tay.

Tôi đôi khi sợ hãi tình yêu là như thế!

Cây cầu không tay vịn

Tình yêu mà không có lòng tin thì khác nào một cây cầu không tay vịn? Yêu kiểu đó, chên chao và dễ vỡ tim lắm! Tình yêu mà không có lòng tin vào nhau thì đúng là quá mạo hiểm. Phải cỡ nghệ sỹ xiếc mới dám yêu kiểu đó. Thế mà hóa ra, đời còn rất nhiều nghệ sỹ xiếc như thế! Yêu – rất yêu. Còn tin: phải xét!

Tôi đã từng phải kết thúc một tình yêu vừa mới chớm nở chỉ vì phát hiện ra cô gái đó là một nghệ sỹ xiếc. Trước ngày gặp vợ tôi bây giờ, tôi có quen một cô gái. Tất cả mới chỉ bắt đầu bằng sự quý mến không hơn. Nhưng mỗi ngày, cô ấy lại gọi cho tôi không dưới 30 cuộc điện thoại chỉ để hỏi vu vơ kiểu cái này thì thế nào, cái kia thì ra sao? Tôi vốn là kẻ không thích bị kiểm soát. Nhất là khi ấy, với bản tính nghệ sỹ, mơ mộng, tôi giống một con ngựa hoang hơn. Tôi sợ sự kiểm soát ấy. Tôi bỏ trốn. Cho đến mãi sau này, cô ấy vẫn còn hận tôi vì cái cách tôi biến mất khỏi cuộc đời của cô ấy như thế. Cũng có người bạn của tôi lý giải: Nó yêu mà quá mức nên nó muốn nghe giọng mà hàng ngày thôi mà! Khi người ta yêu nhau quá mức sẽ rất dễ khiến người ta làm những việc quái đản như vậy.

Tôi cũng có một câu bạn khá thân. Chúng tôi, hai thằng đàn ông không có bất cứ một triệu chứng, biểu hiện nào để có thể nói là có vấn đề về giới tính với nhau. Thậm chí, chúng tôi cũng ít khi gặp nhau. Nhưng rồi, cô bạn gái của cậu ta đã bắt cậu ấy phải đưa máy cho tôi khi chúng tôi ngồi cà phê với nhau. Để chắc chắn rằng cậu ấy nói đúng. Tôi cũng từng nghĩ: Biết đâu, cậu bạn tôi đã làm mất niềm tin nơi cô bạn gái? Cậu ấy đã từng nói dối cô ta chẳng hạn? Nếu đã không tin nhau sao còn yêu nhau? Tôi luôn tin rằng tình

yêu mà không có lòng tin thì đó chỉ là đam mê nhau, hấp dẫn nhau. Nhưng cậu bạn đó lại lý giải rằng: Vì cô ta quá yêu tao thôi. Chứ mày biết tính tao rồi, tao có bao giờ léng phéng với ai ngoài nó đâu? Tôi tin. Vì cô ấy đúng là mối tình đầu của cậu ta.

Rồi mới đây, tôi cũng được nghe một câu chuyện như thế. Khi cô gái ngồi với bạn gái của cô ta, cậu bạn trai liên tục gọi điện vào máy cô ấy để chắc chắn rằng cô ấy đang ngồi với bạn gái. Tôi đã từng bảo: Yêu kiểu đó thì mệt lắm!

Yêu kiểu đó thì đúng là rất mệt.

Cho đến lúc này, sau 35 năm sống, tôi vẫn khẳng định quan điểm của cá nhân tôi rằng **KHÔNG CÓ TÌNH YÊU NÀO MÀ KHÔNG XÂY DỰNG TRÊN NIỀM TIN CẢ**. Yêu nhau mà không tin nhau thì chắc chắn tình yêu đó không gọi là tình yêu.

Nhưng.

Nhưng vẫn có những người đang yêu mà không tin.

Rất yêu anh nhưng kiên quyết chẳng tin anh.

Vì họ đã từng bị lừa dối.

Vì họ có một lịch sử đốn đau về niềm tin bị đánh cắp.

Vì họ luôn sợ hãi kẻ thù nào cuỗm mất tình yêu của họ. Tạm gọi là ghen.

Vì họ thích kiểm soát cuộc đời của người khác.

Hay vì họ cũng chẳng ý thức được rằng họ đang suy diễn linh tinh về một điều không có thật. Họ không tin vào đối phương mà chỉ tin vào sự suy đoán lảng nhãng của mình.

Vẫn có những tình yêu không niềm tin như vậy.

Và sẽ là bi kịch nếu họ cưới nhau.

Thế nên, tôi luôn cầu trời cho những ai yêu nhau mà không tin nhau thì mãi mãi đừng lấy nhau. Vì có lấy nhau rồi thì cũng bỏ nhau nếu không sửa trị đầu óc mình, củng cố niềm tin của mình.

Giá trị của niềm tin là danh dự, nhân phẩm, đạo đức, con người, lòng tự trọng.

Nếu bạn đã từng bị nghi ngờ khi bạn hoàn toàn trong sạch. Bạn sẽ hiểu cái đau đớn của sự bị nghi ngờ nó thế nào? Bạn sẽ thấy đau nhói ở tim mình nếu một người bạn thân của bạn nghi ngờ bạn. Chắc chắn đấy! Đau lắm! Xót lắm!

Và nếu bạn từng đau, từng xót vì lẽ đó, bạn sẽ hiểu giá trị của niềm tin lớn như thế nào.

Tôi đã từng bảo vợ tôi: Nếu sau này, Pi mà không tin bố nó, chắc chắn, anh sẽ bỏ nhà đi. Anh sẽ không thể sống bên cạnh con khi nó không còn tin bố nó. Sẽ là khủng hoảng vô cùng, với tôi, nếu như con tôi – đời của tôi – không tin cậy nơi bố nó.

Tin.

Tin một người có khó lắm không?

Hay vì tôi luôn sống cả tin nên thấy điều đó là dễ?

Vì quá thật, tôi sống được đến bây giờ là vì tôi luôn tin vào tất cả những gì tôi yêu thương.

Tôi sợ hãi vô cùng nếu như sự yêu thương nào đó của đời tôi làm cho tôi không còn tin tưởng nữa.

May mà không bao giờ điều đó xảy ra.

Như với em ruột tôi, người không bao giờ thích nói thật, luôn nói dối. Đã từng dối gạt tôi, dối gạt bố mẹ tôi không biết bao lần. Triệu lần, tỉ lần, mỗi ngày, mỗi lời. Song tôi vẫn có thể tin tiếp chỉ cần cô ấy hứa. Dù sau đó, cô ấy có tiếp tục lừa dối tôi, thì tôi cũng lại chỉ cần thêm một lời hứa nữa để tin tiếp. Vì đó là ruột thịt của tôi. Vì đó là máu mủ của tôi. Và vì bản thân, trong sâu thẳm con người của tôi còn tình yêu rất lớn với cô ấy. Một tình yêu không định lượng nổi. Và tình yêu thì luôn đi cùng niềm tin. Còn tin là còn yêu và còn yêu là còn tin.

Với vợ con mình cũng vậy. Tôi không bao giờ nghi ngờ cô ấy. Dù cho có thấy cô ấy đi với người khác ngoài đường, tôi vẫn sẽ nghĩ rằng tôi hoa mắt. Tôi luôn tìm mọi cách để biện giải điều đó vì tôi yêu cô ấy. Đơn giản chỉ vậy thôi. Và yêu tức là tin. Còn nếu đã không tin thì tốt nhất nên cắt đứt quan hệ. Vì tình yêu không có niềm tin khác gì cây cầu không tay vịn. Tôi nào phải diễn viên xiếc thăng bằng mà có thể đi qua nổi cây cầu kiều đó? Có thể có lúc ghen tuông mà nói rằng mình nghi ngờ này kia. Song sự nghi ngờ đó chỉ là một suy nghĩ tức thời. Vì nếu nghi ngờ khiến tôi phải để ý thì chắc chắn, tôi sẽ chủ động nói lời chia tay. Bởi tôi cực đoan vô cùng với thứ tình yêu không niềm tin.

Tin vào một ai đó cũng chính là yêu một ai đó.

Nói anh yêu em/ em yêu anh sẽ chỉ khiến trái tim này rung động.

Nói anh tin em/ em tin anh sẽ khiến cuộc đời của họ thuộc về mình.

Điều đó có cần dẫn chứng nào để chứng minh không?

Sự ích kỷ ngu si

Con người ai cũng ích kỷ. Về mặt nào đó, ích kỷ trong mức độ có thể chấp nhận được thì vẫn nên khuyến khích. Chẳng hạn trong tình yêu, ích kỷ là có thật. Ích kỷ không cho phép anh chàng (cô nàng) của mình yêu ai khác ngoài mình. Ích kỷ có mức độ là sự tự bảo vệ quyền lợi chính đáng của mình. Nhưng chỉ có mức độ thôi, chứ khi sự ích kỷ đó gây tổn hại cho người khác thì là sai. Cho dù, nó có lý do chính đáng đến đâu đi nữa.

Trong tình yêu, ai cũng biết, sự ích kỷ có tồn tại. Đó là không muốn bạn gái (bạn trai) mình yêu ai khác ngoài mình. Nếu chỉ thế thôi thì chấp nhận được. Nhưng nếu vì thế mà cấm đoán, kiểm soát, ghen tuông lồng lộn lên; Dùng mọi biện pháp cầm tù đối phương hoặc công kích đối thủ thì rõ ràng, sự ích kỷ đó là bệnh hoạn. Vì tình yêu xây dựng trên niềm tin. Nếu đã không tin nhau thì nên kết thúc tình yêu đó. Vì tình yêu thiếu sự tin tưởng sẽ là sự hành hạ nhau ghê gớm lắm. Hành hạ người mình yêu và hành hạ chính bản thân mình.

Trong tình bạn, ích kỷ khi muốn bạn mình chỉ chơi với mình thân nhất trong cả đám thì được. Vì ai mà chẳng muốn vậy? Nhưng nếu muốn bạn mình chỉ được chơi duy nhất với thôi thì là sai. Làm bạn thân với nhau chứ không phải bạn tù của nhau.

Sống trong một cộng đồng, nghĩ đến bản thân mình trước nhất, yêu bản thân mình trước nhất là đúng. Nhưng nếu chỉ nghĩ đến mình mà phớt lờ kẻ khác, chỉ yêu bản thân mình mà thờ ơ với tất cả thì là sự ích kỷ ngu si.

Không có một tài liệu nào nói người Việt mình ích kỷ hơn các dân tộc khác. Song tôi luôn có cảm giác như vậy trong suốt nhiều năm tôi sống. Đó là những nỗi buồn và thất vọng len lỏi trong sâu thẳm tôi. May mà tôi vẫn cả tin rằng tôi chỉ là mới thấy một bộ phận nhỏ trong 85 triệu dân. Tôi vẫn cả tin vào số còn lại, những người tôi chưa gặp, còn có biết bao người tốt, không ích kỷ đến vậy. Và sự cả tin đó nuôi tôi sống vui vẻ yêu đời cho đến bây giờ.

Đó là những câu chuyện về những người hàng xóm lúc nào cũng chăm chăm tìm cách hơn nhà bên cạnh. Thấy họ mua ti vi, mình phải mua ti vi to hơn. Lấn nhau từng cm đất. Đó là hai người phụ nữ trước thân thiết bao nhiêu, khi cả hai cùng bán phở, họ chửi nhau không ra gì. Họ lấn nhau từng vĩa gạch một. Khách bên này chỉ chạm mũi xe sang vạch vôi ngăn hai bên là bên kia chửi khách khơi khơi. Đó là hàng phở tôi hay ăn bỗng dưng bán thêm nước trà đá mặc dù bên cạnh, hàng xóm của họ đã bán trà đá cả chục năm nay. Đó là hai lần yên xe của tôi bị rạch bởi những người hàng xóm tốt bụng muốn tăng thu nhập cho các bãi giữ xe. Là vì tôi không chịu gửi xe. Là vì xe tôi có thể vượt giữa đường mà không lo trộm cắp. Là vì những lý do rất trời ơi đất hời khác mà tựu trung chỉ là sự ích kỷ muốn bành trướng cái TÔI của họ. Đó cũng lại là những người biết kẻ khác sai nhưng khoanh tay ngó lơ tự nhủ: Nó sai cho nó chết. Nhắc nó làm gì để nó sửa, nó lại hơn mình thì sao?

Ở một vài câu chuyện, ích kỷ thành TRANH SỐNG. Ai cũng cố lấn một tí để hơn người khác một cái đầu xe. Đó chẳng phải là sự phấn đấu vươn lên. Đó là sự ngu si gây ra tình trạng tắc đường chứ chẳng được ích gì. Cuộc sống có bao nhiêu sự tắc đường chỉ vì lòng ích kỷ ngu si, sự TRANH SỐNG ngu muội ấy?

Ở vài câu chuyện khác, sự ích kỷ thành VÔ TÂM, thậm chí ĐỘC ÁC và HÈN HẠ. Yêu bản thân mình mà mặc kệ người khác sống thế nào (chết đi

thì vui hơn). Nhưng lại cố mà bành trướng cái TÔI của mình ra càng to càng tốt. Cái TÔI càng to thì cái ĐẦU càng nhỏ.

Cũng có vài câu chuyện, ích kỷ lại thành sự TỰ HẬU. Không chia sẻ với ai. Chỉ khư khư giữ lại cho mình những tưởng như thế thì người khác không thể vượt qua mình. Cái này vẫn thường thấy ở các công sở. Khi bố tôi bảo: Đừng dạy hết võ, hãy giữ lại vài miếng mà phòng thân. Đây là câu chuyện mèo dạy hổ nhưng giữ lại miếng võ trèo và cuối cùng, thoát khỏi nanh vuốt của Hổ. Truyện cổ tích là vậy. Ai cũng thấy đúng. Ai cũng học theo mèo. Nhưng mèo có khi nào thành CHÚA SƠN LÂM? Ấy vậy mà ai cũng thấy mèo hay mới kỳ lạ. Tôi thì lại không như thế. Thậm chí, trong nhiều mâu thuẫn giữa tôi với bố mình, đây cũng là một điều góp phần tởng đó. Khi bố tôi muốn tôi học theo mèo nhưng tôi lại muốn học theo cây nến Cháy hết mình. Cho hết tất cả. Vì những gì tôi có đâu phải do tôi tự có? Tôi cũng được học từ nhiều người. Vậy thì sao tôi phải ích kỷ giữ ngón nghề riêng cho mình? Tất nhiên, tôi không dạy gì mà truyền thụ cho ai tôi không tin tưởng. Còn với anh em, đồng nghiệp chiến đấu cùng tôi, cứ thử hỏi bất cứ ai trong số họ xem, tôi có khi nào che giấu họ điều gì? Bố tôi vẫn bảo tôi ngu vì điều gì. Nhưng tôi không cảm thấy mình ngu.

Sự ích kỷ ngu si còn thể hiện bằng nhiều những câu chuyện khác nhau mà trong khuôn khổ một bài viết không thể truyền tải hết được. Chỉ có thể điểm mặt gọi tên vài trường hợp. Có thể mọi người đồng ý hay không đồng ý với quan điểm sống của tôi, cách tôi nhìn nhận vấn đề. Nhưng tôi sẽ không ích kỷ mà áp đặt mọi người sẽ phải nghe theo.

Vì cuộc đời đó, có bao lâu, mà sống khư khư như vậy?

Vì nếu bạn CHO ĐI tức là bạn đã NHẬN LẠI ngay từ lúc bạn CHO ĐI chứ không phải chờ đợi quá lâu. Bạn sẽ NHẬN LẠI ngay sự sáng khoái trong bạn. Bạn sẽ NHẬN LẠI ngay sự Thoải Mái trong thâm tâm bạn. Và sau đó, nếu người được cho cảm ơn bạn, bạn sẽ có lời cảm ơn đó như một món quà lớn. Và nếu người được cho biết ơn bạn, bạn sẽ có một tương lai

phía trước một người yêu thương bạn. Vậy thì sao không CHO ĐI để NHẬN LẠI trước hết là chính sự THĂNG HOA một cảm hứng riêng bạn?

Vì nếu bạn sống chia sẻ thì bạn sẽ chẳng bao giờ lo thiếu thốn.

Vì nếu bạn sống vì người thì bạn sẽ chẳng bao giờ lo thiếu người vì mình.

Làm một điều cho một ai đó không phải để chờ đợi ai đó ghi nhận. Mà chính bản thân bạn ghi nhận. Cả những người xung quanh đó cũng ghi nhận. Điều đó cũng là một HẠNH PHÚC.

Tình cũ nhạt rồi

Tình cũ nhạt rồi

Người xưa đã khác

Ngỡ ngẩn nói cười

Lòng đau như cắt

Nhủ lòng: Quên thôi!

Nhủ lòng: Cũ rồi!

Yêu dấu chìm trôi

Mây xám váng đầu

Đôi bàn tay đau

Ký ức cũ nhàu

Hương xưa phai màu

Tình giờ xưa sau

Ngực mình, khoảng trắng

Gió lùa chênh chao

Cà phê nguội đắng

Cả vào chiêm bao...

“Thôi về đi, đường trần đâu có gì? Tóc xanh mấy mùa?”

(Trịnh Công Sơn)

Cũ rồi. Nhạt rồi. Tình xưa chết rồi. Tóc xanh được bấy nhiêu mùa? Thôi, về thôi!

Tình 11 năm ấm đượm nghĩa tử sinh bây giờ nguội lạnh. Nhìn lại còn quay quắt, rưng rưng. Đau đến thắt lòng mỗi khi chạm mặt. Vẫn nói cười mà chỉ như áo quần diêm dúa. Vẫn anh em mà chỉ như kính thừa, kính mển. Vẫn là đó thôi nhưng chỉ còn như vỏ bọc vô hồn. Đôi lời quan tâm nhưng chỉ là sự quan tâm xã giao. Ngọt ngọt khi nhận ra khoảng trống lớn quá tầm mắt.

Có nhiều trạng thái xảy ra khi bạn đối diện với một tình yêu đang chết dần. Một tình yêu mà bạn ngỡ là vĩnh cửu. Nó không phải là tình yêu trai gái. Nó là tình yêu của hai người bạn thân với nhau. Thân đến mức cuộc đời hai người gắn kết lại với nhau. Một phần lớn đời của cuộc đời bạn chứa đựng một phần lớn cuộc đời của người đó. Bạn đã từng nghĩ mình đang làm mọi điều vì người đó. Bạn cũng đã từng nghĩ tình bạn này là vĩnh cửu. Có khi bạn nhắm mắt xuôi tay thì bạn cũng muốn người đó sẽ ở bên bạn (cùng với vợ, chồng, con cái của bạn). Nhưng một ngày, không, là một chuỗi ngày, bạn và người đó cứ nhạt dần, nhạt dần đi. Khoảng cách của hai người

xa dần, xa dần. Xa đến mức bạn cảm thấy người đó thành người quen sơ. Thì bạn sẽ hiểu tâm trạng của tôi lúc này.

Có một cảm giác không hẳn là cảm thấy bị bỏ rơi. Vì nó tồn tại song song với sự bất lực trong bạn. Bạn muốn người đó sẽ vẫn như ngày xưa với bạn nhưng bạn lại nhận ra rằng cuộc sống của hai người đang càng lúc càng khác nhau. Sự quan tâm của hai người đang càng lúc càng khác nhau. Ban đầu, bạn nghĩ rằng vì cả hai đều bận bịu mà thành ra thế. Nhưng rồi những câu chuyện hai người nói với nhau, cứ nhạt nhẽo đi. Và bạn nhận ra rằng, tình cảm giữa hai người đã có vấn đề. Và bạn nỗ lực để lấp đầy khoảng trống giữa hai người. Nhưng bạn cũng nhận ra rằng người kia không hề quan tâm đến việc bạn đang nỗ lực lấp đầy khoảng trống đó thế nào. Bạn sẽ thờ dài chứ? Thở dốc một hơi và thả xuôi hai tay trắng trơn.

Đã có bao nhiêu tình bạn chết đi như vậy?

Nếu đó là tình yêu, cái chết của một tình yêu chỉ đau đớn một lần dù âm ba vọng mãi.

Nhưng nếu đó là tình bạn, một tình bạn sinh tử chi giao thì đau đớn chẳng phải một lần, âm ba vọng chẳng có dư vị ngọt ngào như với tình yêu thuở cũ. Phải vì tình bạn chết thảm khốc hơn tình yêu chết?

Tôi không biết.

Tôi chỉ thấy rằng lòng tôi lại có thêm một khoảng trống nữa. Rộng hoác. Đau đớn. Và ngơ ngác cả một phần trong tôi.

Đau đến không còn cảm giác đau nữa.

Chợt lòng chỉ muốn ngưng lại, nằm lăn ra, lăn công với trí óc.

Muốn ai đó khoét trắng khoang ký ức về tình bạn này.

Để không nhớ nổi một thời đỏ lửa như thế.

Để không còn nhớ nổi có một thời mê mải đến như thế.

Để không còn nhớ nổi mình đã từng sống vì một lý tưởng và niềm tin vĩnh cửu như thế.

Ừ thì vẫn biết, tình bạn nào cũng đòi hỏi cả hai cùng phải lớn lên cùng nhau.

Ừ thì vẫn biết, cuộc đời trăm ngàn ngã rẽ, triệu triệu lối đi.

Ừ thì vẫn biết cuộc đời nhiều thay đổi, tình cảm có nhiều cung bậc khác nhau.

Ừ thì vẫn biết có thể, nơi nào đó của cuộc đi phía trước, chúng ta có thể lại gặp nhau và lại như thuở ban đầu đầy nhiệt huyết.

Ừ, thì vẫn biết là thế. Mà lòng vẫn sao buồn quá!

Lại một thứ Bảy để tưởng nhớ những thứ Bảy xa xưa.

Tách cà phê đã nguội không uống lại được nữa. Tôi giấu vào đó những giọt nước mắt trong tâm tưởng. Nước mắt nóng hổi liệu có làm ấm lại tách cà phê cũ?

Thiên thần bay về trời

Em đã đến đây bất ngờ trong sự hân hoan của cha mẹ. Và em lại đi cũng bất ngờ như vậy. Đau đến thắt lòng. Ừ, THIÊN THẦN, em bay về trời nhé! Dù em chưa rõ hình hài, dù em chỉ đến một chốc, thì mọi người vẫn mãi nhớ em. Nhớ em suốt đời!!!

Em Jerry đến hồi tháng Sáu, 11/7 thì bố mẹ em, cô Hà, chú Tùng mới phát hiện ra. Hôm đi Nha Trang, chú Tùng còn bảo là tập chơi với Pi để sau này biết cách chơi với em Jerry. Vậy mà em đã lại đi. Em bay về trời lúc 23 giờ 45 phút đêm qua. Buồn. Thật sự là cứ rơi nước mắt. Muốn nói bao nhiêu điều với cô Hà và chú Tùng mà chẳng nói được. Ngôn ngữ như bất lực. Jerry năm tuần tuổi.

Cô Hà. Một cô khác cũng tên là Hà. Là con của ông trẻ Út. Ông trẻ Út là em ruột của ông Nội pi. Sinh đôi. Cả hai chỉ ở lại với bố mẹ chưa đầy 24 giờ. Một ngạt và mất ngay sau khi sinh ra. Một nữa thì năm lồng kính chưa đầy một ngày cũng ra đi theo. Chuyện xảy ra cách đây vài tháng. Bố Pi khi đó cũng muốn viết ra lời chia tya. Nhưng ngôn ngữ cũng bất lực.

Bác Chí. Trưởng khoa sản bệnh viện Phụ Sản Hà Nội là bạn thân của anh ruột chú Long Tec – bố anh Phi. Ngày xưa, khi bố vài lần vào bệnh viện chơi với bác Chí, cũng chứng kiến sự ra đi của nhiều thiên thần nhỏ như vậy. Cha mẹ, người thân của thiên thần ấy khóc lăn khóc lóc. Thương lắm!

Theo báo cáo của UNICEF, trung bình một ngày tại Việt Nam có Bảy bà mẹ tử vong khi mang thai và 82 trẻ sơ sinh chết sớm.

Những thiên thần đã tới đây mang đến cho cha mẹ biết bao hân hoan, chờ đón. Để rồi thiên thần lại bay về trời vội vã. Phải chăng vì cuộc sống nhiều

quá những hân hoan và phiền muộn khiến các em sợ hãi? Phải chăng vì thiên thần còn là một đứa trẻ nên đồng đánh đến rồi lại đi? Là gì thì những thiên thần đã tới và cha mẹ luôn nhớ đến các em. Nhớ đến cuối đời.

Một thiên thần đã đến dù chỉ là một khoảng thời gian thật ngắn thì khi ra đi, cha mẹ vẫn ghi nhớ vĩnh viễn. Vì mỗi thiên thần đều được ủ đắp bằng tinh khí của cha, bằng máu thịt của mẹ. Bằng hân hoan của bố, bằng trùi mến của mẹ. Bằng sự chào đón của hai bên nội ngoại. Bằng sự mơ ước của tất cả mọi người. Những thiên thần nhỏ, em vui thì cứ ở lại. Cuộc sống dù có nhiều âu lo và phiền muộn nhưng các em luôn được cha mẹ dùng cả mạng sống của mình để che chở cho em. Những thiên thần nhỏ, em đừng vội vã ra đi như thế. Cha em giấu làm sao được giọt nước mắt? Mẹ em chịu đựng làm sao được sự chia ly? Ông bà nội ngoại đều đã già cả rồi, thời gian còn bao lâu nữa cho sự chờ đợi? Nước mắt nào cũng mặn mòi như nhau. Em khóc chào đời thì cha mẹ cũng khóc chào em. Em đến mang theo nắng. Em đi để lại giông bão. Em, những thiên thần nhỏ sinh ra ở một đất nước nghèo nên cha mẹ nào đủ điều kiện để vô trùng không khí quanh em? Những bà mẹ vùng cao hay những bà mẹ thành thị. Có bà mẹ nào không 9 tháng 10 ngày ấp ủ em? Có bà mẹ nào không rút ruột sinh em? Nước mắt ai cũng mặn. Niềm hân hoan đón em của bà mẹ nào cũng vô giá hết. Nỗi đau đón khi mất em của bà mẹ nào cũng thăm thăm biếc buốt hết. Em đừng đi! Em đừng đi!

Thiên thần, em về trời nhé!

Trên đó mây trắng trời xanh và lồng lộng gió.

Đám mây nào là hình hài em?

Ngọn gió nào là tâm hồn em?

Để mẹ cha ngược mắt nhìn lên mà ngưng khóc. Để thả lên trời cái nhìn trùi mến. Để gửi tới nơi em đến tình yêu của cha mẹ. Một tình yêu vĩnh

hăng.

Rồi một ngày, những người yêu em sẽ thả lên trời những trái bóng bay đủ màu sắc gửi các em. Dù chưa hề biết mặt. Mỗi trái bóng bay là một lời cầu nguyện cho em.

Rồi có một ngày, đất nước sẽ nở hoa. Số thiên thần nhỏ ra đi sẽ không còn nữa. Bà mẹ nào cũngdèu được chăm sóc cẩn thận như nhau. Thiên thần nhỏ nào cũng sẽ ở lại vì đất nước tươi đẹp. Sẽ có nhiều hơn nữa những thiên thần khác thay thế cho những thiên thần cũ đã ra đi. Sẽ yêu gấp nhiều lần để bù đắp cho những mất mát trước đó.

Thiên thần nhỏ, một bài viết dành cho các em. Xin như trái bóng bay được thả lên trời...

Viết cho con

Bán cho tôi một đơn vị hạnh phúc

Một đơn vị hạnh phúc là bao nhiêu?

Là một nụ cười.

Là một ký ức để nhớ lại thấy vui vui.

Là một cuộc lớn lên.

Là một tia nắng sớm mai.

Là một trận gió lúc sang hè.

Là một cái se se rét.

Là một ánh mắt lấp lánh.

Là một cái xiết tay.

Là một cái ôm.

Là một bông hoa lửa nhảy lên từ đồng lửa trại.

Là một mùi hương dạ lan nửa khuya.

Là hương hoa ngọc lan ngoài ban công nhà mình.

Là tiếng cười của con nấp sau cánh cửa lúc cha về.

Là cái vòng tay ôm eo của mẹ.

Là nụ hôn đầu ướt đẫm ký ức.

Là lần đầu hẹn hò.

Là nhiều lắm những cảm xúc góp thành hai tiếng: HẠNH PHÚC.

Trả bao nhiêu để có một đơn vị hạnh phúc?

Như loài bướm thấy rực rỡ kia tách thân mình từ đời sâu bọ.

Như những con thiên thần lao vào lửa để thành tên, thành sự khác biệt làm nên loài mình.

Như khoan đến hàng nghìn mét để có được một mỏ dầu, mỏ than.

Như sàng sảy bao nhiêu cát để có được một sạn vàng.

Như giữa cả tảng đá lớn mới thấy ngọc.

Như 9 tháng 10 ngày sống tăm tối để sau đó mới bừng ánh sáng.

Để có một hạnh phúc, giá phải trả là sự nỗ lực, kiên trì, quyết tâm... nhiều lắm!

Chuyến đi Cát Bà của con là một ví dụ.

Sự vất vả của tàu xe và những chặng đường hun hút để đổi lại là biển xanh cát trắng.

Không! Nếu chỉ là biển xanh và cát trắng thì nó mới chỉ là ngoại thân. Nhất là ý thức của con lúc này chưa rõ rệt. Rồi con sẽ quên đi rằng mình đã có Cát Bà khi con lớn. Cái mà con có được không phải là biển xanh, cát trắng.

Cái mà con có được là hạnh phúc con ạ!

Là ở bên bố mẹ luôn luôn.

Là sự khác biệt cần con pahri thích nghi từ môi trường khác, không gian khác. Năng, gió biển khiến con vững vàng hơn. Những chuyến dịch chuyển khiến con vững vàng hơn. Dù con có thể không biết mình đang đi đâu những chắc chắn, con sẽ cảm thấy được sự hân hoan qua chính sự hân hoan của cha mẹ. Con sẽ thấy những điều mà nếu ở nhà, con không thấy. Con sẽ cảm được gió biển khác gió nhà. Đi để lớn.

Có hạnh phúc nào không đổi từ gian khó?

Dù nó giản đơn chỉ là một nụ cười thì nó cũng phải được đổi bằng một hành động thân thiện từ con.

Và có thể một chuyến đi xa sẽ khiến con vất vả nhưng nó cũng sẽ khiến con lớn lên và cứng cáp.

Cũng như khi con biết lầy, con sẽ thấy không gian quanh mình không chỉ là cái trần nhà. Dù biết lầy và con đối mặt với nguy hiểm bị ngạt thở nếu không lật lại được. Dù biết lầy có thể sẽ khiến con sái tay.

Cũng như khi con biết bò, con sẽ thấy không gian quanh mình xa hơn. Dù biết bò, nguy hiểm sẽ nhiều hơn vì có thể con bò mà ngã.

Cũng như khi con biết đi. Con sẽ thấy con đường ở dưới chân mình. Nhưng con cũng gặp những nguy hiểm vì con đang tham gia giao thông. Con là một người đi bộ.

Mỗi chặng đường là một hay nhiều hiểm nguy rình rập.

Có những người lo con ngã mà khiến con chậm đi.

Có những người lo con gặp bất trắc mà đóng sập cửa.

Bố mẹ nhất định chẳng thế!

Yêu con là đi cùng con chứ không phải là rào quanh con bằng những lo lắng của mình để rồi biến đời con mình thành ao tù mà vẫn tưởng rằng như thế là tốt cho con.

Yêu con là cùng con giải quyết những khó khăn, vất vả, bất trắc chứ không phải là bảo vệ con, ngăn chặn những điều nguy hiểm bằng cách đóng sập cửa lại.

Ngôi nhà luôn là chỗ ở tốt nhưng nó sẽ thành xó nhà của cuộc sống ngoài kia. Vì ngôi nhà nhỏ bé so với cuộc sống bên ngoài. Vì ngôi nhà to với ta nhưng lại quá bé nhỏ với cuộc đời. Vì ngôi nhà là nơi ra đi để trở về chứ không phải là ốc đảo trú thân.

Bán cho tôi một đơn vị hạnh phúc. Dù có thể tôi phải đổi bằng mồ hôi của tôi, nước mắt của tôi. Nhưng khi đó, mồ hôi mới thật là mồ hôi. Nước mắt mới mặn như nước mắt. Hạnh phúc là quả từ cây đời là vậy! Quả chín từ hạt mầm ước vọng được gieo. Lớn bằng sự nỗ lực vươn lên, bằng sự chờ đợi của người chăm sóc, bằng nắng của đời, gió của đời. Quả chín sẽ ngọt.

Nào, bạn có đủ dũng cảm để mua nổi một đơn vị hạnh phúc không?

Lấp đầy

Hình như có mảnh hụt nào xuất hiện trong mình. Khiến mắt cứ xa vắng đến ngọt ngọt. Khiến lòng cứ dài hơn cả một tiếng thở dài. Thì về. Để con lấp đầy giùm bố.

Để tiếng cười của con lấp đầy quãng thanh âm của đời bố.

Để vòng tay ôm của vợ lấp đầy khoang ngực đang có mảnh hụt.

Để những con cá tung tăng trong bể quẫy vào đời mình.

Để đêm thôi lạnh khi có mẹ của bố ở lại.

Để dừng công việc lại thấy Cún thêm thiếp ngủ bên gối.

Để lòng thấy bình yên trở lại.

Bởi những ngày này, bố như một cây khô mọc trơ trọi. Vẫn khao khát màu xanh biết bao mà mỗi mắt chỉ thấy trời xanh biếc không gợn mây, không chút gì báo hiệu cơn mưa nào tới tưới tắm giùm.

Bởi những ngày này, lòng như hoang mạc vắng. Thèm dấu chân người đi qua mà chỉ thấy gió hun hút thổi. Khát khao một công trình mọc lên. Khát khao một ngọn đèn vàng ấm lại.

Bởi những ngày này bố đang chết dần chết mòn.

Bởi con đường như chỉ còn mình bố đi.

Bởi bố không cảm thấy được những khát khao chiến thắng xung quanh bố.

Chỉ thấy mình nhạt đấng.

Chỉ thấy từng ngày đi qua vô nghĩa.

Chỉ thấy rơi rụng dần những mùa hoa.

Chỉ thấy ngày đang chết.

Lấp đầy cho bố bằng chính con nhé!

Lấp đầy cho bố bằng gia đình nhỏ của mình.

Lấp đầy ngày bằng buổi chiều về nhà có con vậy chào bố.

Lấp đầy đêm bằng tiếng thở nhẹ của con.

Lấp đầy nụ cười của bố bằng cái tí mắt đũa nhắng nhít của con.

Cho bố ôm con vào lòng, Pi ơi!

Sợ

Ngày bé, ai bế Pi cũng theo. Còn bây giờ, đôi khi bố bế cũng lắc đầu. Luôn miệng kêu: Không! Không! Thậm chí kêu: Sợ quá! Và khóc văng lên. Tất nhiên, trong 10 bận thì có đến sáu bận là làm nũng. Nhưng bố đã thấy Pi bắt đầu biết sợ.

Biết sợ! Đó là một cảm giác đương nhiên xảy ra khi ta bắt đầu có tri thức nhất định. Đầu tiên là sợ người lạ, sợ đau, sợ mắng... Những nỗi sợ thuần cảm tính.

Nhưng rồi càng lớn lên, phạm vi sợ càng bị tăng lên.

Con sẽ sợ những hình phạt khi con làm sai.

Con sẽ sợ làm cho ai đó buồn.

Con sẽ sợ mất đi những quyền lợi riêng.

Con sẽ sợ khi con bắt đầu lớn!

Càng sống lâu càng biết nhiều thì lại càng sợ nhiều.

Sợ người khác vượt qua mình.

Sợ những điều lạ lẫm, khác biệt với những gì mình vẫn thường thấy, thường tin.

Sợ thua cuộc.

Sợ quyền lực.

Sợ cả chính bản thân mình nếu như mình tụt hậu.

Và cứ thế chẳng biết đến bao giờ nữa!

Chiến thắng nỗi sợ không khó. Nhưng chẳng ai dám (muốn) làm. Vì những nỗi sợ ấy xuất phát từ những khu vực nhạy cảm.

Để chiến thắng nỗi sợ, con cần phải khỏe mạnh, thông hiểu nhiều hơn. Và quan trọng nhất, con thắng thần, minh bạch.

Dưới ánh nắng mặt trời, không có gì là không làm được cả.

Thương lấy lũ nhỏ

Người Việt yêu con bậc nhất nhưng nhiều khi cái yêu ấy là thứ tình yêu quái dị, yêu con kiểu cho con vào cái hộp để ngắm nghía thích thú chứ chẳng phải là yêu nữa.

Không ở đâu như Việt Nam mình, trước cái cổng trường cấp 1, cấp 2 thậm chí cấp 3, các bậc phụ huynh rồng rắn đón con.

Không ở đâu như Việt Nam mình, kinh doanh đồ con nít lúc nào cũng thăng lớn.

Cha mẹ nhịn đói nhịn khát để dành tất cả cho con.

Các cuộc thi ảnh baby lúc nào cũng đầy ảnh con từ những ông bố bà mẹ nghiện con (như bố Pi).

Nhưng.

Nhưng cũng không ở đâu như Việt Nam, những đứa trẻ luôn chậm trưởng thành bởi tình yêu của bố mẹ chúng đã ngăn cản sự trưởng thành của chúng.

Tôi biết có nhiều đứa trẻ được sống trong lồng.

Cái lồng ấy có khi là căn nhà lộng lẫy với một bầy ôsin.

Cái lồng ấy có khi là sự lo lắng quá độ của các bậc cha mẹ.

Từ chuyên môn sữa cho con cũng phải chọn loại sữa xịn nhất.

Tối chuyện không cho con chơi nghịch bẩn.

Đứa trẻ cứ lớn lên trong một cái lồng được các bậc cha mẹ khử trùng tuyệt đối.

Nâng niu.

Gìn giữ.

Thậm chí hóa hổ dữ nếu như ai đó chê con mình.

Tốt chứ!

Có ai bảo không tốt đâu?

Có những bà mẹ còn lấy thước đo Tây để áp dụng cho con mình với mong muốn nó tốt nhất.

Những đứa trẻ được đưa vào lồng, cha mẹ chúng khử trùng cho chúng bằng tất cả những gì họ có.

Như chính bản thân tôi khi bé, bố mẹ tôi nhịn ăn để cho tôi được điều kiện tốt nhất.

Người Việt thương con có thể nói là bậc nhất.

Nhưng tình yêu đó nhiều khi cũng quái dị.

Rất quái dị.

Như vì muốn con mình được quan tâm săn sóc, các ông bố, bà mẹ đút tiền cho giáo viên.

Ai cũng bảo: Các cô giáo bây giờ là thế!

Cả xã hội này đều thế.

Nên nếu con mình không được như thế, con mình sẽ thành quái thai trong mắt cô giáo.

Có một người bạn bảo tôi: Phụ huynh, chính phụ huynh vì con cái của mình, muốn con cái của mình được tốt hơn con cái người khác nên đã làm hư các cô giáo.

Nhưng.

Nhưng khi tôi phản kháng lại, rằng: Nếu cô giáo tử tế, sao cô không từ chối thẳng thừng đi?

Bạn tôi bảo: Cô giáo mà từ chối, bố mẹ học sinh còn lo hơn.

Quả thực, là cha mẹ, nếu đưa tiền cho cô giáo mà cô giáo không nhận, chắc chắn, sẽ còn lo hơn. Sẽ nghĩ rằng “Tại sao cô giáo lại từ chối? Hay là cô chê ít?” Rồi hàng trăm câu hỏi khác nữa.

Rốt cuộc, có cung ắt có cầu.

Có người đưa tiền sẽ có người nhận và có người sẵn sàng nhận thì chắc chắn sẽ có người phải sẵn sàng chung chi.

Lại một câu chuyện khác, trong cuộc họp phụ huynh nọ, các phụ huynh xin cô giáo ít phút để trao đổi với bác. Bác trưởng ban phụ huynh đề nghị các phụ huynh đóng thêm tiền bồi dưỡng cô giáo (ngoài các khoản đóng cho trường). Cô giáo vẫn đi lại ngoài cửa lớp điềm nhiên như không.

Tôi bảo: Cô giáo ấy đã hết lòng tự trọng?

Bạn tôi lắc đầu: Vẫn là phụ huynh thôi. Vẫn là các bậc phụ huynh nhiều tiền nhiều tình thôi. Ai cũng muốn cô giáo chăm sóc đặc biệt hơn cho con mình. Và các bậc phụ huynh vẫn len lén nhét tiền thêm (ngoài khoản đóng

chung với các phụ huynh khác) cho cô giáo. Và nó quả thực là một cuộc đua ném tiền.

Và quả thực, nếu lớp có 40 cháu, 39 cháu có bố mẹ đút tiền vào tay cô giáo, cháu thứ 40 chắc chắn sẽ thành quái thai.

Đây là những lớp nhỏ.

Đến những lớp lớn.

Đứa trẻ mà bố mẹ không chạy chọt sẽ cảm giác mình bị ra rìa trong sự quan tâm của cô.

Tôi đã từng như vậy.

Tại sao bạn tôi, bố mẹ nó tặng cô cái này cái kia mà bố mẹ mình lại không tặng? So bì chứ!

Nhưng khi bố tôi tặng cô giáo chủ nhiệm cấp hai của tôi một bộ đỉnh đồng rất giá trị, bố tôi lúc nào cũng nhắc: Đây, phải tặng bà ấy cái đỉnh đồng thì bà ấy mới đối xử tử tế với mày. Chứ nếu không, hơi tí sẽ bị mời phụ huynh.

Và tôi bắt đầu hình thành suy nghĩ: Xã hội này, đồng tiền đi trước là đồng tiền khôn.

Năm ấy, tôi mới học lớp sáu.

Một đứa trẻ lớp sáu, 12 tuổi, liệu đã nên có ý nghĩ vẫn đực đó chưa?

Tình yêu của cha mẹ dành cho con cái nhiều khi chẳng khác nào một cái lồng bàn khổng lồ. Nó chụp xuống đầu con cái và áp đặt đứa trẻ đó phải sống theo những gì cha mẹ chúng cho là tốt nhất.

Có bao nhiêu đứa trẻ được quyền chọn cho mình một ngôi trường nó thích?

Tất nhiên.

Tất nhiên là vẫn có những ông bố bà mẹ tâm lý.

Hiểu con và chịu khó chia sẻ với con.

Nhưng.

Phần đông vẫn là một giọng ra lệnh.

Tất cả những gì cha mẹ nói đều là đúng hết.

Kể cả cha mẹ có sai thì cũng không được nhắc lại cái sai của cha mẹ. Như thế là bất hiểu. Áo mặc qua sao khỏi đầu?

Vừa rồi, có nhiều vụ trẻ em tự tử.

Hầu hết những vụ đó, dù nguyên do bắt đầu từ đâu thì lý do ẩn sâu trong đó cũng là sự thiếu trò chuyện, đối thoại với con cái từ các bậc cha mẹ.

Nếu các bậc cha mẹ chịu dành ra mỗi ngày vài giờ nhất định để đối thoại với con cái, chắc chắn, họ sẽ hiểu và kiểm soát được những thay đổi trong tâm lý của con.

Nếu bậc cha mẹ nào bảo không hiểu nổi con mình thì tất cả là do họ chỉ biết đứng ở vị trí làm cha, làm mẹ mà quên cách làm bạn với con mình.

Làm bạn với con có nghĩa là hãy san bằng vị trí của mình đi, chấp nhận sự đúng sai trên lý luận và đối thoại chứ không phải trên cương vị cha mẹ với con cái.

Làm bạn với con có nghĩa là bình đẳng, dân chủ và minh bạch với con mình.

Làm bạn với con có nghĩa là dùng sự chân thành, tin tưởng chứ không phải bằng sự hy sinh, yêu thương hay bảo ban, dạy dỗ.

Làm bạn với con có nghĩa là đừng sợ hãi, đừng tá hỏa lên, đừng giận dữ, đừng bực bội... Hãy thoải mái và chơi đẹp.

Làm bạn với con có nghĩa là đừng sợ bẩn quần áo, đừng sợ mình ngần này tuổi rồi mà còn thế này thế kia... Đừng ngại ngần, hãy chịu chơi. (Cùng lắm là chơi chịu, hẹn con lần khác sẽ trả nợ.)

Có bao nhiêu bậc cha mẹ có thể làm bạn với con đúng nghĩa?

Những nguyên tắc làm cha mẹ khi xưa các cụ dạy là không sai, nhưng chưa đủ. Càng về sau, đứa con càng đòi hỏi ở cha mẹ chúng nhiều hơn thế hệ trước. Càng không thể đem cách dạy con của cha mẹ mình dành cho con mình. Vì bạn khác, con bạn khác. Bạn có thể thích được phục tùng, bạn có thể khoái cha mẹ bạn vì cha mẹ bạn biết làm ảo thuật nhưng con bạn thì chưa chắc. Nhưng cũng phải học cái cách dạy con sai lầm của cha mẹ mình để tránh lặp lại với con.

Nếu bạn đã từng bị cha mẹ áp đặt bạn phải làm thế này hay phải làm thế kia thì đừng bao giờ bắt con bạn phải như vậy. Dù bạn có thể bây giờ tốt hơn nhờ biết nghe lời cha mẹ song con bạn chắc gì đã như bạn? Trước khi nó thấy điều đó là tốt, bạn đã mất nó.

Nghiêm khắc. Tôi biết có những cách dạy con bằng sự nghiêm khắc. Điều đó cũng không sai. Sự nghiêm khắc sẽ giúp đứa trẻ lớn lên ngoan ngoãn và biết nghe lời. Song, sự nghiêm khắc nếu không chừng mực sẽ khiến đứa con mất đi chỗ dựa mỗi khi nó gặp chuyện rắc rối. Nó sẽ sợ hãi mà không người chịu tâm sự với bố mẹ. Nó sẽ lo lắng vì những điều nó làm sẽ bị bố mẹ trừng phạt. Thay vì nó thú nhận với cha mẹ, nó sẽ nói dối.

Nói dối.

Nói dối là một thứ bệnh từ sợ hãi mà ra.

Làm sai – sợ hãi – nên phải nói dối.

Nhưng rồi nói dối quen miệng, làm đúng là thiếu tự tin cũng sẽ nói dối để nâng cao thành tích.

Nói dối với người lạ, bạn có thể bị mất tín nhiệm.

Nhưng nói dối với người thân, bạn sẽ khiến người thân của bạn bị tổn thương.

Đừng nói dối nếu bạn có một đứa con và bạn không muốn một ngày kia, nó sẽ nói dối bạn.

Và càng kinh khủng hơn nếu bạn nói dối mà con bạn phát hiện ra.

Ấy vậy mà nhiều bậc cha mẹ vẫn nghiêm nhiên nói dối.

Thậm chí cho con biết rằng mình đã nói dối với người khác.

Có hàng tỉ lý do để bao biện cho mỗi lời nói dối.

Nhưng chắc chắn, bạn đã để lại trong lòng con bạn một lý do cho phép nó nói dối.

Và tệ hại hơn, nếu bạn nói dối con bạn, đứa trẻ đó sẽ vĩnh viễn không còn tin vào lời nói của bạn nữa.

Hãy im lặng hoặc phân tích cho con bạn biết lý do vì sao bạn không muốn nói cho con bạn biết điều đó thay vì phải nói dối chuyện đó. Vì với trẻ con, chúng sẽ quên ngay nếu bạn không đề cập đến chuyện đó nhưng nó sẽ nhớ mãi nếu bạn đã nói dối nó.

Còn nhiều câu chuyện khác mà những ngày qua, tôi vẫn luẩn quẩn nghĩ. Học làm cha mẹ là sự nghiệp học hành cả đời. Nó cũng giống như chuyện hôn nhân, chuyện tình yêu. Chẳng ai dám chắc mình đã thấu hiểu hết để có

thể dạy dỗ người khác. Song hãy cứ nói ra đi, biết đâu, trong những lời nói nhằm trên kia của bạn, sẽ có ai đó đồng cảm, nhớ tới và chia sẻ cùng bạn. Thêm một người cha, người mẹ tốt sẽ có thêm những đứa con văn minh. Và bạn của Pi sau này, sẽ là những người bạn tốt đẹp, văn minh. Đó thật là điều đáng để sáng khoái khi viết ra bài viết này!

Những ông bố, bà mẹ đáng thương

Hôm nay đi uống cà phê với Pi thì anh chủ quán bỗng nhiên ngồi lại hỏi: Em biết vụ V.A chứ? Mình đáp: Vâng! Anh ấy bắt đầu chép miệng than thở. Vì anh ấy cũng có một cô con gái...

Anh bảo: Tụi trẻ bây giờ sao mà dữ dằn thế? Anh chép miệng liên hồi. Đôi mắt cứ hướng về cô con gái khoảng chừng 13, 14 tuổi. Mà đầy âu lo. Nếu như là trước đây, khi chưa có Pi, mình sẽ phá lên cười và bảo anh là “Anh khéo lo”. Nhưng bây giờ, khi đã có Pi, mình đã hiểu.

Nhịn một bữa cho con no hơn: Chuyện nhỏ!

Bỏ đi vài thói quen của mình vì con: Chuyện nhỏ!

Chịu bớt việc để có thêm thời gian với con: Chuyện nhỏ!

Hy sinh mình một chút cho con: Chuyện nhỏ!

Thấy con ho, sốt, đau, ốm: Chuyện lớn! Nhưng vẫn chưa thành khủng hoảng.

Thấy con không thông tuệ bằng những đứa trẻ cùng tuổi: Chuyện lớn! Nhưng vẫn chưa thành khủng hoảng.

Con có hư, hay có vài tật xấu: Chuyện lớn! Nhưng vẫn chưa thành khủng hoảng.

Nhưng nếu bắt đầu không hiểu được con mình thì mới thật sự là khủng hoảng.

Không đối thoại được với con mình thì thật sự là đáng sợ vô cùng.

Với một số ông bố bà mẹ không thường chọn kênh đối thoại để hiểu con mình thì điều đó cũng bình thường thôi. Vì áp đặt quen rồi. Thì họ sẽ khủng hoảng khi nhận ra con mình nghe lời mình (vì sợ) nhưng lại không làm theo ý mình hoặc len lén làm khác đi.

Khi con mình không ĐỐI THOẠI được với mình, chúng sẽ chọn các ĐỐI PHÓ hoặc ĐỐI NGHỊCH.

ĐỐI PHÓ đáng sợ hơn ĐỐI NGHỊCH.

ĐỐI NGHỊCH còn có thể biết mà thay đổi cách ĐỐI XỬ.

Chứ ĐỐI PHÓ thì chẳng biết đặng nào mà lần cho đến khi phát hiện ra thì tất cả đã muộn.

Mình sẽ chọn ĐỐI THOẠI với con trong tất cả MỌI CUỘC TRÒ CHUYỆN.

Nhưng trước hết, mình phải tập làm bạn với con đã thay vì làm bố.

Làm bạn tức là phải bình đẳng.

Làm bạn tức là cũng có lúc mình phải nhận mình sai.

Làm bạn tức là cũng phải biết nói lời xin lỗi khi mình sai.

Làm bạn tức là mỗi cuộc ĐỐI THOẠI chưa hết thì phải đến cùng hoặc cùng chia sẻ và tìm hiểu ngọn ngành thay vì nôn nóng mà quyết định kết thúc cuộc ĐỐI THOẠI đó khi mà đối phương chưa thỏa mãn hết những vấn đề còn dang dở trong cuộc ĐỐI THOẠI ấy!

Mình đã trò chuyện với anh chủ quán như vậy.

Nhưng chính mình cũng không biết là 5 năm, 10 năm nữa mình có thể giữ được quan điểm này không? Hy vọng khi đó, còn blog, con sẽ chỉ cho mình: Bố đọc lại bài viết này của bố đã viết đi!

Sẽ không được quyền nói: Ủ, bố đã viết như thế, nhưng...

Không có từ NHƯNG trong bất cứ một sự TỈNH THỨC nào.

Đặt tay lên ngực trái

Khi một chàng trai bảo một cô gái đặt tay lên ngực trái của mình, không chỉ đơn giản là anh ta muốn cô gái thấy tim anh ta đang đập thế nào? Mà là anh ta muốn cô gái biết anh ta đang yêu cô gái ấy thế nào?

Bố vẫn còn vảng vất mùi hương ngọc lan tình cờ gặp trên phố tối nay. Mùi hương khiến bố muốn viết một teenstory. Viết những người đang yêu. Hình như mùi hoa Ngọc Lan là mùi hoa của tình yêu. Chứ chắc gì đã là mùi của hoa hồng? Giả sử một ngày kia, Pi của bố bắt đầu yêu một cô gái nào đó, bố rất muốn Pi sẽ mời bố đi cà phê với Pi (phải bằng tiền của Pi chứ đừng có hòng bắt bố trả tiền nhé!). Bố sẽ lắng nghe Pi kể chuyện Pi thích cô gái ấy đến nhường nào. Có bằng bố đã thích mẹ hay không? Bố sẽ lắng nghe Pi kể. Và điều bố muốn khuyên Pi đó là hãy cầm tay cô gái ấy, đặt lên ngực trái của Pi để cô ấy có thể nghe thấy tiếng trái tim Pi đập. Và nếu như cô ấy chỉ nghe thấy tiếng tim của Pi không thôi thì chắc chắn, cô gái đó đang không thuộc về con đâu, con trai ạ! Chỉ khi nào cô ấy biết con đang yêu cô ấy nhường nào thì đấy mới là người phụ nữ của con.

Rồi Pi sẽ lớn, sẽ bắt đầu thích một cô gái. Bố vẫn khoái khi ấy thấy đôi mắt của Pi long lanh nhìn như đang khóc, sắp khóc vậy. Đó là khi con thấy một người phụ nữ của mình. Thực ra trong mỗi cuộc đời, người ta vẫn có thể lặp lại cảm xúc yêu với nhiều người. Nhưng chắc chắn, không lần nào giống lần nào. Bởi tình yêu vốn thế! Tình yêu thật sự là khi con làm lại đến lần thứ 10 một hành động mà hành động ấy vẫn khác hẳn 9 lần trước. Cũng như nhịp tim của con, không bao giờ giống nhau với mỗi người mà con yêu. Tình yêu kỳ lạ. Tình yêu thật lắm điều kỳ lạ. Chẳng có phép so sánh nào áp

dụng được trong quá một tình yêu. Dù nhìn thoáng qua thì tình huống ấy như nhau nhưng sự thật thì nó khác nhau nhiều lắm.

Và nếu con yêu một cô gái, hãy nhớ cho rằng, tình yêu không phải cứ cầm tay nhau đi trên phố, cứ phải đã hôn nhau, cứ phải đã nói ra ba chữ đặc biệt mới là yêu. Đôi khi, nó chỉ đơn giản là con và cô gái ấy nghe thấy ở nhau cả những điều mà chưa ai nói ra. Vậy đã là yêu rồi! Và khi con yêu một cô gái, hãy biết rằng, mọi dành dùm cảm xúc sẽ chỉ là một việc chẳng nên làm. Hãy trọn vẹn với cô ấy ngay cả khi con chỉ có cô ấy trong vài phút. Để khi ngực trái của con rung lên thì đó cũng là nhịp rung mãnh liệt nhất, trọn vẹn nhất.

Có thể vì hương hoa ngọc lan vẫn ngậy ngát đâu đây, có thể vì đêm nay ngoài đường lộng gió. Đường phố Hà Nội lúc 2h sáng bố đi, đã lâu lắm rồi bố mới xuống phố giờ này, khiến bố một chút ngậy ngát, một chút bay và rất nhiều tâm sự. Thì viết vội vài dòng cho Pi dành để khi con lớn, con sẽ đọc lại. Biết đâu, con sẽ lại thấy mùi hương ngọc lan đang tha thiết vọng từ chính những câu chữ bố đã viết đêm nay?

Hãy vỗ tay khi bạn có thể

Bố và mẹ luôn hoan hô con mỗi khi con làm được điều gì đó. Cái vỗ tay ấy khích lệ con rất nhiều. Bố nhận ra, con sẽ rất hứng khởi sau khi làm được một điều gì đó và nhận được tiếng vỗ tay của bố, mẹ. Đây là cách mà mẹ muốn con nhận ra giá trị con có được mỗi khi con làm một điều tốt đẹp. Bố thích và hưởng ứng cách làm đó của mẹ.

Cuộc sống thì khác. Cuộc sống không phải lúc nào cũng cho con sự khích lệ như bố mẹ đã cho con. Vì cuộc sống rất là thế này và rất là thế kia. Vì cuộc đời con sẽ phải làm cả những công việc không chờ được tiếng vỗ tay. Những công việc thầm lặng và kết quả của nó ở xa. Vì quanh cuộc đời của con, không phải ai cũng yêu con như cha mẹ yêu con. Đôi khi, con sẽ gặp những người – không – bao – giờ – biết – vỗ – tay – cho – người – khác. Vì đôi khi, chúng ta làm một điều gì đó không phải để nhận về tiếng vỗ tay.

Con sẽ buồn không nếu như một ngày, con làm một điều gì đó thật tuyệt vời mà không ai vỗ tay khen ngợi?

Có những người, con ạ, không biết vỗ tay. Họ cần con làm 10 điều cho họ. Con làm 11 điều, 12 điều cũng sẽ giống như 10 điều. Không có tiếng vỗ tay. Nhưng con chỉ cần làm 9 điều thôi, họ sẽ la rầy con. Họ sẽ cho con thấy con là kẻ thất bại. Dù chỉ thiếu một điều thôi.

Có những việc, con ạ, con không cần tiếng vỗ tay. Khi con làm điều đó bằng sự say mê của mình. Khi con làm điều đó bằng lòng nhiệt huyết, muốn thử sức mình. Và con không chờ đợi một tiếng vỗ tay tưởng thưởng. Đúng! Nhưng nếu có ai đó vỗ tay với con, con có thấy không, con sẽ rất hạnh diện. Tiếng vỗ tay mang giá trị phần thưởng tâm lý.

Bố đang ở trong dòng nước xiết. Có những lúc, bố tưởng chừng như mình sẽ đổ gục bất cứ lúc nào. Vì bố không tìm thấy tiếng vỗ tay. Bố thấy mình cô độc khủng khiếp. Những vấn đề bố phải đối mặt khiến bố hoang mang. Khiến bố sợ hãi. Khiến bố mất tự tin. Nhắc điện thoại lên rà số, bố cuống cuồng tìm kiếm một số máy để có thể vỗ òa. Nhưng bố không tìm được ai. Vì những vấn đề của bố quá lớn, quá khác biệt. Ai sẽ chia sẻ cùng bố? Không! Không có ai vỗ tay đủ để xoa đi cảm giác trơ trọi này trong bố. Nhưng rồi, bố tìm thấy tiếng vỗ tay. Nó không phải là tiếng vỗ tay mà bố đã hình dung và chờ đợi. Nó hơn cả thế. Những tiếng vỗ tay không sáo rỗng. Nó thực chất. Không màu mè. Không mị dân. Những tiếng vỗ tay từ chính các anh em của bố. 2! Team. Bố có team của bố. Đó là các cô chú đang chiến đấu cùng bố lúc này đây. Suốt hai tuần qua và cả hơn tháng tới, họ vỗ tay cùng bố bằng sức chiến đấu mãnh liệt. Bố đang thấy mình mạnh hơn bao giờ hết khi biết xung quanh mình, những anh em, chiến hữu đang cùng lên đường với bố. Đó là nhờ họ đã vỗ tay cho bố. Đó là nhờ những tiếng vỗ tay bằng sự sát cánh.

Con trai ạ! Con sẽ không phải buồn đâu nếu một ngày con làm điều gì đó mà không nhận được tiếng vỗ tay. Hãy nhớ, đó là vì con chưa thấy hết chứ không phải là vì không có ai vỗ tay cho con. Vì bản thân tiếng vỗ tay đã là sự diệu kỳ mà tạo hóa ban tặng con người. Sự diệu kỳ ấy không thể nhìn thấy bằng sự hời hợt. Nó sẽ xuất hiện và chỉ xuất hiện một khi con đủ sâu sắc để nhìn ra nó.

Vậy thì con ạ! Sao phải tiết kiệm một tiếng vỗ tay nếu điều đó thật đáng hoan nghênh?

Một tiếng vỗ tay sẽ khích lệ bạn mình nhiều hơn cả phần mà họ có được với một công việc họ làm.

Một tiếng vỗ tay có thể thành tri âm, tri kỷ.

Một tiếng vỗ tay xóa đi những khoảng cách, những bức tường chắn giữa hai người.

Một tiếng vỗ tay sẽ xóa đi sự im lặng chết chóc, làm rộn rã các mối quan hệ.

Một tiếng vỗ tay sẽ khiến cái lạnh lẽo biến mất. Để con người đến với con người bằng sự cố vũ cho nhau.

Một tiếng vỗ tay giúp con không trở thành kẻ ích kỷ, nhỏ nhen.

...

Nhưng con đừng vỗ tay nếu như:

Đó là một công việc không đáng hoan nghênh.

Đó là một việc làm sai trái.

Đó là một “tập tục”.

Đó là một thói quen xấu.

Đó là một lời xu nịnh, lấy lòng ai đó.

Đó là một tiếng vỗ tay nhân bản vô tính.

Đó là một tiếng vỗ tay lấy lệ.

Đó là một tiếng vỗ tay vô cảm.

...

Gửi cho nhau một tiếng vỗ tay cần phải gửi nó bằng cả một sự chân thành, tha thiết. Bằng sự trung thực và can đảm. Bằng trái tim nhiều hơn là trí khôn.

Cái vỗ tay đó đôi khi là biến thể của

một cái nheo mắt

một nụ cười ấm

một vòng tay ôm

một cái xiết tay

một cái vỗ vai

một cái nhìn thân thiện

một lời khen

một thán phục

một yêu thương và chờ đợi

của rất nhiều điều đủ làm doping cho lòng nhiệt huyết của bạn mình.

Và con ạ, con sẽ vỗ tay chứ?

Một nửa lòng tốt không phải là lòng tốt

CHO ĐI LÀ ĐÃ NHẬN VỀ

Lòng tốt có điều kiện thì mới chỉ là một nửa lòng tốt. Mà một nửa lòng tốt thì chưa thể gọi là lòng tốt được. Nhân một lá thư bạn đọc gửi anh công ty Divu mà bố nhận được hôm nay, bố muốn chia sẻ với Pi về LÒNG TỐT.

Có một ngày, con trai sẽ hỏi bố: Lòng tốt là gì hả bố? Ừ, lòng tốt là những thơm thảo trong cuộc sống mà con người có thể tặng lại cho nhau con trai ạ! Lòng tốt là một món quà mà người ta có thể dành tặng nhau. Lòng tốt là sự giúp đỡ mà không đòi hỏi trả công. Là sự san sẻ mà không toan tính. Là sự cho đi mà không chờ nhận lại. Là những ân tình không vụ lợi. Là sự thúc giục yêu thương từ đáy lòng chứ không phải từ đáy túi. Là công việc của trái tim chứ không phải của trí não.

Con sẽ lại hỏi bố: Lòng tốt dễ kiếm không? Con trai ạ, lòng tốt dễ thấy nhưng lại khó kiếm. Vì sao thế? Là vì người có lòng tốt tự xuất hiện chứ không phải tìm kiếm mà ra. Là vì lòng tốt từ tim chứ không phải từ những toan tính. Thế nên nó dễ thấy chứ không phải dễ kiếm.

Là khi mẹ để quên túi xách trong đó chứa tiền bạc, giấy tờ, điện thoại hai lần liền cả hai lần đều có người tốt xuất hiện. Người tốt giữ túi chờ đợi mẹ quay lại nhận. Người tốt trả lại mẹ túi xách mà không đòi hỏi đáp lại. Dù

rằng họ có im đi thì mẹ cũng chẳng biết được mình có để quên túi xách ở đó hay không.

Là khi bố hỏng xe giữa đường, có những người tốt dừng lại tìm cách giúp bố sửa xe.

Là khi có người đuổi theo nhau chỉ để nhắc cái chân chống quên gạt.

Là khi báo bố tổ chức những phép thử đi tìm lòng tốt và nhận về những kết quả khả quan vô cùng. Từ đi xe bus với chỉ 1.000 đồng trong khi giá vé 2.500 đồng để xem có ai giúp đỡ cho vay tiền để đi xe không đến rơi ví trong nhà xe các trường, rồi làm một cô nàng hậu đậu đồ tung tóe sách vở trước cổng trường để xem ai đến giúp nhặt lên cùng. Người tốt nhiều lắm!

Con sẽ hỏi bố chứ, rằng: Làm người tốt có vui không? Con trai ạ, làm người tốt vui lắm! Là khi một bà cụ xin gọi nhờ điện thoại cho con mình đến đón mình. Bà cụ vào mấy quán cà phê lẫn nhà dân trên đường Lương Đình Của xin gọi nhờ song chẳng ai giúp cả. Bà cụ đánh bạo hỏi bố. Khi ấy, bố đang ngồi mãi mê đọc sách trong quán cà phê gần đó. Bố đưa máy điện thoại của mình cho bà, bấm số hộ bà. Xong việc, bà mới kể chuyện bà nhờ bao nhiêu người mà không được. Bà cảm ơn bố. Bà rút tiền trả bố nhưng bố không nhận. Bà bảo bà áy náy lắm và định trả tiền cà phê cho bố. Nhưng bố cũng không nhận. Bà bảo: Chú là một người tốt. Chú không nhận, tôi áy náy lắm! Bố mới bảo: Bà ơi, chỉ riêng một câu khen cháu là người tốt đã là một món quà hậu hĩnh lắm rồi bà ạ! Bố nói thật lòng mình vậy. Làm người tốt để được trả ơn thì đâu phải đã làm điều tốt. Tốt với những ai tốt với mình cũng chẳng phải là người tốt. Làm người tốt để mong nhận về một điều gì đó cũng chẳng phải là làm người tốt. Vì nếu thế, lòng tốt ấy mới có một nửa. Một nửa lòng tốt thì chưa được gọi là lòng tốt đâu con ạ!

Cho đi không phải để mong nhận về. Nó cũng giống như yêu thương vô điều kiện vậy. Không phải là tôi làm điều này cho anh thì anh phải làm điều

kia cho tôi. Tôi yêu anh vì anh yêu tôi hay tôi yêu anh thì anh phải yêu tôi đều chẳng đúng. Tôi yêu anh đơn giản là vì anh đáng yêu và vì tôi yêu anh, thế thôi!

Con có thắc mắc rằng: Như vậy thì làm người tốt thiệt thòi quá! Không đâu con trai ạ! Người ta chỉ thấy thiệt thòi nếu như người ta mong nhận được một điều gì đó mà người ta không nhận được. Người ta chỉ thấy thiệt thòi khi người ta trả giá, định giá công việc họ làm. Chứ nếu như họ làm vì trái tim họ muốn vậy thì có bao giờ thấy thiệt thòi? Cho đi là đã mang về là thế! Là lòng tốt giúp người đồng nghĩa với việc trồng thêm trên mảnh đất đời một cây NIỀM TIN. Cây NIỀM TIN cho bóng mát. Cây NIỀM TIN cho trái ngọt. Cây NIỀM TIN cho người sống với người bớt đi nghi kỵ. Cho người tin người hơn. Thêm một tích cực là bớt đi một tiêu cực.

Lòng tốt cho đi như gieo một hạt mầm xuống đời. Hạt mầm ấy có thể ngay lập tức mọc lên cây YÊU MẾN trong mắt người được nhận lòng tốt hoặc xa hơn, nó thành cây NIỀM TIN để ít ra chính người được nhận lòng tốt biết rằng đời còn cây NIỀM TIN để mỉm cười sống tiếp. Có khi xa hơn, hạt mầm lòng tốt sẽ sinh thêm hạt mầm lòng tốt. Như chuỗi ĐÁP ĐỀN TIẾP NỐI. Một hôm, hạt mầm gieo từ đời cha sẽ sinh thêm một hạt mầm mọc trên đời con.

Con trai ạ! Cho Đi Là Đã Nhận Về là thế!

Con đã sẵn sàng để trở thành người tốt chưa?

Vấp ngã và đứng lên!

Có ai dám nói cả đời chưa từng vấp ngã? Ai cũng từng vấp ngã. Quan trọng là bạn sẽ đứng lên thế nào.

Vấp ngã là do chủ quan, thiếu tập tủng hoặc tính toán sai lầm mà vấp ngã. Vấp ngã đôi khi lại là do bị bạn bè xô ngã (có thể do vô tình cũng có thể do hoàn cảnh bắt buộc).

Vấp ngã cũng có khi từ niềm tin bị bội ước.

Cuộc đời có nhiều con đường, nhiều lý do khiến chúng ta vấp ngã.

Nhưng vấp ngã mà khóc thì chứng tỏ sức chịu đựng của người đó kém quá! Song cũng có thể hiểu – thông cảm và chia sẻ được.

Vấp ngã mà không đứng dậy được hoặc mất hết ý chí đứng dậy, chờ đợi người khác đến đỡ mình thì thật là kém tầm!

Vấp ngã mà trở nên mất niềm tin vào cuộc sống (dù cho đã đứng dậy) thì cũng là kém tươi.

Vấp ngã rồi lại vấp ngã đúng vào sai lầm cũ thì cứ gọi là kém... thông minh.

Vậy vấp ngã rồi thì làm sao?

Thì đứng dậy phủi quần áo và nhớ cho kỹ lý do mình vấp ngã để lần sau không vấp ngã lại đúng chỗ đó nữa.

Cái đó người ta gọi là bản lĩnh: Có bản lĩnh của nó đấy!

Chàng trai của bố!

Đôi chân con lúc này còn chưa đủ chắc chắn.

Đôi mắt con lúc này còn chưa đủ tinh tường.

Sức chịu đựng của con lúc này còn chưa đủ cứng cỏi.

Thì vấp ngã kia có thể khiến con bật khóc.

Nhưng bố sẽ chẳng đỡ con dậy đâu! Bố chỉ bảo con: Hãy đứng dậy, phải tay đi!

Cuộc đời há chẳng phải là như thế?

Người ta có thể lớn lên được là vì những vấp ngã ấy đẩy con trai ạ!

Khi bằng tuổi con bây giờ, vấp ngã đe chân cứng cỏi hơn.

Cấp một, vấp ngã để nhận ra những quy luật nhất định của cuộc sống.

Cấp hai, những vấp ngã đã đau hơn nhưng vẫn mới chỉ để rèn luyện cho con khôn – lớn.

Cấp ba, những vấp ngã để con đủ dạn dày bước vào thế giới người lớn.

Đại học là một quá trình luyện ngã để cứng cáp và dạn dày hơn nữa.

Đi làm con sẽ gặp những cú vấp ngã đau hơn nữa.

Càng lớn, mỗi cú vấp ngã sẽ lại càng đau hơn.

Nhưng cái đau ấy có khác chi loài sâu kén kia tự lột xác mình để hoá bướm?

Bố sẽ luôn ở bên con khi con vấp ngã.

Nhưng bố sẽ không đỡ con dậy dù bố rất yêu con.

Bố sẽ chỉ cho con thấy con cần phải đứng dậy, con cần phải biết lý do vì sao con ngã. Biết không phải để không tin vào cuộc đời này nữa. Biết là để lần sau không tái phạm nữa. Vì chỉ có niềm tin vĩnh cửu với cuộc đời thì con mới có được cuộc đời.

Ai đó nói, họ ngã nhiều rồi nên đã thành ra người thực tế.

Ai đó nói, họ ngã nhiều rồi nên họ bắt đầu dần mất niềm tin vào con người.

Ai đó nói, họ ngã nhiều rồi nên họ đã trở nên chai sạn.

Ồ, nếu vậy thì họ rõ ràng chưa đứng dậy đâu!

Họ ngã và họ vẫn nằm đấy.

Họ không biết cách đứng dậy.

Họ tưởng là mình đã đứng dậy.

Nhưng thực tế, họ vẫn nằm dưới đất.

Vì ngã mà đứng dậy được, họ sẽ không chai sạn hay mất niềm tin vào con người.

Vì con người sinh ra là để yêu nhau chứ không phải để xô nhau.

Có đôi lúc, họ cũng xô nhau song họ lại bao so với 87 triệu dân, bảy tỷ dân trên Trái Đất này?

Vì con người có thất tình lục dục – hi - nộ - ái - ố. Chỉ có con người mới đặc quyền sở hữu CẢM XÚC.

Vậy thì ĐỨNG DẬY có nghĩa là...

Lòng tin không rơi lại không xuống nơi vừa ngã.

Đời thêm một kinh nghiệm quý giá.

Chính ta lại thêm LỚN – KHÔN!

Vấp ngã, cứ vấp ngã đi!

Đứng dậy để vụt lớn!

Giá trị của nỗi buồn

Cơ ăn, nước uống khiến cơ thể lớn lên. Học hành, hiểu biết khiến trí tuệ lớn lên. Yêu thương và bao dung khiến trái tim lớn lên. Một cơ thể lớn khoẻ, một trí tuệ lớn khôn, một trái tim lớn lao. Nhưng chưa đủ!

Cơ thể lớn khoẻ nhức bõng được rất nhiều thứ song không thể nhức bõng được nỗi buồn. Một khi nó đè nặng lên tâm trạng ta.

Trí tuệ lớn khôn có thể giải quyết hàng vạn rắc rối song không thể tiêu trừ nỗi buồn trong ta. Một khi nỗi buồn ấy không thể giải quyết bằng sự khôn ngoan.

Trái tim lớn lao bao nhiêu cũng không thể khoả lấp được nỗi buồn. Thậm chí, nó còn khiến nỗi buồn trở nên sâu sắc hơn, thấm thía hơn.

Nỗi buồn. Bản thân nó là một giá trị.

Một giá trị trường thành.

Nỗi buồn khiến người nhận nó lớn khôn thêm.

Nỗi buồn khiến người nhận nó sâu sắc hơn.

Nỗi buồn tạo thành giá trị cho niềm vui. Chỉ khi trải qua nỗi buồn mới thấy niềm vui có giá trị thế nào?

Nỗi buồn không hẳn sinh ra từ mắt mát.

Nỗi buồn không hẳn sinh ra từ sự cô độc.

Nỗi buồn không hẳn sinh ra từ những sụp đổ.

Nỗi buồn không hẳn sinh ra từ những đau đớn.

Nỗi buồn không hẳn sinh ra từ những yêu thương không đến được trái tim.

Nỗi buồn còn đến từ cả những nhận thức, khám phá!

Khi nhận ra rằng mình quá nhỏ bé trước vũ trụ và quá xa lạ với cả những điều tưởng chừng như đã quá đỗi thân quen.

Như đứng chờ đèn xanh bật giữa ngã tư đông đúc.

Như đối diện với những mảnh đời lạc lõng, những giọt mồ hôi mưu sinh khổ cực.

Như đi qua những trắng đen cuộc đời.

Như khi giật mình toát mồ hôi bởi mình đi chậm quá!

Con yêu!

Khi con thấy buồn, bố xin chúc mừng con, vì con bắt đầu lớn.

Con buồn.

Bố đã hỏi: Vì sao Pi buồn?

Phải chăng vì con đã nhận ra cuộc đời ngổn ngang lắm nỗi.

Phải chăng con sợ hãi vì những suy nghĩ bắt đầu đa chiều chứ không chỉ một chiều như con hằng nghĩ?

Hay phải chăng con đã thấy đôi tay bố mẹ không đủ dài rộng để luôn giữ hờ con, để luôn với kịp mỗi khi con sắp ngã?

Bố đã hỏi con bằng những âu lo của một ông bố chưa sẵn sàng đối diện nỗi buồn của con.

Phải, bố chưa sẵn sàng đối diện với nỗi buồn của con.

Nhưng.

Bố chỉ khéo lo.

Vì Pi bảo Pi buồn chỉ vì bắt chước mẹ. Vì mẹ hay bảo Pi: Pi ơi, mẹ buồn Pi lắm đấy! Mỗi khi Pi lười ăn, lười uống.

Bố khéo lo.

Nhưng bố biết, mình chẳng phải là lo xa quá đâu.

Vì thời gian kia chẳng chậm chạp.

Vì cũng là sắp đến. Nỗi buồn thứ nhất mà con sẽ phải vượt qua.

Vậy thì chậm chậm nhé!

Để bố học cách sẵn sàng cùng con đối diện và vượt qua nó.

Phải, bố cần học cách cùng con đối diện và vượt qua nó.

Thì hôm nay, một bài viết cho con về nỗi buồn...

Gượng nhẹ với trái tim

BỒI TRÁI TIM NGƯỜI MONG MANH LẮM!

Cho một tuần mới thêm nhiều nữa những hy vọng bằng một bài viết về
ỨNG XỬ VỚI SỰ THẬT TRẦN TRỤI.

Con thân mến!

Bố đã nói với con chưa về trái tim của con người? Đó là bộ phận kỳ diệu nhất trong cơ thể chúng ta. Không chỉ vì nó bơm máu nuôi chúng ta sống mà nó còn là biểu tượng tinh thần. Là tình yêu, là sự thương cảm, là nhiệt huyết, là sự trung thực, là niềm tin... Người ta vẫn dùng trái tim để yêu nhau, để thương từng điều nhỏ bé, để rung động với cuộc sống, để đốt lửa, để thắp những niềm tin và hy vọng, để tha thứ, để cảm thông, để chia sẻ, để gửi gắm, để bảo bọc, để gìn giữ... Trái tim vì thế mà kỳ diệu. Một người có trái tim mà không để sử dụng gì ngoài việc bơm máu nuôi sống mình thì đó là một trái tim thực vật.

Con yêu!

Bố cũng đã nói với con chưa về những điều trái tim thổ lộ? Trái tim biết nói những điều mà chúng ta không thể diễn đạt bằng lời. Người ta yêu nhau bằng sự thôi thúc của trái tim. Đó là khi đặt tay lên ngực trái của mình. Người ta tin nhau cũng bằng cảm giác của trái tim mách bảo. Chia sẻ nhau cũng bằng trái tim trước nhất. Tha thứ nhau cũng vì trái tim muốn thế. Và muốn cống hiến cũng bởi khi trái tim lộn ngược đầu để thắp lên ngọn lửa. Trái tim nói rất nhiều điều. Không có đúng sai trong những lời trái tim nói.

Chỉ có nên hay không nên làm, cần hay không cần. Và xác tín bằng nhịp đập của trái tim. Nhịp đập ấy không biết nói dối. Nếu ai không biết nghe, không nghe thấy trái tim nói thì người đó thật bất hạnh và thiệt thòi. Vì cuộc sống không phải chỉ có hai cực đúng/sai, tốt/xấu, cuộc sống còn biết bao điều hoang hoải giữa ranh giới đúng/sai, giữa hai bờ tốt/xấu. Nếu chỉ dùng lý trí để phân định, con sẽ không bao giờ tìm ra câu trả lời chính xác. Và nếu chỉ dùng lý trí, tương lai sẽ trả lời con bằng những tiếc nuối, hối hận và cả những xót xa. Vì lý trí đôi khi vô trách nhiệm với tương lai. Vì lý trí tùy thuộc vào kiến văn và hiểu biết. Mà cuộc đời, có khi nào ta biết tất cả mọi điều? Còn trái tim, trái tim không quảng bác được bằng lý trí nhưng trái tim biết điều gì cần cho ta. Trái tim biết con là ai và con muốn là ai?

Con yêu của bố!

Trái tim kỳ diệu là thế, nói nhiều là thế, hữu dụng là thế!

Vậy thì hãy biết trân trọng, lắng nghe và cả gượng nhẹ với trái tim nữa!

Gượng nhẹ với trái tim.

Gượng nhẹ với trái tim.

Đừng để hận thù bóp nghẹt trái tim mình.

Đừng để lợi danh ru ngủ trái tim.

Đừng để những mưu cầu tham lam khiến trái tim mất tiếng.

Đừng để dư luận hay lý trí áp đặt trái tim mình.

Và đừng để cả những sự thật trần trụi làm trái tim con tổn thương không hoàn nguyên lại được.

Hận thù khiến trái tim bị bóp nghẹt.

Lợi danh khiến trái tim bị ngủ quên.

Mưu cầu tham lam khiến trái tim bị át tiếng.

Dư luận và lý trí áp đặt trái tim theo những chuẩn mực của người khác.

Và quan trọng hơn cả, những sự thật trần trụi có thể khiến trái tim con tổn thương mà không thể phục hồi nguyên trạng.

Con trai yêu thương của bố!

Liệu điều đó có phải là bố đang muốn con chạy trốn sự thật trần trụi chẳng?

Không!

Không đời nào con ạ!

Con hãy cứ đối diện với sự thật đi

Con hãy cứ trực diện với sự thật đi!

Con hãy cứ tìm kiếm những sự thật đi cho đến sự thật có thể khiến con thất vọng hay đau đớn.

Nhưng.

Nhưng con đừng bắt trái tim mình phải chịu những sự thật đó.

Là khi con nhận ra thân tượng của mình không hoàn mỹ như con nghĩ. Thì hãy tôn trọng sự thật đó nhưng đừng vì sự thật đó mà đập đổ toà lâu đài con đã từng xây.

Là khi con nhận ra người con tin tưởng nhất đã bội phản con. Thì con cũng đừng vì thế mà xoá bỏ toàn bộ “dữ liệu” giữa con và người đó.

Là khi con đang dành hết trái tim mình cho một người bỗng con nhận ra người đó không xứng đáng với trái tim mình thì cũng đừng vì thế mà xoá bỏ đi tất cả những gì thuộc về con người đó.

Chàng trai của bố!

Điều đó có quá khó khăn với con không?

Khó!

Rất khó con ạ!

Vì trong nhiều tổn thương, tổn thương trái tim luôn khiến chúng ta đau đớn nhất.

Bố cũng đã từng không thể bảo vệ được trái tim mình trước những sự thật đau đớn.

Bởi trái tim thì rất mong manh và cũng rất nhạy cảm.

Giá như bố cũng được chia sẻ về những điều này từ trước đó. Có lẽ bố đã không cố một thời muốn quy xuống như thế.

Chàng trai của bố ạ, con sẽ khác phải không?

Khó để phân định rạch ròi giữa hôm qua và hôm nay ở cùng một con người mà ta đã khắc ghi trong tim. Nó giống như là một. Nhưng nó lại là hai.

Trái tim cần gượng nhẹ.

Đề đau đớn không làm biến dạng trái tim.

Một khi ta yêu thương trái tim mình, bảo vệ trái tim ấy bằng những điều tốt đẹp nhất mà ta từng có.

Phải! Chỉ có sự bảo vệ đó mới đủ sức mạnh để bảo toàn trái tim.

Chỉ có những điều tốt đẹp nhất trong quá khứ và những ước muốn tốt đẹp nhất cho tương lai mới bảo vệ được trái tim.

Vì cuộc sống luôn tồn tại không chỉ một màu hồng. Cuộc sống là rất nhiều mảng màu ghép lại. Thế nên, những mảng màu tối cũng chỉ là những mảng màu chứ không phải là tất cả. Gượng nhẹ với trái tim không phải là tô hồng cuộc sống. Mà gượng nhẹ với trái tim tức là tránh để trái tim tức là tránh để trái tim chìm trong những mảng màu tối sẫm.

Và nữa, cũng đừng làm trái tim người khác bị đau bởi những sự thật ta biết. Cũng không phải là che giấu sự thật đó với họ. Mà là bằng cách khác, cho người ấy biết trái tim họ còn nhiều điều tươi đẹp bên cạnh sự thật đớn đau kia. Đó chẳng phải là sự khôn khéo của ta mà là sự yêu thương của ta. Con không dùng ngoa ngôn hay lời lừa mị. Con hãy dùng sự chân thành, chia sẻ và sự sẵn sàng bảo vệ họ để xua đi đám mây đen kịt mà sự thật kia mang lại cho họ.

Nó không phức tạp như bố đang chia sẻ với con đây.

Một khi con yêu trái tim họ như chính trái tim mình.

Những lời khen chứa một phần xấu xí

Bố không muốn con là một chàng trai HU' nhưng bố cũng không muốn con là một chàng trai NGOAN. Vì một chàng trai HU' rất dễ HÔNG và một chàng trai NGOAN thì rõ ràng là đã HÔNG.

Một bài TRÒ CHUYỆN ĐẦU TUẦN của bác Huynh mà bố rất thích. Khi các cô gái vẫn thường kêu gào đòi Bình – Đăng – Giới nhưng lại rất dễ chấp nhận sự bất bình đẳng chỉ vì một câu khen.

NHỮNG LỜI KHEN CHỨA MỘT PHẦN XẤU XÍ

Đoàn Công Lê Huy

Năm 1859, một phụ nữ bỗng ngã lăn ra chết hai ngày sau đêm khiêu vũ. Trong đêm này bà ta được ca tụng là người có tấm lưng ong đẹp nhất. Mổ khám nghiệm tử thi mới hay bà ta bị đập ba chiếc xương sườn, xương đâm vào lá gan gây ra tử vong. Thủ phạm là chiếc áo nịt ngực thắt quá chặt.

Một tư liệu phương Tây đã dẫn nguồn tin đáng tin cậy. Thì còn ai lạ gì chuyện ấy, khi cô nàng Scarlett trong Cuốn theo chiều gió phải nghiêng răng kìm tiếng rên đau đớn để cho bà vú mạnh tay siết chặt eo chiếc váy khi nàng chuẩn bị đi dự dạ hội khiêu vũ ở trang trại Mười hai cây sồi. Khổ chưa, cái giá phải trả thật là khốn khổ để được cánh đàn ông khen đẹp!

Khi người Trung Quốc khen phụ nữ có gót sen nhỏ nhắn cũng là khi người phụ nữ xứ họ phải chịu cực hình trong tục bó chân tàn bạo, mỗi đôi chân là một sự tàn phế man dại.

Khi người Nhật khen người phụ nữ xinh đẹp trong chiếc áo Kimono cũng là khi người phụ nữ Nhật phải chịu làm hình nộm cứng đờ, đau nhức các khớp xương gần như là mạn tính.

Khi người đàn ông khen chiếc áo dài Việt cũng là khi rất có thể họ đang hả hê thưởng thức hai miếng phở mát ở hai bên eo bạn, là khi họ đắc thắng ngâm thơ: “Áo em trắng quá nhìn thâm da”, hay “Trời Sài Gòn anh đi mà chột “thấy”.../ Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông.” Thấy hết, và kệ cái nóng 35 độ trong bó cứng của xứ Huế hay cái lạnh 10 độ trong phong phanh của trời Hà Nội.

Khi giới chính trị đàn ông khen người phụ nữ “tòng phu” thì cũng là khi họ vì họ, vì muốn giữ giọt máu, nguồn gien của chính họ trong một xã hội cha truyền con nối.

Khi người đàn ông khen người phụ nữ “tiết hạnh”, chồng chết mà vẫn “tòng tử” theo con thì cũng là khi họ muốn giữ mảnh ruộng của dòng tộc họ không về tay kẻ khác, mặc cho thân phận người phụ nữ có thể úa tàn.

Khi họ muốn người phụ nữ phải hội đủ công dung ngôn hạnh, cũng rất có thể là khi họ bày tỏ lòng tham không đáy, muốn có cả bốn phương trong bàn tay mình, muốn có cả bốn mùa trong một ngày, muốn cả bốn cung bậc chỉ trong một nốt nhạc, mặc cho người phụ nữ phải loay hoay xoay sở hàng thiên niên kỷ trong một cỗ bốn tròng.

Thế đấy bạn gái ạ, trong những lời khen đôi khi có chứa vài sự thật đắng cay.

Cũng như khi người đàn ông khen người phụ nữ thắt đáy lưng ong là khi họ mong muốn một người khéo chiều chồng và khéo nuôi con. Đúng thế,

chắc chắn chỉ có những người làm nhiều và ăn ít, thức khuya dậy sớm thì mới thắt đáy lưng ong ở trong cái xã hội không có aerobic cũng như thể dục thẩm mỹ, chạy bộ, lắc vòng...

Nên chi, bạn ạ, bạn phải coi chừng những lời khen.

Đôi khi họ khen mình là nữ tính để họ dễ bề thôn tính cả không gian và âm thanh, khi bạn thu mình lại và ăn nói nhỏ nhẹ trước họ. Khen bạn dịu dàng là để bạn không bộc lộ trí thông minh hơn họ: Không cãi lại họ và họ dễ dàng áp đặt.

Họ khen bạn là phái đẹp để bạn đừng làm hơn những gì của một bông hoa.

Họ khen bạn là hoa để họ làm ong làm bướm, đậu rồi lại bay. Họ khen bạn là hoa để bạn làm vai trò trang trí, để bạn không ở địa vị cao, không nhận nhiều lương của họ. Và đôi khi, cao hứng lên, họ còn trích thưởng phán xét bạn là hữu sắc vô hương nếu bạn lỡ không hơn một vật trang trí.

Họ khen vợ họ là bà nội trợ giỏi để họ yên tâm một mình tung hoành nơi biên ngoại với tri thức, sự nghiệp, khoa bảng, quan trường, nhà trò con hát...

Thế đấy! Đừng sung sướng với những lời khen để biến mình thành người khác. Mỗi bạn gái đã là một kho tàng của chính mình. Mỗi người chỉ cần là một nốt nhạc cũng đủ làm cho giai điệu cuộc sống rục rờ âm thanh. Có những lời khen chứa đựng một phần xấu xí. Hỡi một nửa nhân loại, hãy cảnh giác với lời khen!

Con trai của bố!

Không phải chỉ có phụ nữ mới dễ xiêu lòng trước những lời khen tặng. Con trai cũng dễ phấn khích thái quá với những lời ca tụng. Thậm chí, có thể còn hơn cả phụ nữ. Vậy thì con ạ, một lời khen: Con là một chàng trai ngoan hiền thì sao?

Một chàng trai ngoan hiền thì rất dễ thương phải không?

Không đâu! Một chàng trai NGOAN HIỀN thì thường đi cùng sự LÙ ĐÙ. Có bao nhiêu cô gái sẽ thích bạn trai mình NGOAN HIỀN?

Một chàng trai HU' thì sao? HU' mà không HỎNG thì cái HU' ấy chỉ là sự QUÁI TÍNH.

Còn một chàng trai NGOAN thì thế nào? NGOAN là gì? Là biết vâng lời?

Không! Đừng vậy!

Con có thể tóc nhuộm vàng hoe nhưng dưới mái tóc ấy là một cái đầu biết nghĩ, thông minh.

Con có thể trốn học để làm điều con yêu thích nhưng kiến thức của buổi học hôm đó không trốn khỏi đầu con.

Con có thể yêu đương nhưng không phải yêu đương choán hết cuộc đời con được.

Con có thể cãi lại bố mẹ nhưng là cãi đúng, tranh luận để đi đến một kết quả tốt nhất cho con, yên tâm cho cha mẹ.

Con có thể nói bậy khi ức chế nhưng không phải là chửi bậy.

Con có thể làm tất cả những điều bố đã làm nhưng sẽ phải giỏi bằng hoặc hơn bố.

Bố không cần một chàng trai NGOAN.

Bố cần một chàng trai ĐÚNG NGHĨA.

Một chàng trai chỉ nói toàn lời hay mà làm việc như mèo mửa thì để làm gì đâu?

Một chàng trai ngoan ngoãn biết nghe lời mà không có chính kiến của riêng mình thì để làm gì đâu?

Một chàng trai đáng yêu trong mắt hàng chục cô gái mà không biết yêu thương mẹ mình thì để làm gì đâu?

Những chàng trai kiểu đó, vứt đi!

Những chàng trai kiểu đó, xin biến đi!

Con trai của bố, bố muốn con là một chàng trai đúng nghĩa!

Những câu chuyện biến mất

Thời cuộc cướp đi những câu chuyện. Cuộc đời cướp đi những câu chuyện. Cuộc đời cướp đi những câu chuyện. Con người trở thành những kẻ tiêu thụ vô cảm. Và ký ức bắt đầu nghèo nàn đi...

Bạn phải sống 20 năm ở phố cổ, bạn mới hiểu vì sao tôi yêu những ô cửa sổ đến vậy. Ngôi nhà cũ, số Bảy phố Hàng Bồ của tôi, 10m² cho bốn người chen chúc. Căn phòng 24/24 phải bật đèn vì không có ánh sáng bên ngoài lọt vào được. Những cái ngõ luôn bốc mùi ẩm thấp vì quanh năm không có ánh nắng. Và vì thế, càng lớn, tôi càng sợ hãi mỗi khi phải trở về nhà. Chui vào cái hầm ấy. Tôi đã từng ước mơ có một ngôi nhà thật nhiều cửa sổ. Để ban mai, nắng sẽ trườn lên mặt mình. Ước mơ đó phần nào đã được thoả mãn với căn hộ hiện tại. Tuy nắng chưa trườn vào đến chỗ ngủ song cũng có một cánh cửa sau nhà ấm ắp gió. Tôi trồng ít cây xanh ở đó. Mỗi sáng, tôi vẫn ra đấy đứng nhìn khoảng trời xanh vời vợi. Cảm thấy lòng được cứu rỗi nhiều điều.

Cuộc sống là một dòng chảy xiết. Những công việc cuốn tôi đi. Hàng tuần. Hàng tháng. Như hiện nay, gần như tôi đang làm việc với cường độ 5 ngày/ số báo. Chưa kể phụ trách thêm một chuyên mục trên Hoa học trò tuần. Hoa học trò phát hành thứ Hai, tôi phải hoàn thành chuyên mục của mình trước ngày thứ Năm tuần trước đó. Sinh viên Việt Nam phát hành thứ Tư, tôi phải hoàn thành bài vở trước ngày thứ Sáu tuần trước đó và mất ba ngày, thứ Bảy, thứ Hai và thứ Ba để làm hậu kỳ cho nó trước khi in. Chuyên đề 2 thì 15 ngày/ số nhưng luôn mất 8 đến 10 ngày để thực hiện. May mà tôi luôn có được những cộng sự thiện chiến. Những người làm báo tốt nhất.

Họ giúp tôi bằng cách tự xây dựng đề tài, viết trau chuốt đến mức tôi chẳng phải sửa chữa mỗi khi đọc duyệt. Chứ nếu như cách đây 3,4 năm và trước cả đó, cái thời mọi người khen Hoa học trò hay ấy, thì ề cõ ra mà sửa. Thậm chí viết lại. Thời gian trôi vùn vụt đến độ tôi ngẩng mặt lên thường là thứ Sáu rồi. Thời gian cướp đi của tôi rất nhiều cảm xúc. Thời gian cũng bào mòn sức khỏe của tôi. Và thời gian cũng làm lão hóa những ý tưởng. Nhưng cái mà tôi xót xa nhất, đó là thời gian cướp đi của tôi những câu chuyện.

Có một thời, tôi thích những câu chuyện tôi khám phá ra từ sự quan sát, lắng nghe và để tâm của mình. Là một quán cà phê cheo leo trên gác hai đường Tràng Thi nơi có hai vợ chồng già 30 năm qua dù mưa, nắng, bão bùng hay ốm đau... họ vẫn sáng sớm uống với nhau một ly cà phê. Cho đến khi đi lại khó khăn, họ mở quán để có thể uống với nhau đều đặn hơn. Là con đường Quán Thánh có tổng cộng 98 cây hoa sữa. Là những vụn vàng nhặt được trong từng cuốn sách tôi đọc được. Tất cả đây ắp lên trong gần 50 cuốn sổ nhỏ tôi vẫn mang theo bên mình. Có một dạo, gần như mỗi tuần tôi đều viết được một truyện ngắn, một phóng sự hoặc dăm ba bài thơ. Đó là vì cuốn sổ đây ắp những câu chuyện đòi được bung ra. Những báo cáo, ý tưởng, đề tài có thể trở thành chuyên đề hay. Có dạo, nguyên tờ 2!, tôi viết không dưới 30 bài lớn nhỏ. Hay mục Chuyển Động Khám Phá một thời với bút danh Vịt Búp, Buma, CĐKP... tôi tung hoành. Tôi đọc thư bạn đọc hàng ngày. Rút ra hàng chục, hàng trăm câu chuyện. Là rất nhiều những câu chuyện như thế khiến tôi có thể trò chuyện hàng giờ không khiến người nghe chán được vì có biết bao câu chuyện trong đó.

Nhưng gần đây, cuốn sổ tay của tôi vắng bóng vì tôi ít ngồi quán một mình nữa.

Nhưng gần đây, con đường chỉ toàn những bụi dọc về bụi, khói, tiếng ồn chứ không còn những điều bất ngờ khám phá ra nữa.

Thời gian cuõm đi của tôi những câu chuyện.

Lâu rồi, tôi chưa ngồi cà phê với ai ngoài những đồng nghiệp và những công việc (hoặc cả đám ngồi thư giãn đầu óc).

Thời gian xô trượt đi những câu chuyện.

Mà những câu chuyện mới làm nên những cảm xúc.

Những câu chuyện làm sống lại những đồ vật vô tri. Để ta cảm thấy gắn bó với nó nhiều hơn thay vì sử dụng nó một cách vô tri.

Này con trai, bố sẽ kể cho con nghe nhiều câu chuyện về những đồ vật quanh con. Để con biết rằng đôi dép không chỉ để đi mà còn để bảo vệ chân con, mà còn là câu chuyện dài về người Việt từ thuở chân đất với ngón chân Giao Chỉ.

Này con trai, khoảng sân sau nhà, những khóm hoa nở sẽ lung linh dưới nắng. Bố sẽ kể cho con nghe câu chuyện về thiên nhiên.

Sẽ có rất nhiều câu chuyện về Ông Trăng đi làm, ông Trăng đi công tác thay vì cứ phải hiểu một cách máy móc lẽ tròn khuyết vô vị.

Tôi đã mất đi nhiều câu chuyện của mình nhưng may thay, kho chuyện vẫn còn đủ dùng cho đến ngày con lớn.

Còn bạn, bạn có đang để mất những câu chuyện của đời mình?

Chào tháng Tám! Một chàng trai vụt lớn!

Bắt đầu bước sang những giờ phút đầu tiên của tháng Tám. Mùa hè cũng đã sắp kết thúc dù cho cái nắng có ồn ã đến đâu. Và rồi mùa Thu lại. Bốn mùa hoán đổi luân phiên, thời gian cứ thêm từng tờ lịch rụng. Nhìn về mình sẽ thấy ngưỡng cửa 30 nhọc mệt. Nhưng nhìn về con lại thấy hơn hơn tuổi sắp lên hai.

Nói bao nhiêu về thời gian cũng vẫn là chẳng hết. Câu chuyện về thời gian luôn là một câu chuyện dài. Chỉ là mình già đi và con mình lớn lên. Lớn – Khôn!

Khi bế bồng con lên đã thấy tay mình có dấu hiệu mỏi. Con cứ lớn dần để bố bớt đi những thoáng giật mình. Chẳng hạn như vào quán, tay bố sẽ rời khỏi những mép bàn vì con đã cao hơn mép bàn. Chẳng hạn bố chẳng phải hốt hoảng cuống cuồng chạy theo con khi con rời khỏi cửa nhà mình. Con cho bố những yên tâm. Hay như khi con muốn hoặc khó chịu điều gì, con đã có thể báo cho bố biết bằng những từ ngữ đơn giản. Rồi những nhu cầu nhỏ nhỏ như tè, đi ị, uống nước, buồn ngủ... con đã tự biết thông báo. Bố bắt đầu xây dựng những niềm tin vào con. Tin rằng con sẽ biết dừng lại khi đi đến cầu thang. Tin rằng con tự cầm ly nước thủy tinh uống mà không làm rơi nó. Tin rằng con đã hiểu những gì bố căn dặn. Chẳng hạn như sáng nay, khi bố thay nước bể cá, thấy rất nhiều tấm được thả vào trong đó, bố đã bảo con rằng “Cá chỉ ăn giun và ăn đồ ăn khô trong cái lọ này chứ cá không thể ăn tấm. Vì thế, con không được cho tấm vào bể cá nhé! Cá sẽ chết nếu như cây tấm xuyên phải người con cá!” Pi đã hiểu và hôm nay bố về, trong bể cá không có một cây tấm nào hết. (Giả sử có cái bút hay cái đũa thì không tính nhé!)

Con lớn khôn.

Cứ từng ngày, từng tháng đi qua. Bố thấy mình già đi. Những dấu hiệu cho thấy bố đang già đi như sức sáng tạo giảm, lười vận động, xa rời những đám đông, kết thúc những cuộc vui sớm hơn... Có thể, bố đã từng rất sợ tuổi già. Nhưng thực tế, bố sợ quỹ thời gian của bố được ở bên con ít dần đi thôi. Ai chẳng thế, đối diện hạnh phúc sẽ sợ hãi tốc độ của thời gian. Chưa bao giờ bố nghĩ đến ngày mình 30 tuổi. Thậm chí ngày xưa, bố còn tin rằng mình sẽ chết năm 27 tuổi nữa kìa!

Ban này, ngồi cùng một câu bạn của bố. Cùng nói với nhau về tuổi 30. Ý niệm gia đình rõ rệt lắm. Tạm thập nhi lập. Cậu bạn của bố còn chưa lập gia đình. Nghĩ về gia đình nhỏ, cậu ấy muốn có sự thay đổi. Trước khi gặp mẹ con, bố cũng đã từng có những suy nghĩ như thế. Cảm giác của chiều về là mâm cơm ngon ứa nước miếng, là vợ con hân hoan chào đón, là dù bước chân trái hay chân phải ra khỏi cửa cơ quan đều biết rằng mình đi về đâu?

Gia đình nhỏ. Một gia đình của mình. Điều hạnh phúc tuyệt vời nhất mà bố có được.

Những tân toan của cuộc sống ngoài kia đã khiến bố trở về nhà với một tâm trạng nặng trĩu. Chỉ khi ôm con vào lòng, những tân toan ấy mới nhẹ nhàng rời xa bố. Con lớn lên. Là lớn khôn. Con biết chạy ra cười cả từ ánh mắt để ôm lấy chân bố. Con nói: Chào bố! Mà ngọt ngào đến thế! Rồi ôm con để nạp đầy tâm hồn mình năng lượng sau một ngày kiệt quệ.

Sẽ có nhiều dự định cho tháng Tám. Và những dự định đó sẽ thành hình trên thực tế. Bởi tình yêu bố đang có. Bởi hạnh phúc bố đang có. Bởi những tha thiết làm nên từ đôi chân tí xíu chạy ra đón bố mỗi chiều về. Và bởi tất cả những gì chúng ta đang hướng tới.

Tháng Tám ơi, xin chào!!!

Nói với con về nghị lực

Nghị lực là gì? Theo từ điển mở Wikipedia thì: Nghị có nghĩa là Quả quyết. Lực có nghĩa là Sức. Nghị lực: Ý chí kiên quyết và bền vững. Năm xưa, 16 tuổi, bố còn chưa biết nghĩa của từ này. Còn hỏi bác Chiu, mẹ chị Mún: Nghị lực là gì? Tại sao cô ấy lại bảo em là người không có nghị lực? Thế nên, bố sẽ dành cho từ này một bài viết riêng như đã dành cho lòng Dũng Cảm, nỗi SỢ, MAY MẮN, TỰ TRỌNG, ƯỚC MƠ, LÝ TƯỞNG, NỠI BUỒN, NHẠT THỊT, YÊU THƯƠNG VÔ ĐIỀU KIỆN...

Năm xưa, khi bố đang học lớp 10. Bố có thích một bạn gái tên Ly. Trần Hoàng Khánh Ly. Cô ấy học cùng lớp bố: 10B THPT Trần Phú, niên khóa 93-96. Đó là một tình cảm rất mới lớn. Bố theo đuổi cô ấy hết cả năm lớp 10. Cho đến một ngày cuối năm lớp 10, bố, trong một cơn giận đã tuyên bố, hết thích cô ấy. Và cô ấy đã bảo: Tú là người không có nghị lực. Nghị lực theo cách nghĩ của một cô bé lớp 10 chỉ giản đơn là sự kém tâm. Chưa gì đã bỏ cuộc. Bố đã ngơ ngác với từ này. Bố đi hỏi bác Chiu – mẹ chị Mún khi đó đang học đại học. Bác Chiu có giải thích cho bố rất nhiều nhưng với cái đầu ngổ tào của bố, bố đã không thể tiếp thu. Song không vì thế mà bố quên đi. Bố vẫn nhớ. Và bố đi tìm nghĩa của từ NGHỊ LỰC lúc này qua chính cuộc sống của mình.

Là 36 truyện ngắn không được đăng. Giấc mơ trở thành một văn sỹ khi mà chẳng biết viết. Bố bắt đầu nghiệp viết từ năm lớp 11. Bố nhớ, bố đã từng dỡ tung một truyện ngắn của bác Trang Hạ ra chỉ để xem trong đó có gì? Ngày xưa bố yêu thích những truyện ngắn của bác Trang Hạ lắm. Trong bản tự bạch khi chính thức trở thành thành viên hội bút Hương Đầu Mùa,

bố đã viết: Thích thơ Trương Nam Hương, văn Trang Hạ. Nghị lực là một ý chí kiên quyết – bền vững. Bố đã chứng minh cho cô bạn gái cũ thấy rằng mình không phải là người không có nghị lực bằng cách xuất hiện trên trang báo Hoa học trò.

Nhưng con ạ, nghị lực không phải chỉ là sự nỗ lực có mục đích như vậy. Nghị lực còn là nhiều hơn nữa.

Là khi con đeo đuổi một ước mơ của mình.

Ai cũng có ước mơ. Nhưng chỉ ai có nghị lực thì ước mơ đó mới trở thành hiện thực. Bằng không, như đại đa số nhiều người, ước mơ sẽ trở thành một kỷ niệm mai sau. Hoặc buồn hơn, nó thành một tiếng thở dài khi nghĩ về.

Là khi con vượt lên chính mình.

Chúng ta cứ hay nói với nhau về những giới hạn. Có bao nhiêu giới hạn bắt đầu từ sự thiếu tự tin? Có bao nhiêu giới hạn được đưa ra như một cách tự ru ngủ mình, AQ mình? Có bao nhiêu giới hạn được coi là cứu cánh cho những thất bại?

Không! Hãy đừng giới hạn mình. Đừng vẽ một vòng tròn quanh mình để tự trói mình trong đó. Tham vọng không phải là từ xấu. Nó chỉ xấu khi con thực hiện nó bằng cách đạp người khác xuống để mưu cầu lợi ích cá nhân. Tham vọng có thể là xấu khi con vì nó mà đánh mất đi những thứ tốt đẹp con đang có. Tham vọng dẫn đến sự đánh đổi tàn khốc.

Còn khi tham vọng để vươn lên (từ đẹp đẽ của nó là Khát Vọng) thì có gì đâu là xấu? Tham vọng + nghị lực = thành công!

Con yêu!

Nghị lực như xăng cho chiếc xe. Mà tham vọng là động cơ của chiếc xe đó. Động cơ càng cao thì xăng càng phải nhiều.

Nghị lực không dễ kiếm nhưng cũng không quá khó kiếm. Bố đã, đang và sẽ mỗi ngày cùng con nỗ lực để làm đầy lên trong con đây!

Bố thật mừng vì con biết bay

Hôm nay con tròn 25 tháng tuổi. Câu chuyện này được ấp ủ để viết riêng cho ngày đặc biệt này. Về nỗi mừng vui của bố khi nhận ra rằng con biết bay. Phải! Con biết bay! Con biết bay!

Bay.

Không phải như siêu nhân người nhện hay siêu nhân Bat Man mà con hay chơi.

Không phải như chiếc máy bay mà lần đi Nha Trang cùng cơ quan bố, con đã bay cùng nó.

Không phải như con chim chích bông trên trời mà hôm mừng ba Tết bố con mình ngồi ở công viên Thành Công mà con thấy và gọi bố, chỉ cho bố xem.

Không phải như những cánh diều mùa hè mà con thấy mỗi khi đứng lên yên xe đằng sau lưng bố và mẹ chỉ cho con.

Không phải như ông trăng, ngôi sao mà con hay ríu rít gọi bố xem mỗi tối.

Con biết bay bằng cách khác.

Bay.

Bay bằng trí tưởng tượng.

Một trí tưởng tượng siêu phàm mà không một người lớn nào có được đâu anh ta có thể là nhà văn viết truyện viễn tưởng số một thế giới.

Một trí tưởng tượng đặc quyền của trẻ con.

Chỉ có trẻ con mới bay được như thế!

Bay.

Có những giấc mơ theo bố suốt một thời thơ ấu. những giấc mơ bay. Là cái bơm xe đạp của ông Nội được bố hút nước bằng cách kéo bơm lên và phun vòi bằng cách hạ bơm xuống. Bố nói với bạn bè là nhà mình đang có một khẩu súng phun lửa đặc biệt. Vì bố tưởng tượng rằng nếu bố hút lửa, nó sẽ phun ra lửa. Một khẩu súng phun lửa cực kỳ khủng bố.

Là rãnh nước cống cũng thành một dòng sông chờ thuyền đạp sóng mà chạy băng băng. Bố tưởng tượng ra mình đứng trên mũi thuyền và chiến đấu cùng lũ chuột cống.

Là cái nùm cửa cũng thành vòi hoa sen cho bác Thủy gội đầu cho bố.

Những tờ vé số là tiền.

Bức tường giữa hai ngôi nhà số 5 và số 7 Hàng Bồ cũng là một địa đạo bí mật cất giấu bảo tàng.

Ngôi nhà xây bằng bộ bài tú lơ khơ.

Những bao thuốc dán lại thành ô tô, tàu hỏa...

Tuổi thơ của bố bay bổng cùng biết bao kỳ tích vĩ đại mà loài người dễ chùng chẳng bao giờ đạt tới. Bởi nó bay vượt giới hạn âm thanh. Bởi nó

bay vượt khả năng của con người.

Ôi, những giấc mơ ngốc xít.

Mà lung linh đến rưng rưng.

Ai có thể mơ một mình một bóng đưa Việt Nam vô địch World Cup liên tiếp 13 lần kể từ năm bố 15 tuổi? Nếu họ đã đi qua tuổi 15!

Ai có thể mơ làm một tờ báo hình tròn năm 18 tuổi nếu như họ đã quá tuổi 18?

Những giấc mơ bay mỗi ngày một khan hiếm dần khi người ta lớn.

Bay.

Con đã biết bay khi con lắp ghép bộ xếp hình thành một khối hình chữ T và bảo bố: Bố ơi, máy bay của con này!

Con đã biết bay khi cầm một khối hình chữ nhật và bảo bố: Bố ơi, ô tô của con này!

Con đã biết bay khi bảo bố: Con nhốt em Cún vào tivi để em Cún không bỏ về nhà được nữa bố nhé!

Con đã biết bay khi nói với em Cún: Bố đi làm đây, con ở nhà ngoan nhé!

Con đã biết bay khi ngồi trên bụng bố lái máy bay, taxi, tàu hỏa.

Con đã biết bay khi bảo bố: Bố ơi, mang nhà bóng ra cho con, trời mưa rồi.

Con đã biết bay khi đặt ra các tình huống giả định và giải quyết nó theo cách không thể buồn cười hơn. Như con làm bố, em Cún làm mẹ cho siêu

nhân và rô bột ăn bột, ăn cháo, ăn cơm.

Là bắt chước thôi nhưng hẳn phải có một trí tưởng tượng siêu phàm lắm mới hình dung được những điều như vậy.

Bay.

Chúng ta đang đói dần những giấc mơ bay.

Khi cuộc sống ngày càng đầy đủ và tiện nghi.

Không ai dùng vỏ bao thuốc làm ô tô, tàu hỏa như hồi bố còn nhỏ. Không ai tưởng tượng ra điều đó khi mà ô tô, tàu hỏa đồ chơi đã rất sẵn.

Không ai dùng những thước phim thừa, hỏng để làm cây dừa, khung ảnh bởi đồ chơi, cây dừa, khung ảnh đã quá nhiều.

Không ai tưởng tượng ra một bộ phim có mình làm nhân vật chính khi điện thoại di động cũng đã có chức năng quay phim.

Không ai viết một lá thư tay rồi tô tô vẽ vẽ trang trí bức thư đó khi email đã làm nhiệm vụ thay.

Không ai ngồi tưởng tượng ra một ngôi nhà, vẽ một ngôi nhà trên cát để thủ thi với nhau trong ngày lễ tình nhân.

Những giấc mơ bay ám khói công nghiệp.

Những giấc mơ bay bị trì nứu lại bởi sự đầy đủ, tiện nghi.

Đó là cuộc sống.

Bây giờ trẻ con bay kiểu khác.

Harry Potter và Tôn Ngộ Không nếu đấu với nhau ai sẽ thắng?

Không!

Bố không than phiền về sự hiện đại bóp nghẹt trí tưởng tượng.

Tivi – truyền hình không giết chết những cuốn sách.

Cũng như Internet không giết chết những phương tiện truyền thông khác.

Và blog cũng không giết chết tinh thần của những cuốn sổ nhật ký.

Mà bố chỉ bảo rằng cuộc sống mỗi ngày một khác. Giấc mơ bay của hôm qua khác cách bay của hôm nay.

Chỉ buồn nếu ai đó không còn bay được nữa.

Con trai của bố, biết không, bố thật mừng vì con biết bay!

Chúng ta sẽ sống được, sống rất thú vị chừng nào chúng ta còn biết bay.

Và sẽ mừng lắm khi con tròn 25 tháng, con đã bắt đầu bay.

Thật mừng vì con đã biết bay.

Ông bô tẹp nhẹp

Ta là một ông bô tẹp nhẹp. Phải thừa nhận là thế đi! Sau khi đã nói xấu vợ tơ bời hoa lá, ta soi gương và nhận ra rằng: Ta cũng chỉ là một gã đàn ông rõ ràng là tẹp nhẹp, vớ vẩn, kém tươi nhất trong số những ông bô...

Số là hôm nay ta than với người yêu của ta: Đạo này tớ đang làm báo Tết nên stress liên miên. Người yêu của ta bảo: Thế thì cuối tuần làm chuyến xê dịch. Đi hai ngày chắc không chết ai! Ta – ngay trong đầu ta bỗng hiện ra một biển cấm to oành. Là sao? Là dư lào? Ai đủ khả năng cấm đoán ta? Vợ ư? Hay sếp? Không! Là một nỗi ham yêu giữ ta. Nỗi ham yêu có tên là Pi Nhặng.

Ta vẫn kêu bạn liên miên để tránh những cuộc cà phê tối, bữa nhậu khuya.

Ta vẫn kêu bạn liên miên để tránh hai ngày cuối tuần phải làm việc.

Ta kêu bạn khi ta đang ôm con.

Ta kêu bạn khi ta đang hớn hờ chạy xe về với con.

Nào ai cấm ta không được về muộn? Nào ai cấm ta không được đi chơi một chuyến xa xa? Chỉ lòng ta dập dình Hà Nội... Chỉ là lòng ta đang mãi nghe tiếng cười khanh khách của gã trai 22 tháng tuổi.

Gã trai 22 tháng tuổi mỗi ngày lại tiếp nhận nửa bài hát mới.

Gã trai 22 tháng tuổi biết vắn vẹo ta mỗi khi ta nói sai.

Gã trai 22 tháng tuổi ôm cổ ta từ đằng sau.

Gã trai 22 tháng tuổi cứ hơi tí là lại buông câu tỏ tình trắng trợn: Bố ơi! Pi yêu bố lắm!

Gã trai 22 tháng tuổi không bao giờ chịu ăn Bim Bim một mình. Lúc nào cũng: Bố ơi, Bố ăn Bim Bim với anh Pi đi!

Gã trai 22 tháng tuổi dường như biết ta vốn mong manh và dễ đổ đánh ùm với ai đó khuấy cà phê cho ta nên gã cũng bắt chước bây giờ toàn khuấy cà phê cho ta và biết ta tham lam nên không bao giờ uống cà phê của ta.

Gã trai 22 tháng tuổi biết vuốt má ta và bảo: Anh Pi yêu thương bố này!

Gã trai 22 tháng tuổi biết gọi điện cho ta và nói là yêu ta.

Gã trai 22 tháng tuổi biết làm cho ta muốn trở về nhà ngay khi cạn năng lượng.

Gã trai 22 tháng tuổi biết khiến ta bước chân ra khỏi nhà với nụ cười mủm mím trên môi.

Chao, còn đâu ta của thời oanh liệt?

Ta giờ đây mềm như cọng bún.

Ta là một cọng bún thiu!

Chao cái thời vắc ba lô lên vai đi một chuyến không có lịch trình.

Chao cái thời thả xe trôi vô định hết xăng thì về.

Chao cái thời một ngày ngồi ít nhất năm quán.

Chao cái thời chỉ một lời mời đã thành một chuyến đi.

Cái thời 2h sáng vẫn chỉ là đêm tí xíu. Cuồng căng thềm dạo phố.

Ta đâu rồi?

Ta giờ là cọng bún thiu.

Ta giờ tẹp nhẹp, tiêu điều, dở ương.

Mà nào phải ngăn sông cấm chợ.

Là máu giang hồ tắt ngúm.

Thương xót chi ta cho phí tình cảm.

Thế nên thôi, kêu ca về thời OANh nay đã LIỆT.

Quá khứ huy hoàng chỉ còn là đồng điệu tàn đổ nát.

Ta không vượt qua được cám dỗ trai 22 tháng tuổi.

Vì bản thân ta đã trói buộc ta lại.

Này, các cô!

Đừng ai nói: Giá như chồng của tôi cũng yêu con như anh yêu con!

Đừng giá như.

Vì nếu giá như vậy thì sẽ phải trả giá đắt đấy!

Cái giá phải trả là một người đàn ông chỉ quần quanh xó nhà.

Nói yêu con, nói yêu vợ và chỉ là như thế!

Chỉ làm trai cùn như chổi cùn.

May mà ta chưa đếm củ dưa hành, tính từng mili nước mắt.

May mà ta chưa đến nỗi nhăn mặt với vợ nếu vợ lỡ quên gội đầu, chưa trang điểm.

May mà ta chưa thành ra ông nội trợ, ghét đám đông ưa may vá.

Bởi đàn ông sinh ra đã mang sứ mạng gánh vác (dù rằng chắc gì đã gánh vác bằng các bà các cô).

Bởi đàn ông cần chí tiến thú và lòng khát khao chiến thắng (mặc dù có thể các cô các bà tiến thủ mạnh mẽ hơn, khát khao chiến thắng cháy bỏng hơn.)

Bởi đàn ông sinh ra đã được gán cho tính hướng ngoại.

Bởi đàn ông có những điều cần phải làm để tuân theo quy luật chung của xã hội.

Chứ đàn ông nào phải xong việc chạy ù về nhà ôm con kêu nhớ nhung.

Chứ đàn ông nào phải trốn đi xa chỉ để ngồi nhà ôm con vui thú.

Chứ đàn ông ai lại như ta.

Ta rõ ràng là một gã trai tẹp nhẹp.

Ta rõ ràng là một cọng bún thiu.

Này con trai, hãy đừng như bố.

Hoặc nếu như giống bố, hãy giống bố khi thuở xa xưa.

Bố của bây giờ tẹp nhẹp lắm rồi!

Và đau nữa là mất tha thiết đi xa.

Cũng may vì bố còn một đam mê đeo đuổi. Đó là công việc làm báo.

Chứ nếu không, rõ ràng bố là một thằng đàn ông hỏng.

Hỏng hoàn toàn.

Bởi yêu thương kiểu đó rõ ràng là Sến.

Là cái yêu thương làm cảnh.

Ta là một cọng bún thiêu.

Chờ nước sôi đem nhúng.

May ra còn cứu vãn được chút nào.

Trái tim dẫn nhiệt

Bố đã biết vì sao con yêu bố nhiều đến thế. Vì trái tim chính là vật dẫn nhiệt hoàn hảo đến gần ngớ. Vì bố đã hiểu tình yêu con dành cho bố qua đôi mắt mẹ nhìn.

Con yêu bố vì con yêu mẹ. Mà mẹ lại yêu bố nên theo tính chất bắc cầu, con sẽ yêu bố. Phương trình đơn giản này sao bố lại không biết chứ, phải không? Bố biết. Bố nhận ra tình yêu ấy qua đôi mắt mẹ nhìn bố, qua vòng tay mẹ ôm bố. Trái tim dẫn nhiệt là thế, phải không con?

Khi bạn yêu một ai đó bằng một tình yêu đủ lớn, nó sẽ sản sinh ra một nhiệt lượng khiến cho những ai yêu thương bạn cũng sẽ yêu truyền người bạn đang yêu.

Như giáo sư Snape yêu mẹ Lily của Harry Potter. Tình yêu ấy đủ lớn để truyền dẫn từ Snape sang Harry Potter. Có lẽ đó chính là một tình yêu đẹp nhất trong truyện Harry Potter.

Như bà ngoại yêu bố vì con gái của bà ngoại yêu bố. Như ông bà nội yêu mẹ vì con trai của ông bà nội yêu mẹ. Như con yêu bố vì mẹ của con yêu bố. Tình yêu sản sinh ra năng lượng. Nguồn năng lượng ấy truyền dẫn qua trái tim. Khiến người yêu người vì những người mà mình yêu đã yêu người đó. Kết dính. Truyền dẫn. Nhân lên. Lan tỏa. Và tạo thành những đóa hoa đời từ đó.

Từ đơn giản, bạn yêu một bài hát mà người bạn yêu thích nghe. Đến phức tạp hơn, bạn yêu mến người mà được người bạn yêu mến, yêu. Trái tim truyền dẫn hay yêu thương truyền dẫn???

Trồng một cây yêu thương bằng gieo một hạt mầm từ một yêu thương bền vững khác. Nuôi cây lớn bằng sự quang hợp của trái tim với trái tim. Bằng dinh dưỡng của lòng tin cậy, quan tâm. Bằng sự sẻ chia ắp đầy như gió. Cây yêu thương sẽ lớn. Sẽ tỏa bóng mát xuống đời ta. Và một hôm, cũng chính từ cây yêu thương ấy, sẽ lại gửi những hạt mầm yêu thương theo gió sẻ chia đến những mảnh đất khác để lại mọc lên nhành yêu thương mới. Ôi, những nhành yêu thương cho ta nẻo về rợp mát.

Có phải ai cũng hiểu ra điều đó không? Ta ngỡ rằng không. Họ hiểu mà họ chưa chắc đã muốn tin theo. Bởi cuộc đời có phải nhành yêu thương nào được sinh ra cũng sẽ thành cây yêu thương? Không! Vì đôi khi, có người giữ yêu thương trên tay mà ngọng nghịu, mà lơ đãng, mà cho rằng sến, mà tưởng mình nên tỏ ra rần rỏi, để rồi từ chối nó, hoặc chấp nhận nó như thể đó là điều vô bổ.

May mà người sến còn nhiều hơn kẻ tự cho mình rần rỏi và cười nhạo những yêu thương.

Ciao tuần mới! Chúc sự chuyên tâm

Khoái Vỹ Trương Tam trong Sở Lưu Hương Tân Truyền Kỳ nổi tiếng là nướng cá ngon. Cô Long tả khi Trương Tam nướng cá cho Sở Hương Soái, tinh thần anh ta tập trung toàn bộ vào con cá. Đó là lý do khiến con cá anh ta nướng luôn là số một.

Bắt đầu một tuần mới nữa.

Để mở đầu tuần mới này, bố viết cho Pi về sự CHUYÊN TÂM nhé! Như là một trong những lý do của THÀNH CÔNG. Ít ra là từ những gì bố đã sống, đã thấy và đã rút ra kinh nghiệm cho mình. Một bài viết cho mai sau.

CHUYÊN TÂM.

Tập trung cao độ và toàn bộ tinh thần vào một công việc nào đó.

Là CHUYÊN TÂM.

Như bố đã từng nói với đồng sự của mình. Dù là một anh bán báo thì anh cũng phải là một người bán báo chuyên tâm.

Như câu chuyện của bố với cậu bạn thân mà bố gặp lại Tết rồi.

Cậu là cử nhân nghệ thuật.

Tốt nghiệp Đại học Sân khấu điện ảnh, khoa Quay Phim, cậu có thể trở thành một nhà quay phim hoặc chí ít, cũng như tất cả bạn bè đại học của tôi, cậu sẽ vào một đài truyền hình nào đó. Sự thực là cậu đã vào VTC để làm được một thời gian. Nhưng rồi cậu đã bỏ ngang nó. Cậu dính vào heroin. Bốn năm đi cai nghiện là thời gian cậu đánh mất. Nhưng cái cậu mất nào phải chỉ là bốn năm?

Tết rồi, tôi gặp lại cậu.

Nhiều bù ngủi.

Nhưng ấm áp.

Cử nhân nghệ thuật bây giờ phải học cơ khí.

Trước đó, cậu phải đi đào ao, làm mây tre đan và tỉ mỉ công việc chẳng liên quan gì đến kiến thức cậu có. Nhưng đó là nơi mà người ta không cần đến một nghệ sỹ. Ở đó, người ta cần sự chuyên cần và kỷ luật.

Cậu bảo, cậu học được nhiều qua bốn năm đó.

Là tính kỷ luật.

Là sự mất mát, nuối tiếc quãng thời gian này.

Là sự thông cảm, chia sẻ với những con người nơi đáy cùng xã hội.

Nơi mà đến 90% đều có học thức cực thấp hoặc không có.

Cậu học được sự yêu thương, chia sẻ nhiều hơn.

Và cậu nhận ra chân giá trị của Tự Do.

Khi mất rồi mới nhận ra nó.

Cậu hỏi tôi: Bây giờ có phải là đã muộn quá rồi không?

Tôi lắc đầu. Không! Chẳng có gì là quá muộn một khi ta bắt đầu nó thay vì ngồi lại và hỏi mình câu đó.

Tôi nói với cậu về câu chuyện tôi vừa đọc được trước đó không lâu. Về Khoái Vồng Trương Tam trong Sở Lưu Hương Tân Truyền Kỳ. Khoái Vồng Trương Tam nổi tiếng về nướng cá. Khi nướng cá, Trương Tam đã tập trung toàn bộ tinh thần vào việc nướng cá. Dù trời có sập thì anh ta cũng coi như không biết. Vì thế, cá nướng của anh ta rất ngon.

Tôi nói với cậu về sự Chuyên Tâm.

Dù anh ta là cử nhân nghệ thuật nhưng lại đi làm cơ khí thì anh ta cũng sẽ là một thợ cơ khí rất nghệ thuật.

Bố cậu ấy cũng nhân chuyện của tôi mà kể lại chuyện năm xưa bác ấy đi làm ở hợp tác xã. Bác ấy là một người thợ làm được năng suất cao nhất. Bởi bác ấy có sự Chuyên Tâm cho công việc của mình.

Tôi cũng kể chuyện mỗi số báo chúng tôi làm.

Đó là một sự chuyên tâm cao độ.

Là sự tập trung cao độ.

Và độc giả của chúng tôi vì thế cũng đọc thấy điều đó.

Một tờ báo có số lượng lớn khủng khiếp như vậy ngoài việc họ có đội ngũ nhiều năng lực thì họ còn phải có một sự tập trung cao độ nữa. Để lửa của họ hiện rõ lên từng trang báo. Và độc giả sẽ cảm nhận được điều đó. Với những gì chúng tôi đã làm, đã thành công thì ít ra, với chúng tôi, lý thuyết về sự chuyên tâm đã trở thành bí quyết.

31 tuổi bắt đầu công việc lẽ ra phải được bắt đầu từ 22 liệu có là quá muộn?

Không! Không bao giờ là quá muộn một khi anh quyết tâm và chuyên tâm cho con đường anh chọn.

Pi của bố!

Một tuần mới đã lại bắt đầu.

Tuần mới này, bố chúc con học được sự CHUYÊN TÂM.

Và bố cũng tự nhắc bố: Sự Chuyên Tâm!

Tất nhiên, chúc tất cả những ai đang đọc bài viết này sự CHUYÊN TÂM.

Nghĩ nhanh về thời gian

Thời gian trôi nhanh kinh khủng.

Tưởng chừng như chỉ thoáng cái, chúng ta đã già.

Thời gian làm chúng ta dăm thắm hơn hay khiến chúng ta thỏa hiệp đi?

Làm chúng ta giàu có hơn hay làm chúng ta nhạt phai đi?

Làm chúng ta trưởng thành hơn hay làm chúng ta khó chịu hơn?

Làm chúng ta nỗ lực, tranh thủ đời hay khiến chúng ta lười biếng đi?

Bố sợ thời gian cũng là những bước ngoặt như thế!

Bố sợ thời gian sẽ bào mòn tình yêu của mẹ dành cho bố.

Bố sợ thời gian sẽ khiến cuộc hôn nhân trở nên già cỗi, người ta cứ sống chỉ vì nghĩa mà đi kiếm tình yêu ở nơi thứ ba, ngoài gia đình.

Mà hôn nhân, năm năm đầu tiên luôn là năm năm khó khăn nhất.

Người ta có thể sống đến bạc đầu, hiểu đời, vượt qua mọi mưu ma chước quỷ, nhưng với tình yêu và hôn nhân, ai cũng trẻ dạ hết.

Mọi người có thể nói: Bố Pi tuyệt vời. Mong sau này có một người chồng như bố Pi. Nhưng nếu mọi người là vợ bố, liệu mọi người có cùng ý nghĩ vậy không?

Bố chưa bao giờ là một ông bố tốt, một người chồng tốt.

Bố cũng như nhiều đàn ông khác, cũng vô tâm và tham lam.

Chỉ khác một điều, bố biết quay đầu lại, bố biết đâu là điểm dừng và bố có thể kiểm soát bản thân.

Có chứ, bố cũng có những cơn say nắng chứ!

Đôi khi, lòng cứ mãi mê theo những người phụ nữ khiến bố ngưỡng mộ.

Nhưng tất cả chỉ dừng lại ở đó.

Bởi giới hạn.

Bởi tình yêu bố dành cho mẹ.

Thứ tình yêu không ồn ã.

Bố có thể rất khó để nói cho mẹ biết, bố yêu mẹ thế nào.

Bố chỉ thực sự là mình khi viết ra.

Thứ tình yêu đôi khi khiến người ta hiểu lầm là vô tình.

Nếu mẹ bảo rằng bố không yêu mẹ thì cũng không sai.

Bố không yêu mẹ như thứ tình yêu mẹ muốn.

Có nghĩa là bố đã không khiến mẹ hiểu rằng bố yêu mẹ.

Vậy thì tình yêu đó nào có ý nghĩa gì? Phải vậy không?

Nếu bạn không cảm nhận thấy bạn đang no, bạn chỉ thấy vẫn thèm ăn chết đi được, thì không thể nói, bạn vừa có một bữa ăn ngon miệng cả.

Cũng vậy, bạn có thể yêu một ai đó mãnh liệt. Nhưng nếu người đó không biết, không thấy được thì tình yêu đó cũng vô nghĩa.

Thế nên, nếu mẹ không nhận ra tình yêu của bố thì bố sai.

Và ai bảo bố là ông bố tuyệt vời, muốn sau này chồng mình giống bố Pi thì đó chỉ là với bản thân họ, chứ không phải là chuẩn mực của xã hội, không phải của mẹ.

Rồi mai này, khi con đủ lớn, đủ trưởng thành, con sẽ đọc nó. Và chắc chắn, nó sẽ khiến con hiểu rằng: Hạnh phúc không phải chỉ từ một phía. Con có thể hạnh phúc được không nếu như con biết người con yêu thương nhất chưa đủ hạnh phúc?

Trên mỗi chặng cuộc đời mình, chúng ta đều gặp rất nhiều khó khăn. Để đi qua, không thể tránh né nó. Cứ tránh, càng tránh, chúng ta sẽ càng đi xa hơn với đích đến. Phải học cách đi xuyên qua nó. Có thể tả tơi vì gai góc. Có thể ngã sấp mặt vì những ổ gà, có thể gục ngã vĩnh viễn ở chặng nào đó... Nhưng chúng ta vẫn cứ phải đi, phải đi qua. Nếu qua được, chúng ta sẽ lại bắt đầu một chặng mới, nhiều thử thách hơn, mức độ cao hơn. Và sau mỗi chặng, chúng ta lại thêm phần trưởng thành.

24h nữa, cậu ấy tròn ba tuổi

Chỉ còn 24h nữa, cậu ấy tròn ba tuổi. 36 tháng. Bố vẫn giữ được những hân hoan như ngày đầu thấy cậu, 13/01/2006. Ba năm, hai bố con mình đã ở bên nhau, đã yêu nhau bằng thứ tình yêu vô điều kiện, phải không con?

Bố đã yêu con không phải chỉ bằng một thứ tình yêu giữa một ông bố với một người con. Mà còn là tình yêu của một người chồng với vợ mình. Bằng thứ tình yêu của những người bạn luôn ở bên nhau lúc khủng hoảng nhất. Bằng thứ tình yêu giữa những thằng đàn ông với nhau. Bằng thứ tình yêu của bố với ông nội. Và bằng cả tình yêu của một người 13 năm làm báo cho tuổi mới lớn với độc giả của mình.

TÌNH YÊU CỦA ÔNG BỐ VÀ MỘT ĐỨA CON CỦA ANH TA

Là thứ tình ruột thịt, máu mủ. Anh ta yêu giọt máu của mình, một phần cơ thể của mình. Nhưng tình yêu ấy hàm chứa nhiều tính quyền lực và sở hữu. Nó khiến cho bố vẫn quát con mỗi khi con hư. Nó khiến bố từng một lần tức điên lên muốn ném con chỉ vì con khóc nhiefeu quá, dỗ thế nào cũng không nín. Nó khiến bố có lần đánh con quẩn mông. Nó khiến bố nhiều khi tức giận chỉ muốn cho con một quả đấm. May thay, từ khi con bắt đầu biết nói, bố cũng đã không còn những cơn tức giận như vậy nữa. Bởi đối thoại sẽ khiến người ta lớn lên, trưởng thành hơn cũng như hiểu đối phương hơn. Đối thoại khiến bố hiểu con đang nghĩ gì và giúp bố thay đổi chính bản thân

mình. Đối thoại giúp bố cảm nhận về con từ chính địa vị của con. Cảm ơn những cuộc đối thoại đã khiến bố con mình gần nhau hơn, hiểu nhau hơn. Bố trân trọng những cuộc đối thoại như thế và luôn muốn xây dựng những mối quan hệ bền vững trên nền tảng của đối thoại. Bạn chẳng bao giờ yêu được ai nếu bạn không chịu đối thoại với họ.

TÌNH YÊU CỦA MỘT NGƯỜI CHỒNG VỚI VỢ MÌNH

Con có ngạc nhiên không khi bố nói, bố yêu con vì bố yêu mẹ? Không có gì là ngạc nhiên cả đâu con ạ! Bố đã đọc được ở đâu đó một câu: Người đàn ông yêu trẻ con vì anh ta yêu mẹ của nó. Bố thấy đúng. Bởi đúng là bố đã như vậy. Bố đã yêu mẹ của con bao nhiêu thì bố cũng đã yêu con bấy nhiêu. Có lẽ vì mẹ đã sinh ra con cho bố. Nhưng bố nghĩ, đó là vì mẹ cũng đã từng yêu bố. Và điều đó khiến cho bố yêu bất cứ điều gì mẹ yêu. Hạnh phúc có phải là cảm giác thỏa mãn? Vậy thì bố hạnh phúc. Vì bố thỏa mãn khi những gì bố làm đã khiến mẹ hạnh phúc. Và điều đó là yêu con. Bố yêu con bằng sự hướng tâm của mẹ. Mẹ hướng bố đến con nhiều hơn bất cứ người phụ nữ nào bố biết. Để cả khi không có bố ở bên hai mẹ con, bố vẫn hiện hiện trong lời nói, câu chuyện của mẹ với con. Chỉ khi người phụ nữ ấy cũng phải yêu chồng mình thật sâu sắc, cô ta mới không quên chồng mình khi đang sống trong một tình yêu trong sáng như thế. Cảm ơn những tình yêu dặt dầy đầy năng lượng. Phải chăng, nếu bạn muốn một ai đó yêu bạn, hãy yêu tất cả những gì xung quanh anh ta? Bởi tình yêu là thứ truyền nhiệt năng mạnh nhất.

TÌNH YÊU CỦA NHỮNG NGƯỜI BẠN

Bố có những người bạn luôn xuất hiện khi bố cần. Đó là hạnh phúc quý hiếm của một đời người. Những người bạn gần 20 năm đi cùng bố. Không

ồn ào, không đòi hỏi, họ yêu bố vô điều kiện. Nhưng không phải lúc nào bố cũng tìm đến họ. Ngay cả khi bố suy sụp nhất, bố càng hay tránh né họ. Bởi bố sợ nỗi buồn của bố khiến họ đau đớn theo. Nhưng con thì khác. Những ngày đau đớn nhất của bố, con luôn ở bên cạnh bố. Không cần một lời khuyên. Không cần một bờ vai. Con cho bố nhiều hơn cả những thứ đó. Con cho bố một niềm tin. Một xác tín về sự không bội phản. Con là con của bố dẫu cho bố là một tử tù hay một ngôi sao. Và điều đó khiến bố đứng dậy. Đã từng hồ nghi cả thế giới, đã từng nghĩ rằng cuộc đời không còn sự bền vững. Đã từng đau đớn nghĩ rằng cuộc đời không thể tìm thấy một ai nữa để đặt lòng tin. Khi mà giả dối mang khuôn mặt người yêu thương nhất. Cả người mà từng thủ thỉ với mình rằng họ không bao giờ nói dối mình, không bao giờ lừa gạt mình. May thay, còn con. Con cho bố niềm tin. Con thành tay vịn cho bố đi qua những vực thẳm sâu hun hút của lòng tham con người. Bố biết rằng con đang ở bên bố. Và bố cũng nhận ra rằng cho dù thế nào, bố cũng sẽ là người không bao giờ lừa dối con. Bởi thế giới của con sau này, dẫu có ngàn vạn lần con bị lừa dối, thì trở về nhà, bên bố, con sẽ an toàn nhất. Con dạy bố sự trung thực mang giá trị nương tựa cho mỗi con người. Ai lừa dối ai thì kẻ đó sẽ bị đời dối gạt lại. Sự trung tín sẽ mang giá trị nương tựa vững bền. Và đó cũng là lý do để bố tiếp tục đứng lên khi có con ở bên. Vậy thì nếu nói bố yêu con như yêu một điểm tựa, con có tin không?

TÌNH YÊU CỦA NHỮNG THẲNG ĐÀN ÔNG

Phụ nữ với nhau có tình yêu riêng. Và đàn ông với nhau cũng vậy. Bố với chú Tec, bố với chú Tuấn hay bố với những người bạn cùng giới khác của bố cũng tồn tại thứ tình yêu như vậy. Và bây giờ, với con cũng thế. Chúng ta có với nhau thứ tình yêu bổ bã vô cùng. Thứ tình yêu phải. Ở đó, bố không hà khắc với con nếu như con có những hành động rất mất vệ sinh như là ngoáy mũi rồi chùi vào tường. Bởi chúng ta là những thẳng đàn ông.

TÌNH YÊU CỦA BỐ VỚI ÔNG NỘI

Bố với con khiến bố nhớ nhiều đến ấu thơ giữa bố với ông nội. Có những năm tháng ấu thơ đó, có thể bố đã quên đi nhiều, nhưng khi đi bên con, bố đã nhớ lại. Và có cả những điều mà ông nội đã sai lầm với bố, giờ đây, bố học kinh nghiệm đó để tránh lặp lại sai lầm với con. Ông nội đã cho bố niềm tin nương tựa vào cha mình. Bố đã từng tin và thần tượng ông nội. Và bây giờ, bố đang truyền điều đó vào nơi con. Hay một lần, bố ngồi cà phê với bác Kiên, nghe bác Kiên kể về ông ngoại con, bố nhận ra, bác Kiên cũng rất yêu bố của bác ấy. Hầu như những thằng con trai đều có thần tượng đầu tiên trong đời mình là bố. Và con ạ, con đang yêu bố và thần tượng bố. Khi bố bảo: “Không, bố thích làm quý cơ” thì con cũng bảo “Con cũng là quý con.” Bố làm hổ thì con cũng nhận con là hổ con. Bố yêu con xiết bao. Bố nhận thấy trách nhiệm của một thần tượng không chỉ là hãy sống thế nào để con tin cậy vào tự hào mà còn là phải sống thật vững chắc để con không bao giờ phải nhìn bố ái ngại. Bố muốn trở thành siêu nhân của con. Và sẽ lâu hơn cả thời gian làm thần tượng của ông nội trong bố.

TÌNH YÊU CỦA MỘT NHÀ BÁO

13 năm làm báo. Từ một ước mơ nổi tiếng, đi viết báo, được đăng để vênh mặt với bạn bè, bố đã bước vào nghề báo bằng say mê thực sự. Đó là khi bố cảm nhận được đầy đủ những gì mình viết ra có ảnh hưởng thế nào đến một bộ phận người đọc. Nếu chỉ viết báo để có tiền, bài báo đó sẽ mãi mãi biến mất giữa bộn bề thông tin. Trách nhiệm của một nhà báo thực ra chẳng có gì là quá vĩ đại. Nó không thể thay đổi thế giới, thay đổi chính trị hay biến một kẻ ác thành người lương thiện. Nó chỉ đơn giản là đóng góp vào cuộc sống một cái nhìn tích cực. Với bố là vậy. Để nhân lên lòng tin cho mỗi người đọc. Để sẻ chia những hiểu biết của mình cho cuộc sống tốt đẹp lên. Với tờ báo của bố, sức ảnh hưởng với giới trẻ cực lớn, bố đã mang điều đó

để đưa vào mỗi bài viết, trang báo. Bởi bố biết, cuộc sống này có tốt đẹp lên bao nhiêu thì con sẽ chính là người được thừa hưởng nó. Và mỗi khi, bố ở bên con, con đã dạy bố trách nhiệm của người cầm bút. Nghe thì rất sến, nhưng nếu bố không quan tâm đến việc xây dựng cuộc sống thì con sẽ là nạn nhân của những bài báo vô trách nhiệm. Bố làm báo để con sau này đọc. Và điều đó cũng làm nên tình yêu của bố dành cho con.

VÀ...

Còn nhiều những tình yêu khác nữa mà bố đã có trong suốt ba năm qua đồng hành bên con. Như tình yêu với ngôi nhà của mình. Bố dọn dẹp nhà cửa, trang hoàng nhà cửa để con sẽ biết yêu ngôi nhà này. Hay khi bố dạy con biết quan sát cuộc sống xung quanh bằng trò chơi đổ nhau tìm thấy những vật bên đường. Bố chọn cách chia sẻ với con thay vì ép con phải học. Bố cũng chẳng bao giờ hỏi con là con có yêu bố không bởi bố tin vào tình yêu đó. Bởi bố thích được ứa nước mắt khi tự nhiên giữa đường con hét toáng lên: Con yêu bố!

Ba năm. Con đã đi qua ba năm đầu tiên của đời mình. Rồi lớn lên, con sẽ quên đi những ngày tháng này. Như bố cũng vậy – đã chẳng còn nhớ hồi ba tuổi mình thế nào. Nhưng bố thì sẽ không bao giờ quên. Như ông nội, trong mỗi bữa cơm, vẫn nhắc về thời bố ba tuổi. Bởi ba năm qua, mới thực sự là cuộc đời của bố.

Đèn xanh – Đèn đỏ và không gian sống

Nhân chuyện con đang khoái chơi trò đèn xanh đèn đỏ. Nhân đầu tuần. Và cũng là đã muốn nói với con từ rất lâu về cư xử trong một không gian sống vốn đang mỗi lúc một chật chội.

Đèn xanh – Đèn đỏ. Đó là tên của một teenstory tôi dự định viết từ rất lâu rồi. Mà chưa thu xếp được thời gian để viết ra. Đèn xanh – đèn đỏ trong giao thông của tình yêu. Đèn xanh – đèn đỏ trong quyết định của người đang yêu. Đèn xanh – đèn đỏ trong một không gian sống đang ngày càng chật chội.

Đèn xanh – Đèn đỏ. Đó cũng là câu chuyện cửa miệng thời gian này của con tôi. Như một trò chơi của hai bố con mỗi tối đi cà phê. Khi thì tôi ra hiệu lệnh. Khi thì con. Đèn đỏ dừng lại. Đèn xanh là đi. Hai bố con cứ đi rồi dừng. Con cười khanh khách. Thỉnh thoảng cự bố: Con bảo đèn đỏ sao bố vẫn đi. Bắt bố vào đồn bây giờ. Thỉnh thoảng trêu con: Sao đèn đỏ lắm thế! Bố ứnh đèn đỏ một trận bây giờ.

Đèn xanh – Đèn đỏ. Là đi hoặc đứng lại. Là giới hạn quy ước. Là nguyên tắc để xây dựng trật tự. Giá như mỗi con người đều có đèn xanh – đèn đỏ trong cách sống của mình, có lẽ, cuộc sống sẽ dễ thở hơn chẳng?

Không gian sống đang bị thu hẹp mỗi ngày. Kể cả không gian vật chất lẫn không gian tinh thần. Đèn xanh – Đèn đỏ chính là những nguyên tắc sống trong không gian chật hẹp ấy. Mà người ta hay nói là “biết điều” vậy.

Một người “biết điều” không phải là biết im lặng trước những điều chướng tai gai mắt. Một người “biết điều” càng không phải là người khôn

lời biết nói điều có lợi cho mình và im lặng nếu như nói ra sẽ gặp bất lợi. Người “biết điều” không phải vậy.

Người “biết điều” chỉ đơn giản là biết điều gì Đúng, điều gì Sai, điều gì phải lên tiếng và điều gì nên bỏ qua. Như có đèn xanh đèn đỏ trong những quyết định của mình vậy.

Tắc đường phần lớn là do người ta không tuân thủ đèn xanh đèn đỏ trong giao thông. Ai cũng cho mình cái quyền được đang vội, cần đi trước. Ai cũng từ chối trách nhiệm phải đợi.

Những va chạm trong cuộc sống cũng vậy. Khi ai cũng chọn đèn xanh và bỏ mặc đèn đỏ. Khi ai cũng muốn mình gặp đèn xanh còn người khác phải chịu đèn đỏ. Không gian sống vốn đã và đang ngày một thu hẹp, nếu chỉ bo bo giữ đèn xanh cho mình thì va quệt là chuyện khó tránh khỏi.

Chỉ cần một người vượt đèn đỏ, những người đang có đèn xanh sẽ phải chậm lại. Và tất nhiên, mọi thứ sẽ chậm lại. Thậm chí, không thể tiếp tục vận hành. Sự tranh sống là một trong những thói xấu của tâm lý tiểu nông. Kiểu biến đường phố thành đường làng. Ai cũng cố bánh trướng ra thêm vài cm cho riêng mình. Hay ngay trong các mối quan hệ, ai cũng cho là mình đúng và luôn tranh phần đúng về mình. Nếu tất cả đúng thì ai là kẻ sai? Kẻ sai là kẻ đối đầu với kẻ đang tự nhận mình đúng, vậy thôi!

Đèn xanh – đèn đỏ là quy ước để phân xử những va chạm. Nhưng mọi người thì vẫn chẳng ai chịu nhìn đèn.

Con trai của bố, cần một bộ đèn xanh – đèn đỏ cho mình trong hành trình cuộc đời mình con ạ! Để biết dừng lại đúng lúc, biết khi nào cần phải đi. Nó cũng giống như biết việc gì không nên làm và việc gì không thể không làm. Đèn xanh con có thể dừng lại nếu con chưa muốn đi, tất nhiên, đừng án ngữ khiến người khác vì con mà cũng không đi được. Nhưng đèn đỏ, là đèn đỏ thì phải tuyệt đối dừng lại. Dù con có hàng tỉ lý do để vượt đi chẳng nữa.

Thì cũng đừng vin vào bất cứ một lý do nào. Vì đó là nguyên tắc. Vì đó là con đang sống trong một không gian chung chứ không phải một mình một đường.

Thấy không, cuộc đời...

Có một đôi mắt nhìn đã là một hạnh phúc. Một đôi mắt để nhìn, để cảm để thấy, để thấu và để sống. Đôi mắt kỳ diệu xiết bao. Câu chuyện đầu tuần cho Pi mai sau...

Đôi mắt kỳ diệu xiết bao. Cho ta biết cuộc đời đang vận động. Cho ta thấy những người thương yêu xung quanh ta. Cho ta hay những sắc màu rực rỡ đến nhường kia. Mắt là để THẤY. Mắt là để BIẾT.

Nhưng hơn cả thế, mắt còn cho ta THẤU CẢM, HIỂU nhiều điều. Là THẤY sự già đi của mẹ nhưng THẤU được sự vất vả của mẹ. Là THẤY sự nghiêm khắc của bố nhưng THẤU được kỳ vọng của bố. Là BIẾT em Cún yêu thương anh Pi nhưng HIỂU được sự thiếu hụt trong đôi mắt của em mà để yêu thương em nhiều hơn. Là BIẾT nhiều điều nhưng sẽ phải HIỂU nó sâu xa hơn.

Một đôi mắt TINH có thể thấy được những thứ nhỏ bé, lẫn khuất đâu đó. Song một đôi mắt TỎ phải là một đôi mắt thấu được cả những điều bé nhỏ.

Một đôi mắt TỐT để đi đúng đường. Nhưng đôi mắt ĐẸP là phải biết con đường đúng, con đường nên đi và cả con đường đáng đi.

Đôi mắt để nhìn gần thấy những người xung quanh để sống ĐẸP!

Đôi mắt để nhìn xa thấy cuộc đời mình sống để sống TỐT.

Đôi mắt để nhìn sâu thấy tấm lòng mọi người.

Đôi mắt để nhìn nhau thấy được chân thành cho nhau.

Đôi mắt để nhìn, đôi mắt để ngắm nhưng đôi mắt còn phải để thấu, để hiểu.

Đôi mắt để trông, đôi mắt để đợi nhưng đôi mắt còn phải để bao dung và chia sẻ.

Nếu chỉ nhìn thấy điều lợi, hại thì đôi mắt ấy chỉ là đôi mắt thường tình. Phải thấy được cả điều nên và không nên mới gọi là đôi mắt sáng.

Nếu chỉ nhìn thấy ngày hôm nay thì đôi mắt ấy chỉ là đôi mắt thường tình. Phải thấy được cả ngày hôm qua và ngày mai mới gọi là đôi mắt tinh.

Nếu chỉ nhìn thấy TA mà không thấy NGƯỜI thì đôi mắt ấy chỉ là đôi mắt thường tình. Phải thấy được NHAU mới là đôi mắt trong.

Cũng có khi, hạn chế của kiến thức sẽ khiến tầm của mắt bị hạn chế theo.

Cũng có khi, hạn chế của yêu thương sẽ khiến tình của mắt bị hạn chế cùng.

Cũng có khi, hạn chế của niềm tin sẽ khiến màu của mắt bị hạn chế sắc.

Cũng có khi, hạn chế của trái tim sẽ khiến độ của mắt bị hạn chế nhiệt.

Cuộc đời rộng dài hay cuộc đời ngắn ngủi? Mắt có thể thấy và quyết định nó dài hay nó ngắn. Mắt còn có thể thấy và quyết định với cái gì thì cuộc đời là dài rộng và với cái gì thì cuộc đời sẽ là ngắn ngủi. Như dài rộng với những ước mơ. Như ngắn ngủn với những điều chặm trễ. Bao nhiêu yêu thương đủ để lấp đầy sự quan tâm? Bao nhiêu niềm tin đủ để lấp đầy chờ

đội? bao nhiêu thiết tha để lấp đầy tin cậy? Bằng vào một đôi mắt có đủ lấp đầy cuộc đời ta?

Con trai của bố, cuộc đời đã cho ta một đôi mắt sáng thì hãy giữ ánh sáng ấy để không chỉ soi rọi con đường ta đi mà hãy sưởi ấm cả những người bên con. Đôi mắt sáng để tỏa năng cho đời. Đôi mắt sáng để xua đi bóng đêm của sự ích kỷ, ghen tỵ và lòng tham, con nhé!

Phía trước của con gần hay xa tùy thuộc vào tầm mắt con nhìn.

Phía trước của con khó khăn hay dễ dàng tùy thuộc vào sự tinh tường của đôi mắt.

Phía trước của con là tốt hay xấu tùy thuộc vào hướng của mắt con theo.

Đôi mắt không quyết định số phận nhưng đôi mắt sẽ giúp con thấy được số phận và hướng được số phận của mình.

Đừng để lợi trước mắt làm hạn chế tầm nhìn.

Đừng để lòng đố kỵ làm hẹp hòi góc nhìn của mắt.

Đừng để sự thiếu hiểu biết làm lệch lạc mắt.

Đừng để ham muốn làm mù quáng.

Đừng để sự thiếu minh bạch làm lầm lẫn.

Đừng để lòng kiêu ngạo làm lóa mắt.

Đừng để sự thiếu tự tin làm hạn chế năng lực.

Đôi mắt kỳ diệu không chỉ vì nó giúp ta mà nó còn bắt ta trả giá cho sự hời hợt.

Bố không thể nhìn cuộc đời thay con. Bố chỉ có thể giúp con sử dụng đôi mắt mình một cách hữu ích nhất.

Và bài viết này là một trong những sự giúp đỡ đó. Cho con của mai này!

Sống NGƯỜI hơn là sống có TRÁCH NHIỆM, biết TRẮC ẨN trước cuộc đời.

Sống NGƯỜI hơn là sống có NIỀM TIN, biết HY VỌNG trước ngày mai.

Sống NGƯỜI hơn là sống có LÝ TƯỞNG, biết nuôi HOÀI BẢO và ƯỚC MƠ cho chính cuộc đời mình.

Sống NGƯỜI hơn là sống có ĐĂM SAY, biết YÊU THƯƠNG cả những điều thường nhật không vì MỤC ĐÍCH này kia.

Sống NGƯỜI hơn là sống VÌ MÌNH nhưng luôn biết nghĩ VỀ NGƯỜI.

---

[1] Tên gốc: *Slumdog millionaire*, bộ phim là câu chuyện về một thanh niên bụi đời ở Mumbai (Ấn Độ) trở thành triệu phú với những thông điệp về tình yêu và hy vọng, bộ phim đoạt 8 giải Oscar năm 2009, trong đó có Phim hay nhất, Đạo diễn xuất sắc nhất và Kịch bản chuyển thể hay nhất.

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>